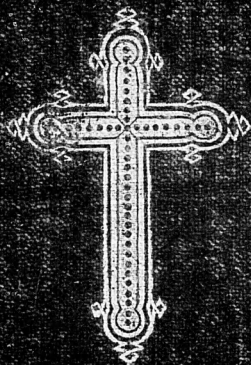
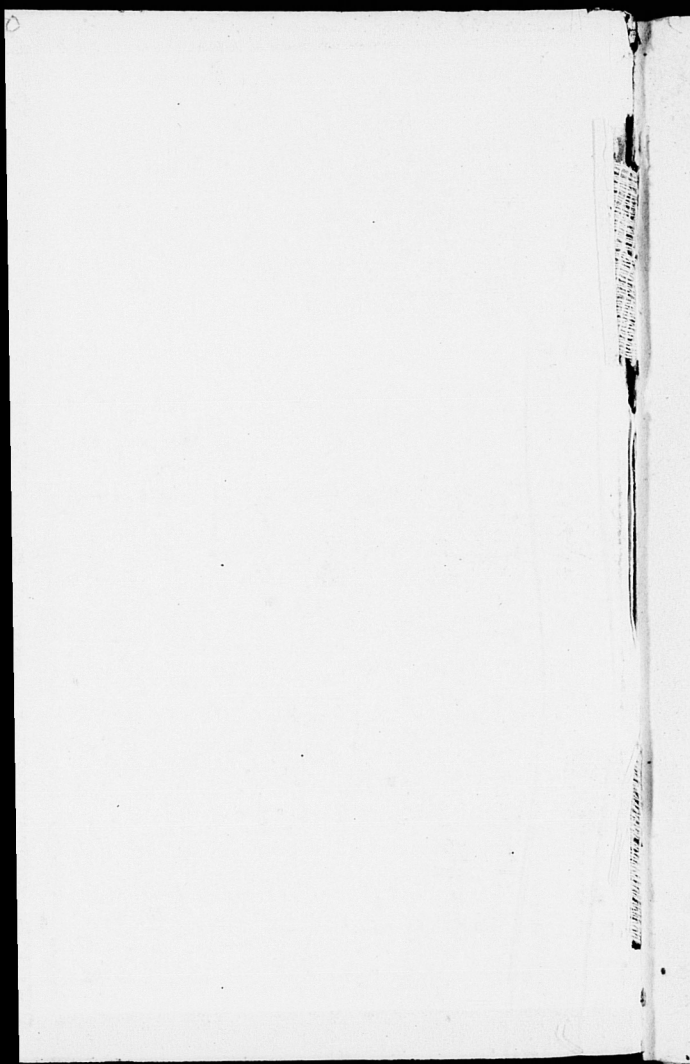
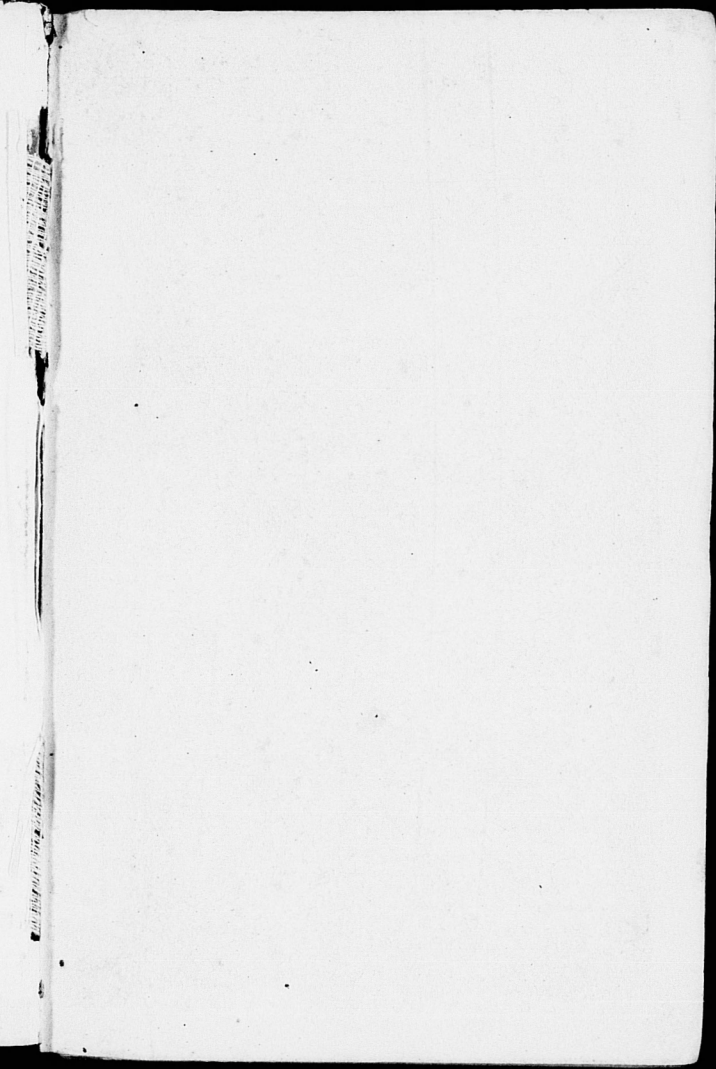

Vak 89

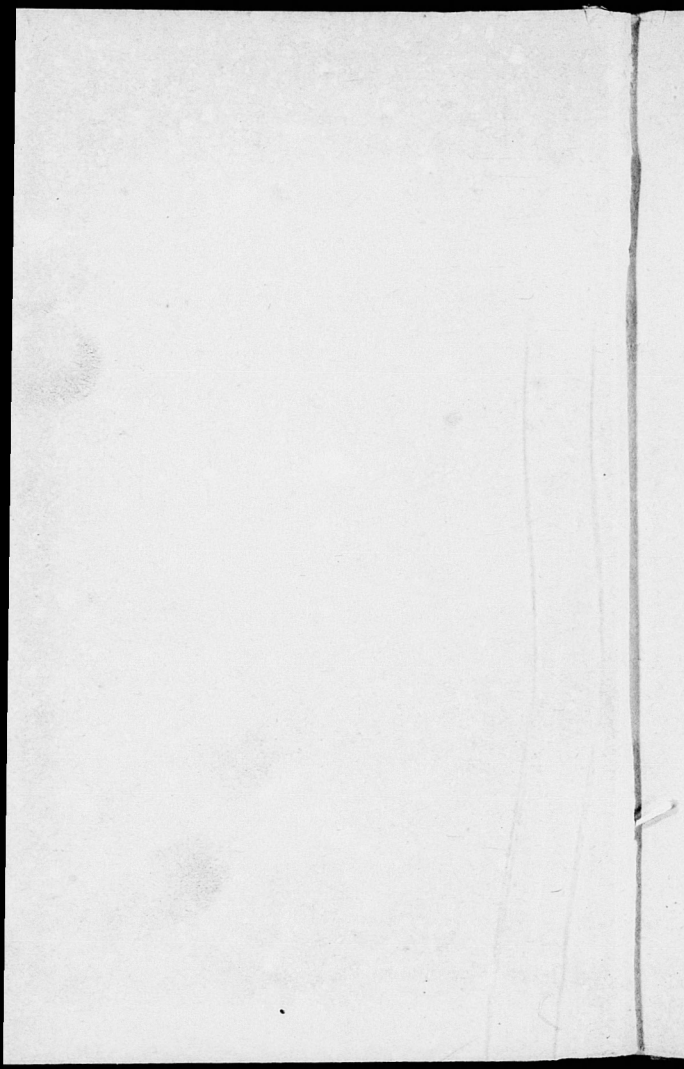
325

EEN ZEVENTAL

Vak 89
325

KRUISWEG-OEFENINGEN,

VERMEERDERD

MET

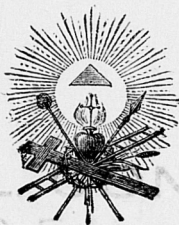
VIER NIEUWE OEFENINGEN,

DOOR

J. G. H. C. ESSINK,

Deken en Pastoor te Maarsen.

VIERDE DRUK.

BIBL. O. F. M. V.

WIJCHENS

UTRECHT,
DEKKER & VAN DE VEGT.
1884.

Imprimatur:

Ultrajecti, die 7 Juli 1884.

✠ P. M. SNICKERS,
Archiepisc. Ultrajecten.

VOORBERIGT.

Het zal wel niet noodig zijn mij te regtvaardigen, wanneer ik eenige nieuwe Kruisweg-Oefeningen in het licht geef.

Het Kruis van Jesus is altijd oud en altijd nieuw, Nieuwe Kruisweg-Oefeningen zullen dus even goed hunne plaats vinden als de oude.

Het Kruis van Jesus is de Goudmijn der Christelijke deugd; het is eene onuitputtelijke bron van de heiligste gevoelens en krachtigste opwekkingen ten goede; nimmer kunnen wij zeggen: Het is genoeg door ons beschouwd, genoeg van alle zijden overwogen.

De oefening van den Kruisweg is eene, onder de vrome Christenen, zeer geliefkoosde oefening. Ik mag dus veronderstellen, dat duizenden in ons Vaderland verscheidene keeren al de gebruikelijke oefeningen hebben gelezen en overwogen; hoe

schoon deze dan ook moge zijn, zij hebben door veelvuldig gebruik veel van hare aantrekkelijkheid verloren. Ik lever daarom iets nieuws:

Voorberigt bij den derden druk.

De welwillendheid, waarmee de beide eerste oplagen mijner Kruisweg-Oefeningen ontvangen werden, heeft mij aangespoord bij den derden druk nog eens het getal oefeningen te vermeerderen.

De godvruchtige lezer vindt hier drie nieuwe oefeningen tot opwekking van geloof, hoop en liefde. Dit is de vorzaak; dat de derde druk een titel ontvangt verschillend van dien der vorige uitgaven.

DE SCHRIJVER.

INHOUD.

	Bladz.
EERSTE OEFENING. Maria Magdalena geleidt en onderrigt ons op den Kruisweg	1
TWEDE OEFENING. De H. Joannes, de geliefde leerling van Jesus, geleidt en onderrigt ons op den Kruisweg.	17
DERDE OEFENING. Jozef van Arimathea geleidt en onderrigt ons op den Kruisweg. . . .	35
VIERDE OEFENING. Voorbereiding tot eene goede biecht	52
VIJFDE OEFENING. Het godvruchtig Mishaoren	70
ZESDE OEFENING. Om de gevoelens van een opregt kind der Katholieke Kerk. . . .	85
ZEVENDE OEFENING. Om ware kinderen van Maria te zijn	101
Oefening van de goddelijke deugd des Geloofs	116
Oefening van de goddelijke deugd der Hoop	132
Oefening van de goddelijke deugd der Liefde	147
Oefening voor de overledenen	162
Stabat Mater.	182
Litanie op het lijden van onzen Heer Jesus Christus	188

Ma

be
lig
ge
's

ee
ko
in
lij
h
va
b
h
v

g
o

c
i

EERSTE OEFENING.

Maria Magdalena geleidt en onderrigt ons op den kruisweg.

VOORBERIGT.

Indien wij het geluk hadden den grond te betreden, door Jesus' lijden en sterven geheiligd, wij zouden spoedig omzien naar een' getrouwen leidsman, die ons elke plek van 's Heeren lijdensweg konde aanwijzen.

Hoe gelukkig waren de Christenen der aller-eerste tijden, hoe gelukkig, als zij, te Jeruzalem komende, den Kruisweg konden bewandelen in gezelschap van een ooggetuige van 's Heeren lijden! Hoe gelukkig als zulk een ooggetuige hun niet slechts de merkwaardige plaatsen van den lijdensweg aanwees, maar uit diep bewogen hart al de indrukken wedergaf, die hij zelf ontvangen had bij het aanschouwen van zooveel smart en liefde.

Stellen wij ons voor dat wij thans dit groote geluk hebben, dat Maria Magdalena ons dezen onschatbaren dienst bewijst.

Gij kent voorzeker de groote boetvaardige, de heilige Magdalena. Geruimen tijd had zij in zonden doorgebracht, toen zij getroffen werd door de genade. Zij spoedde zich alstoen tot Jesus en wierp zich aan 's Heeren voeten,

die zij besproeide met hare tranen en afdroogde met hare haren. Veel heeft zij bemind, sprak Jesus, daarom wordt haar veel vergeven. Van dien tijd behoorde Magdalena aan Jesus; zij beweende steeds hare zonden en dat zij Jesus zoo laat had bemind. Het Evangelie verhaalt ons dat zij digt bij Jesus' Kruis gestaan heeft, en dat zij op den morgen der verrijzenis nog weende aan 's Heeren ledig graf, toen Jesus zelf haar kwam verblijden. Wij mogen dus als zeker aannemen, dat Magdalena haren Goddelijken Meester op den lijdensweg volgde en Hem daar nimmer uit het oog verloor. Veronderstellen wij dan dat zij ons de indrukken mededeelt die zij daar ontvangen heeft.

ALGEMEEN GEBED VAN VOORBEREIDING.

O God, ik aanbid uwe liefde, dewijl Gij uw' eenigen Zoon voor mij gegeven hebt, en U, lieve Jesus, dank ik duizendmaal voor de onbegrijpelijke goedheid, die Gij mij be-toond hebt, door voor mij aan een schandelijk Kruis te sterven. Uit kinderlijke dankbaarheid en wederliefde kom ik hier om uwen bloedigen Kruisweg te overwegen.

O God, ontvang volgens uwe barmhartigheid de oefening, die ik ga beginnen als eene erkenning uwer opperheerschappij, als eene dankzegging voor het groote werk der verlossing, tot verheffing van onze Moeder, de H. Kerk, tot uitroeijing der ketterijen, tot eendracht onder de Christen-vorsten, tot be-

keering der zondaren en volharding der regtvaardigen.

Ik offer U deze oefening op in vereeniging der verdiensten van Jesus Christus, van de H. Maagd Maria en alle Heiligen. Ik bid U, barmhartige God, om de aflaten, gunsten en genaden, aan de beoefening van den Kruisweg verbonden, te willen toevoegen, zoo aan mij als aan de zielen in het vagevuur, bijzonderlijk aan N. N.

O goede Jesus, op het punt van uwen smartelijken Kruisweg te overwegen, buig ik mij diep voor U in het stof ter neder. Helaas! waar de Engelen verstomden over zooveel smart en liefde van hunnen Heer, waar uwe Heiligen in tranen smolten en van wederliefde gloeiden, daar bleef ik steeds onbewogen en koud. Ach Heer, ik zal dan uwen lijdensweg overwegen, opdat Gij de armoede en versteendheid van mijn hart met medelijden moogt aanschouwen, en mij eenige van die gevoelens moogt mededeelen, die Maria Magdalena bezielde, toen zij U met het Kruis beladen zag.

O Maria, zoete Moeder des Heeren, zie barmhartig neder op het arme hart van uw kind; maak, dat ik godvruchtig met u weene en beminne.

H. Magdalena, ik weet wel, het is vermetel dat ik de heilige gevoelens van uw verheven hart wil raden, maar gij zult het mij niet ten kwade duiden, wanneer ik u hier laat spreken. Gij zult medelijden hebben met mijne

verlegenheid. Zie, ik moet het lijden des Heeren overwegen en mijn arm hart weet niet, waar de gevoelens te vinden, die mij passen bij het aanschouwen van zooveel liefde en smart. Bid dan voor mij, opdat ik godvruchtig en ingetogen moge denken aan Jesus' lijden.

I Statie.

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U. Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Magdalena. Hier stond Jesus, toen Hij tot het Kruis werd veroordeeld; ik bevond mij op een afstand, buiten mij zelve van smart. Het scheen mij, dat ik in eene andere wereld was overgeplaatst; ik kon mijne oogen niet gelooven; eindelijk, als ontwakende uit een akeligen droom, begon ik bitter te weenen; ach, zoo zuchtte ik, is deze dan mijn Jesus, is zijn hoofd dan zoo wreed gekroond, zijn minnelijk aangezicht in bloed geverwd? De grond zonk onder mijne voeten weg; ja, dàar is Hij veroordeeld; maar ik verstond geen enkel woord van het vonnis; ik was als verstandeloos.

O H. Magdalena, ik zie de tranen nog uit uwe oogen vloeijen en begrijp de oorzaak van zooveel smart; bid voor mij, dat ik met u moge weenen.

H. Maria, Moeder des Heeren, heb medelijden met mijn ongevoelig hart.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons zondaars, genadig.

II Statie.

Jesus neemt het Kruis op Zijne schouders.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Magdalena: Het Kruis werd onder woest geschreeuw aangebragt. Nimmer zal ik den blik vergeten, den eersten blik, dien Jesus wierp op het Kruis. O, toen herkende ik den altijd teederen Verlosser. Dezelfde goedheid, dezelfde liefde en barmhartigheid straalden uit zijn lijdend gelaat als weleer, toen Hij tot mij zeide: *Maria, ga in vrede, uwe zonden worden u vergeven.* O, hadde ik toen geweten, dat Hij zooveel om *mijne* zonden moest lijden, dan had ik Hem nog meer bemind.

H. Magdalena, ook om mijne zonden heeft Jesus geleden; ik wist het, toen ik Hem om vergeving vroeg, en toch bleef mijn hart nog zoo koud; o, bid voor mij, dat ik met u beminne.

H. Maria, Moeder des Heeren, heb medelijden met mijn ongevoelig hart.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons zondaars, genadig.

III. Statie.

Jesus valt den eersten keer onder zijn Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door Uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Magdalena. Ik zag wel, dat Jesus meer wilde doen dan zijne krachten toelieten. Neen, Hij kon het Kruis niet dragen, het zware Kruis, 't welk Hij met zooveel liefde op zijne schouders nam. Mijn hart beefde. Dáár is Hij gevallen. Helaas, ik heb toen veel geweend en bemind; maar wat is dit bij zooveel goedheid en smart? O, Heere Jesus, wat verlangt Gij van mij? tot alles ben ik bereid.

H. Magdalena, als ik uwe tranen zie vloeijen en uwe liefdeverzuchtingen hoor, dan sla ik beschaamd mijne oogen neder. Ach, wat zal ik zeggen? Groote Heilige, bid voor mij.

H. Maria, Moeder des Heeren, heb medelijden met mijn ongevoelig hart.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, onferm U onzer.
O God, wees ons zondaars, genadig.

IV Statie.

Jesus ontmoet zijne bedroefde Moeder.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Magdalena. Hier ontmoette Maria haren lijdenden Zoon. O, hoe zachtmoedig en smartelijk waren hunne wederkeerige blikken! Een oogenblik staarden zij elkander aan, alsof zij iets wilden zeggen. Het scheen mij, dat zij beiden slechts een en hetzelfde woord spraken, dat zij zeiden: *om Magdalena.* Ja, om mij heeft

Maria tranen gestort, om *mijnentwil* is haar hart doorboord, want om *mijne* zonden heeft Jesus geleden. O Jesus, o Maria! nooit zal ik ophouden U te beminnen.

H. Magdalena, bid voor mij, dat ik met u Jesus en Maria moge liefhebben.

H. Maria, Moeder des Heeren, de tranen, die uit uwe oogen vloeijen, hebt gij ook om *mijnentwil* gestort; heb medelijden met mijn ongevoelig hart.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons zondaars, genadig.

V Statie.

*Simon wordt gedwongen het Kruis van
Jesus te dragen.*

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Magdalena. Hier heeft Simon geweigerd het Kruis van Jesus te dragen; hier werd hij met geweld daartoe gedwongen. O Simon, gij hebt mij dan geleerd, dat Jesus met liefde voor mij deed, wat niemand wilde; gij hebt mij herinnerd aan het huis van den Pharizeër, waar ik over mijne zonden weende en toch door een ieder verstooten werd, behalve door Jesus. Goede Jesus, toen naamt Gij mij op en vergaaf mij de zonden, maar ik wist niet, dat Gij om die zonden nog het Kruis moest dragen. O, dat mijn hart nu van liefde gloeije.

H. Magdalena, bid voor mij, dat ik Jesus beminne.

H. Maria, Moeder des Heeren, heb medelijden met mijn ongevoelig hart.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

VI Statie.

Veronica droogt het aangezicht van Jesus af.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Magdalena. O, gelukkige Veronica! Ware het mij vergund geweest hier Jesus' aangezicht af te droogen, hier een' enkelen oogslag van Hem te ontvangen, welke woorden van liefde zoude ik Hem hebben toegesproken; dan hadde ik gezegd: Lieve Jesus, ziehier de zondares uit de stad, de arme Magdalena, die door een ieder werd veracht, maar door U is opgenomen; zij wist niet, dat zij zoo veel lijden aan U zoude kosten; vergeef haar, dat zij U zoo weinig heeft lief gehad.

H. Magdalena, wat zal ik zeggen? Ach, bid voor mij, dat ik Hem beminne, die mij vergaf zooals Hij u vergeven heeft.

H. Maria, Moeder des Heeren, heb medelijden met mijn ongevoelig hart.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VII Statie.

*Jesus valt voor den tweeden keer onder
het kruis.*

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld
verlost hebt.

Magdalena. Ik hoorde vloeken, schelden en
van alle zijden schreeuwen. Verschrikt zag ik
op; maar aanstonds wendde ik mijn gelaat
weder af, want Jesus lag hier voor den twee-
den keer op den grond en werd door wreede
beulen gestooten en geslagen. Die blinden
wisten niet wat zij deden, maar dit alles ge-
geschiedde om mij de grenzelooze liefde van
Jesus te leeren. Ach mij, ongelukkige, hoe-
vele slagen heeft Jesus ontvangen, voor dat er
vlammen van liefde opschoten uit mijn hart!

H. Magdalena, gij zijt ontevreden over uwe
liefde, ofschoon Jesus reeds voor lang van u
zeide dat gij veel hebt bemind. Wat zal ik
dan van mij en mijn koud hart zeggen? Ach,
bid voor mij, dat ik moge beminnen.

H. Maria, Moeder des Heeren, heb mede-
lijden met mijn ongevoelig hart.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars. genadig.

VIII Statie

Jesus spreekt tot de weenende vrouwen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Magdalena. De vrouwen weenden en ik weende met haar. Jesus hoorde onze jammerklagen en stond eensklaps stil; toen zag ik eerst duidelijk aan zijn pijnlijk gelaat hoeveel hij leed. Hij zeide: Weent niet over Mij, maar over u zelven en over uwe kinderen.

Ach, hoe schuldig is dan mijn hart, daar ik al mijne tranen moet vergieten over mijne zonden. Ja, Heere Jesus, ik zal weenen, ik zal niet ophouden met weenen over mijne zonden, die de oorzaak van uw lijden zijn.

H. Magdalena, gij wilt altijd weenen over uwe zonden en ik heb nog nimmer een' traan over de mijne vergoten; ach, bid toch voor mij, dat mijn hart door eene levendige boetvaardigheid getroffen worde.

H. Maria, Moeder des Heeren, heb medelijden met mijn arm hart.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

IX Statie.

Jesus valt voor den derden keer onder het kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Magdalena. Nog eens zag ik Jesus neder-vallen, nog eens hoorde ik de vreeselijkste godslasteringen en bedreigingen tegen Hem uitbraken. Mijn hart was verzadigd en vloeide

over van droefheid. Ach, waarom was het niet zuiver genoeg, om waardig over 's Heeren smarten te treuren; waarom wilde Jesus mijne tranen niet; waarom gebod Hij mij over mijne eigene zonden te weenen?

H. Magdalena, wat Jesus tot de vrouwen van Jeruzalem zeide, was niet voor u gesproken. Gij hadt al lang over uwe zonden geweend; Jesus was over uwe boetvaardigheid voldaan; hier moogt gij vrij tranen van liefde en medelijden vergieten; maar wee mij, ongelukkige, die nog nimmer weende. O, H. Magdalena, bid voor mij.

H. Maria, Moeder des Heeren, heb medelijden met mijn arm hart.

Onze Vader. -Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

X Statie.

Jesus wordt van zijne kleederen beroofd en met gal gelaafd.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Magdalena. Ziehier de plaats der kruisiging. Noch het aanminlijk en zachtmoedig gelaat van Jesus, noch zijne onnoembare smarten hadden iets op het hart der wreedaards uitgewerkt. Met woeste blikken naderden zij het Goddelijk Lam; wreede handen rukten onder dreigende gebaren de kleederen van de bloedende wonden. Ik wendde mijne oogen af,

O goede Jesus, hoeveel moest Gij lijden, om tot mij te kunnen zeggen: uwe zonden zijn u vergeven. Ik kan U niet zeggen, o, mijn goede Verlosser, hoezeer ik thans de zonden haat, de zonden, waarvoor Gij zooveel geleden hebt.

H. Magdalena, ook om *mijne* zonden stond Jesus hier van het hoofd tot de voeten gewond; ook tot *mij* heeft Hij gezegd: uwe zonden worden u vergeven. Bid voor mij, dat ik Jesus beminnen moge en de zonden haten met een' eeuwig en haat.

O, Maria, Moeder des Heeren, heb medelijden met mijn arm en schuldig hart.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XI Statie.

Jesus wordt aan het Kruis genageld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Magdalena. Ik stond hier in tranen badende, toen een hamerslag mij het hart verpletterde; dan volgde de eene slag op den anderen, want de handen en voeten van mijn Jesus werden geklonken aan het Kruis. Ik stond daar overstelpt en stom van droefheid, toen ik eensklaps vreesselijke jammerkreten hoorde, kreten die de versteende harten deden sidderen. Het waren de moordenaren, die, overweldigd door de smarten der kruisiging, om genade riepen. Jesus zweeg; maar de moordenaren verkon-

digden mij wat Jesus leed! Nooit in mijn leven zal ik die kreten der smarte vergeten. Ja, de moordenaren hebben hier geroepen om mij te verwijten, dat ik zooveel aan Jesus gekost heb en hem nog zoo weinig bemin.

H. Magdalena, wat zal ik zeggen? ach, bid voor mij, dat ik dag noch nacht rust vinde, zoo lang ik Jesus niet vurig bemin.

H. Maria, Moeder des Heeren, bid voor mijn arm hart eene vurige liefde af.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

XII Statie.

Jesus sterft aan het Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Magdalena. Ik naderde, toen het Kruis was in den grond geplant. Ik kon wel is waar niets voor Jesus doen, doch waar zoude de arme zondares beter staan dan onder het Kruis? De wereld kon dan zien, dat Jesus ook voor Magdalena stierf. Iedere bloeddropsel, die aan mijne voeten viel, deed mijn hart van droefheid en liefde smelten. Men zegt, dat Jesus' vijanden hier veel vloekten en spot'ten; maar ik heb niets gezien dan Jesus' bloed, niets gehoord dan Jesus' stem. Ik zag Hem sterven, sterven voor mij! O, groote God en Zaligmaker, versmaad de tranen niet van de arme Magdalena!

H. Magdalena, ach, versmaad ook gij mijne bede niet; maak dat ik Jesus hartelijk beminne.

H. Maria, Moeder des Heeren, de tranen van Magdalena hebben u bij het sterven van Jesus getroost, bid voor mij, dat mijn arm hart ook bedroefd zij over Jesus' lijden en mijne zonden.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIII Statie.

Het Ligchaam van Jesus wordt van het Kruis afgenomen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Magdalena. Ik weende nog bij het Kruis, toen eenige getrouwe leerlingen kwamen, om met eerbied het ligchaam van Jesus af te nemen. O, ik stond daar met een diep bedroefd en kloppend hart; maar toen ik het ontzielde ligchaam in den schoot der moeder zag, toen viel ik snikkend neder; geen wreede hand stiet mij terug. Ik drukte mijne lippen op dezelfde voeten, die ik eertijds met mijne tranen had besproeid; ik drukte ze op de heilige wonden, en iedere wonde riep mij toe: Magdalena uwe zonden zijn u vergeven, ga in vrede en zondig nu niet meer. O, goede Jezus, hoe zoude ik nog weer kunnen zondigen, daar ik geen vrede vind, als ik niet over uwe smarten ween?

H. Magdalena, ook ik heb Jesus' lijden dikwijls beschouwd, en nogtans heb ik zoo weinig bemind en zoo dikwijls weder gezondigd; schaamrood sla ik mijne oogen ter neder, ach, bid voor mij.

O Maria, Moeder des Heeren, heb medelijden met mijn koud en schuldig hart.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIV Statie.

Jesus wordt in een nieuw graf begraven.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Magdalena. Hier heeft het ligchaam van mijn Jesus gerust. Hier weende ik nog op den morgen der verrijzenis, toen Jesus het graf reeds verlaten had. O, goede Jesus hier hebt Gij de arme Magdalena verblijd, want hier zijt Gij haar verschenen, om hare tranen af te droogen. Uwe heerlijkheid is thans groot, maar het beeld van uwe vernedering en lijden staat nog steeds voor mijnen geest. Ja, zoo lang ik leef, zal ik treuren over uwe smarten en over mijne zonden, die de oorzaak van zooveel lijden waren.

H. Magdalena, dag en nacht moest ik treuren over mijne zonden en over Jesus' lijden, maar helaas, mijn hart is zoo koud; bid toch voor mij, dat ik deel moge hebben aan de gevoelens, die u steeds bezielde.

H. Maria, Moeder des Heeren, heb medelijden met uw arm kind.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

SLUITGEBED.

Heere Jesus, Goddelijke Heiland, ik dank U, dat Gij mij in uwe tegenwoordigheid verdragen hebt; hartelijk dank ook voor de heilige ingevingen, die mijn hart getroffen hebben. Ach, zie toch met medelijden op mijne ellende neder; leer mij weenen en beminnen, weenen over mijne zonden en uwe smarten, en U beminnen, die mij zoo zeer hebt lief gehad. Ach Heer, uwe heiligen smelten in tranen van droefheid en liefde, en ik blijf ongevoelig; het kost mij zelfs moeite om de zonden, die de oorzaak van uw lijden zijn, verre van mij te werpen; wanneer zal er een einde komen aan een' toestand, die voor *mij* zelfs ondragelijk is?

O Maria, Moeder van mijnen Jesus, bid voor mij, dat ik de zonden vurig moge haten en Jesus hartelijk beminnen.

H. Maria Magdalena, bid voor mij, dat ik mij steeds herinner wat Jesus voor mij geleden heeft.

Voeg hierbij Vijf onze Vader, Wees gegroet en Vijf Glorie zij den Vader, ter eere van de Vijf Wonden; en één Onze Vader, Wees gegroet en Glorie zij den Vader, ter intentie van Z. H. den Paus.

De H
J

H
het
in l
kon
gek
Jes
ik
tre
do
me
ee
en

on
ge
on
gl
v
v
J
s
i

TWEEDE OEFENING.

**De H. Joannes, de geliefde Leerling van
Jesus, geleidt en onderrigt ons op
den Kruisweg.**

VOORBERIGT.

Het Kruis is het middenpunt der liefde, het is der zon gelijk en kan de koudste harten in liefde doen gloeien. Indien wij met Paulus konden zeggen, dat wij niets kenden dan den gekruisigden Jesus, wij zouden alles in en om Jesus beminnen. Jesus zelf heeft gezegd: Als ik opgeheven zal zijn, dan zal ik alles tot Mij trekken. Ja, het Kruis trekt ons tot Jesus door de zoete banden der liefde; het verzamelt ons bij Jesus, opdat wij door Jesus vereenigd worden met alles wat Jesus bemint en zegent.

Joannes heeft deze kracht van Jesus' Kruis ondervonden. Hij heeft Jesus op den Kruisweg gevolgd; hij stond met Maria, Jesus' Moeder, onder het Kruis. Van het Kruis wederkeerende gloeide zijn boezem van een onmetelijk liefdevuur; hij is gedoopt in Jesus' bloed, en alles wat er vloeit van zijne lippen, is liefde voor Jesus. Het Kruis van Jesus had zijn hart ontstoken, daarom mogt hij uit Jesus' mond hooren: Zoon, ziedaar uwe moeder. Van het

Kruis wederkeerende, beminde hij Maria, zooals een kind zijne moeder lief heeft. Zoo dikwijls hij, volgens het bevel van Jesus, Maria »Moeder'' noemde, zoo dikwijls sprong zijn hart van blijdschap op. Van het Kruis wederkeerende, beminde hij al de leerlingen van Jesus met een warm en gloeiend hart, want hij heeft gezien wat Jesus voor allen leed, dat Jesus hen ten einde toe beminde. Van het Kruis wederkeerende, beminde hij alle menschen regt hartelijk, want hij heeft gezien, hoe Jesus allen zegende, voor allen bad, allen de verzoening aanbood.

Welaan, dat Joannes ons geleide en ons de gevoelens kenbaar make, die zijn hart vervulden bij het zien van Jesus' lijden.

ALGEMEEN GEBED VAN VOORBEREIDING.

O God, ik aanbid uwe liefde, dewijl Gij uw eenigen Zoon voor mij gegeven hebt, en U, lieve Jesus, dank ik duizendmaal voor de onbegrijpelijke goedheid, die Gij mij betoond hebt, door voor mij aan een schandelijk Kruis te sterven. Uit kinderlijke dankbaarheid en wederliefde kom ik hier om uwen bloedigen Kruisweg te overwegen.

O God, ontvang volgens uwe barmhartigheid de oefening, die ik ga beginnen, als eene erkentenis uwer opperheerschappij, als eene dankzegging voor het groote werk der verlossing, tot verheffing van onze Moeder, de H. Kerk, tot uitroeijing der ketterijen, tot eendracht onder de christen-vorsten, tot be-

keering der zondaren en volharding der regtvaardigen.

Ik offer U deze oefening op in vereeniging der verdiensten van Jesus Christus, van de H. Maagd Maria en alle heiligen. Ik bid U, barmhartige God, om de aflaten, gunsten en genaden, aan de beoefening van den Kruisweg verbonden, te willen toevoegen, zoo aan mij, als aan de zielen in het vagevuur, bijzonderlijk aan N. N.

O goede Jesus, op het punt van uwen smartelijken Kruisweg te overwegen, buig ik mij diep voor U in het stof ter neder, helaas! waar de engelen verstomden over zooveel smart en liefde van hunnen Heer, waar de Heiligen in tranen smolten en van wederliefde gloeiden, daar bleef ik steeds onbewogen en koud. Ach, Heer, als ik dan uw lijdensweg overweeg, zie barmhartig neder op de armoede en versteendheid van mijn hart en deel mij de gevoelens van liefde mede, die Joannes bezielde, toen hij wederkeerde van uw smartelijk Kruis.

O Maria, moeder der reine liefde, hoe brandde en gloeide het hart van Joannes toen hij u op Jesus' bevel voor het eerst »Moeder'' noemde; bid toch voor mij dat het Kruis van Jesus mij leere wie Jesus, wie Maria is.

H. Joannes, geleid mij op Jesus' lijdensweg, maak mij bekend met de H. gevoelens, die u bezielde bij het zien van zooveel smart; dat het Kruis mij leere Jesus te beminnen en alles, wat door Jesus bemind en gezegend wordt.

I Statie.

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Joannes. Toen ik mijn Goddelijken meester in zulk een' beweenvlijken toestand voor Pilatus zag; toen de Joden in de handen klapten bij het voorlezen van het vonnis, o, toen had ik zoo gaarne geroepen: Zietdaar het Lam Gods, 't welk de zonden der wereld wegneemt, Hij is overgeleverd, omdat Hij het zelf gewild heeft; o, wilt niet spotten met zijne wonden, lacht niet over die smartelijke en smadelijke kroon; Hij zelf heeft ze gezocht, Hij gaat ook vrijwillig sterven. Doch niemand wilde begrijpen, en ik weende over zooveel blindheid. Gij ten minste, mijn kind, luister naar mijn woord. O, bemin Hem, die u het eerst heeft lief gehad.

H. Maria, moeder der reine liefde, zie barmhartig neder op mijn koud en ongevoelig hart.

H. Joannes, bid voor mij, dat mijn hart van liefde brande.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

II Statie.

Jesus neemt het zware kruis op zijne schouders.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Joannes. De Joden juichten toen het Kruis werd aangebracht. Met onverzadelijke blikken staarden zij op het lijdend gelaat van Jesus. Zij hoopten dat Jesus zoude sidderen bij het zien van zijn Kruis. Die blinden! zij wisten niet met welk een brandend verlangen het Goddelijk Lam zijn Kruis had te gemoet gezien. Zoo gaarne had ik toen geroepen: Ziet daar het Lam, 't welk geen rust vindt, zoo lang het niet gedoopt is in zijn bloed. Maar niemand wilde begrijpen, en ik weende over zooveel blindheid. Gij, ten minste, mijn kind, luister naar mijne stem. O bemin Hem, die u het eerst heeft lief gehad.

H. Maria, moeder der reine liefde, zie barmhartig neder op mijn koud en ongevoelig hart.

H. Joannes, bid voor mij, dat mijn hart brande van liefde.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

III Statie.

Jesus valt voor den eersten keer onder het Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Joannes. De Joden zagen wel, dat Jesus den zwaren Kruisbalk niet kon dragen; doch onmeedoogend lieten zij Hem voortkruipen, om Hem te bespotten en om Hem te zien bezwijken onder den zwaren last. Hier viel Jesus en zweeg; terwijl zijne vijanden juichten. O,

die blinden! zoo gaarne had ik hun toege-
roepen: Ziet daar het Lam Gods, 't welk weg-
neemt de zonden der wereld; het laat zich
zwijgend ter slachtbank leiden en heeft geen
tegenspraak in zijn mond. Maar niemand wilde
begrijpen, en ik weende over zooveel blindheid.
Gij, ten minste, mijn kind, luister naar mijne
stem. O, wil Hem beminnen, die u zoo heeft
lief gehad.

H. Maria, moeder der reine liefde, zie barm-
hartig neder op mijn koud en ongevoelig hart.

H. Joannes, bid voor mij, dat mijn hart
van liefde brande.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

IV Statie.

Jesus ontmoet zijn bedroefde Moeder.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld
verlost hebt.

Joannes. Nooit, mijn kind, zult gij de teedere
liefde begrijpen, die Jesus voor zijne moeder
heeft; nimmer zult gij bevatten, hoezeer Maria
haren Zoon bemint. O, gij hadt dien blik eens
moeten zien, dien Jesus hier op zijne Moeder
wierp; gij hadt dat bleeke en betraande gelaat
van Maria eens moeten aanschouwen; neen,
Jesus en Maria zijn niet te scheiden. Zelfs de
Joden begrepen dit, want, om Jesus te grie-
ven, stootten zij Maria terug. Ja, zij stootten
Maria terug, om Jesus te grieven. Wat zoude

ik beginnen? Ik zweeg en weende; maar gij mijn kind, luister naar mijne stem. O, wil toch, om Jesus' wille, zijne lieve Moeder beminnen.

H. Maria, Moeder der reine liefde, uw lijden en uwe tranen zeggen, dat gij mijne moeder zijt; zie toch barmhartig neder op mijn koud en ongevoelig hart.

H. Joannes, bid voor mij, dat mijn hart brande voor Jesus en Maria.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

V Statie.

Simon wordt gedwongen het Kruis van Jesus te dragen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Joannes. Dáár stond Jesus machteloos tusschen zijne vijanden. Zijn minnelijk gelaat, zijne bloedende wonden, zijn kloppend hart vroegen liefde, en Hij vond ze niet. De woestelingen zagen wel, dat Jesus volstrekt onmachtig was om het Kruis te dragen, maar zij dreven den spot met de tranen der moeder en de smarten des Zoons. Zelfen wilden zij het niet dragen en zij wilden ook niet, dat Jesus door een zijner leerlingen geholpen werd. Een ieder, die door tranen toonde, dat hij Jesus lief had, werd teruggestooten. Simon, een vreemdeling, werd gedwongen, het Kruis te dragen. O mijn kind, ik zag dit

alles en weende bitter; o, wil toch Jesus beminnen, die u het eerst heeft lief gehad.

H. Maria, Moeder der reine liefde, zie barmhartig neder op mijn koud en ongevoelig hart.

H. Joannes, bid voor mij, dat mijn hart van liefde voor Jesus brande.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VI Statie.

Veronica droogt het aangezicht van Jesus af.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Joannes. Ik was overstelpt van droefheid, daar ik Jesus zoo verlaten tusschen zijne vijanden zag. Ik weende bitter en zag treurig rond, of er dan niemand was, die met mij weende. Toen zag ik Veronica van liefde brandende tot Jesus doordringen. De beulen vloekten en scholden, maar Veronica ging voort en droogde haastig Jesus' aangezicht af. Veronica, gij hebt Jesus verkwikt! O, zoude ik u niet liefhebben, u, die Jesus bemint en over zijne smarten weent. Mijn kind, luister naar mijne stem: als gij Jesus liefhebt, dan moet gij ook zijne leerlingen beminnen. Dit is het bevel des Heeren, dat wij elkander liefhebben. Daaraan moet de wereld zien, dat wij leerlingen van Jesus zijn, dat wij elkander liefhebben. Bemin dan alle leerlingen, alle kinderen van Jesus; bemin een ieder, die den

naam des Heeren aanroept; bemin hen allen, die in de H. Communie op 's Heeren borst hebben gerust. Zij zijn uwe broeders in Jesus Christus.

H. Maria, Moeder der reine liefde, zie barmhartig neder op mijn koud en ongevoelig hart.

H. Joannes, bid voor mij, dat mijn hart brande voor Jesus en zijne leerlingen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VII Statie.

Jesus valt voor den tweeden keer onder zijn Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Joannes. Zie eens, mijn kind, hoe de booswichten elkander helpen om Jesus te honen. Onwaardige soldaten slaan en stooten Jesus, die hier nedervalt; de Joden lagchen en spotten; anderen roepen: daar ligt Hij nu aan onze voeten, Hij waande zich sterk om ons te wederstaan; wat is er nu van zijne wonderen geworden? waar zijn zijne vrienden? Hij kan zich zelve niet redden, en Hij wilde Israël verlossen! Ik zweeg en weende bitter, omdat allen Jesus vervolgden. Waarom, mijn kind, zullen de leerlingen van Jesus de handen niet ineenslaan, om Jesus te dienen? Luister naar mijne stem: als gij iemand vindt, die Jesus looft en prijst, die Jesus liefheeft en dient, verheug u daarover, bemin hem hartelijk en

help hem Jesus beminnen. O, ware het mij gegeven, alle menschen te verzamelen in den dienst en de liefde van Jesus, dan zouden wij eene heilige gemeenschap met elkander hebben en onze gemeenschap zoude zijn met den Vader en zijn' Zoon Jesus Christus.

H. Maria, Moeder der reine liefde, zie barmhartig neder op mijn koud en ongevoelig hart.

H. Joannes, bid voor mij, dat mijn hart van liefde brande voor Jesus en de zijnen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VIII Statie.

Jesus spreekt tot de weenende vrouwen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Joannes. Hier stond Jesus stil en sprak tot de vrouwen: Dochters van Jerusalem, weent niet over Mij, maar weent over u en uwe kinderen. Neen, Jesus vloekte zijne boosaardige vijanden niet; zijn heilig hart was vervuld van smarte, maar niet van toorn; het Goddelijk Lam was gedompeld in eene zee van lijden, maar vergat zijne eigene wonden, om' te treuren over de toekomstige rampen van zijne vijanden. Eens, mijn kind, heb ik, door valschen ijver vervoerd, het vuur des hemels afgebeden over Jesus' vijanden; toen heeft Jesus mij bestraft, en ik had het verdiend. Neen, wij mogen niet haten die Jesus

bemint; wij mogen niet verwerpen die Jesus zegent. Mijn kind, bemint gij Jesus? Bemin dan ook Jesus' vijanden en bid voor hunne bekeering. Bemin uwe eigene vijanden, die u vloeken en u honen. Zegen hen, omdat Jesus hen zegent.

H. Maria, Moeder der reine liefde, zie barmhartig neder op mijn koud en ongevoelig hart.

H. Joannes, bid voor mij, dat ik in Jesus zelfs mijne vijanden beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

IX Statie.

Jesus valt voor den derden keer onder zijn Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Joannes. Uitgeput van krachten, viel Jesus hier voor den derden keer. Hij viel plat ter aarde en ontving in al zijne ledematen den schok; maar 't was nog slechts eene kleinigheid. Ach, mijn hart bloedde bij al de godlasteringen en verwenschingen, bij al den spot, bij al de mishandelingen, die Jesus ondervond. Mijn kind, indien ik Jesus' goedheid en liefde niet had gezien, ik zoude hemel en aarde hebben ingeroepen om de booswichten te straffen; maar thans heb ik gezwegen en geweend. Jesus beminde hen nog; ik was het aan Jesus schuldig, dat ik hun vergaf; neen, ik mogt niet vloeken, die nog door Jesus ge-

zegend werden. O mijn kind, wilt gij Jesus liefhebben; bemin en zegen uwe vijanden.

H. Maria, Moeder der reine liefde, zie barmhartig neder op mijn koud en ongevoelig hart.

H. Joannes, bid voor mij, dat mijn hart van liefde brande.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

X Statie.

Jesus wordt van zijne kleederen beroofd en met gal gelaafd.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Joannes. Ik zag de wreede soldaten naderen; zij wierpen met eenen bitteren glimlach het Kruis voor de voeten van het Goddelijk Lam; dan strekten zij hunne vreesselijke armen uit en rukten de kleederen van al die smartelijke wonden. Ik snikte, ik weende overluide, ik sloeg de handen voor mijn aangezicht; maar ik kon mijne oogen van Jesus niet afwenden. O mijn kind, gij hadt dien geduldigen, vreedzamen, zachtmoedigen en liefelijken blik van Jesus moeten aanschouwen; dan zouden alle toorn en haat voor altijd gebannen zijn uit uw hart. O, wie kan nog haten, waar Jesus zoo bemint?

H. Maria, Moeder der reine liefde, zie barmhartig neder op mijn koud en ongevoelig hart.

H. Joannes, bid voor mij, dat mijn hart van liefde brande.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XI Statie.

Jesus wordt aan het Kruis genageld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Joannes. Ik had den moed niet om op te zien, maar de akelige hamerslagen riepen mij toe wat er plaats had. Driemaal ging ik henen; driemaal keerde ik weder, want 't was mij niet mogelijk Jesus te verlaten. O mijn kind, die hamerslagen deden al mijne ledematen beven. Welk eene smart hebben zij aan Jesus veroorzaakt! Nog klinken zij mij in de ooren, en alleen de herinnering daaraan is genoeg om mij te bewegen, alles voor Jesus te doen. Die hamerslagen doorboorden om *mijnentwille* Jesus' handen en voeten; en zal *ik* nog iets aan Jesus weigeren, die hamerslagen doorboorden het hart van Maria; zal *ik* haar niet liefhebben? die hamerslagen riepen mij toe, hoe hartelijk Jesus zijne leerlingen lief had; en zal *ik* hen niet beminnen? die hamerslagen verkondigden genade en verzoening aan alle menschen; mag *ik* dan nog haten hen voor wie Jesus stierf? Mijn kind, luister naar mijne stem: Beminn, doe niets dan beminnen om Jesus, en gij hebt genoeg gedaan.

H. Maria, Moeder der reine liefde, zie barmhartig neder op mijn koud en ongevoelig hart.

H. Joannes, bid voor mij, dat mijn hart van liefde brande.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XII Statie.

Jesus sterft aan het Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Joannes. Ik stond op een afstand, toen Jesus werd opgeheven; ik had mijn gelaat afgewend; maar toen zag ik Maria, de moeder van Jesus. Over hare wangen biggelden de tranen, die aanhoudend uit hare rood beschreide oogen vloeiden; haar aangezicht was doodsbleek, hare smart mateloos. Zij wenkte mij, en met een bevend hart ging ik met haar naar Jesus' Kruis. Daar heb ik veel gezien en gehoord; doch één woord is diep, zeer diep doorgedrongen in mijn hart. Mijn kind, dat woord sprak Jesus tot *mij*; van af zijn Kruis, in zijn laatste uur, heeft Jesus tot *mij* gesproken. Hij zeide mij, dat Maria *mijne* moeder, en ik *haar* zoon zoude zijn. O mijn Jesus, Gij weet het wel, ik zoude nooit uwe moeder vergeten hebben; maar ik dank U, dat Gij haar aan mij gegeven hebt. O, nu ben ik zoo gelukkig; ik zal Maria eeren, ik zal

Maria liefhebben, en ik weet, dat dit zoo aangenaam aan mijnen Jesus is.

O Maria, Moeder der reine liefde, zie barmhartig neder op mijn koud en ongevoelig hart.

H. Joannes, bid voor mij, dat ik Jesus en Maria vurig moge beminnen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIII Statie.

Het gestorven ligchaam van Jesus wordt van het Kruis afgenomen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Joannes. Toen Jesus gestorven was, bleef ik met Maria bij het Kruis. Ik naderde tot haar, maar durfde haar niet zeggen: *Moeder, zie hier uw kind.* Maria, die nog bitter weende, sprak tot mij: Mijn zoon, blijf hier, en help mij Jesus begraven. Ik had niet opgehouden met weenen, maar toen ik dit zoete woord van Maria hoorde, toen ontschoot eene glinsterende traan aan mijn oog. O, ik mogt dan de innigste behoefte van mijn hart bevredigen. Ik mogt de laatste zorgen wijden aan Jesus' heilig ligchaam en tevens zijne H. Moeder dienen. Mijn kind, luister naar mijne stem: als gij Jesus waarlijk lief hebt, dan zal het eene groote vreugde voor u zijn, Jesus' heilig ligchaam met eerbied in de H. Communie te ontvangen en Maria, zijne lieve moeder te eeren.

O Maria, Moeder der reine liefde, zie barmhartig neder op mijn koud en ongevoelig hart.

H. Joannes, bid voor mij, dat mijn hart van liefde brande.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIV Statie.

Het ligchaam van Jesus wordt in een nieuw graf begraven.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Joannes. Al de vijanden van Jesus waren vertrokken. O, hoe gelukkig waren wij thans! Ongestoord konden wij nu over Jesus' wonden weenen, niemand hinderde ons, als wij den vrijen loop aan onze droefheid gaven. Wij mogten nu Jesus' ligchaam zuiveren; wij mogten nu zijne gewonde ledematen kussen en balsemen; wij mogten zijn H. Ligchaam op onze eigene schouders eerbiedig ten grave brengen. O, mijn kind, hoe zoet is het, in gezelschap van Jesus' moeder en vrienden te zijn; hoe zoet, elkander te helpen en op te wekken in den dienst van Jesus! Luister dan naar mijne stem: bemin alle menschen, maar vlugt de vergadering der boosdoeners; zoek de vrienden van Jesus op; verheug u met hen, Jesus te kunnen loven, Jesus te eeren, aan Jesus' borst uit te rusten in de H. Communie, want dit is reine liefde.

H. Maria, Moeder der reine liefde, zie barmhartig neder op mijn koud en ongevoelig hart.

H. Joannes, bid voor mij, dat mijn hart van liefde brande.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

SLUITGEBED.

Hartelijk dank, lieve Jesus, voor de H. verlichtingen en inspraken, die Gij mij gedurende deze oefening geschonken hebt. Ja, ik zal U beminnen, innig liefhebben U, die voor mij aan het Kruis gestorven zijt. Het zal mij steeds eene vreugde zijn, als ik naderen mag tot uw tabernakel, om U met een van liefde kloppend hart te aanbidden; eene groote vreugde, als ik aan uwe borst mag rusten in de H. Communie. Ik bemin U, Heere Jesus, en daarom zal ik zoo gaarne uwe lieve Moeder eeren; ik bemin U en al uwe leerlingen, al degenen, die luisteren naar uwe stem, die gelooven aan uw woord en uitrusten aan uwe borst; ik bemin U en ook al de zondaren, al de ongeloovigen en al uwe vijanden, want Gij zijt voor allen gestorven en biedt aan allen uwe genade aan; ja, ik zal voor hen bidden, omdat het U zoo aangenaam is. Ik bemin U, Heere Jesus, en, uit liefde tot U, omhels ik al mijne vijanden. O zoete en minnelijke Jesus, uw hart was nooit verbitterd; zie, ik verban, uit liefde tot U, alle haat en afkeer uit mijn

hart. Zegen, goede Jesus, deze gevoelens, die Gij door uw H. Kruis in mijn hart hebt opgewekt, en geef mij de genade, dat ik de vergaderingen der zondaren vlugte, om slechts mijn genoegen te vinden in het gezelschap uwer kinderen, in het gezelschap van hen, die U loven. Amen.

H. Maria, Moeder der reine liefde, zie barmhartig neder op het koud en ongevoelig hart van uw kind. Help mij het vuur van Jesus' liefde in mijn hart bewaren. Amen.

H. Joannes, bid voor mij, dat ik steeds beminnen moge, zooals gij mij, volgens het bevel van Jesus, geleerd hebt te beminnen. Amen.

Zes Onze Vader. Zes wees gegroet. Zes Glorie zij den Vader.

DERDE OEFENING.

Jozef van Arimathea geleidt en onderrigt ons op den Kruisweg.

VOORBERIGT.

Jozef van Arimathea, een rijk en aanzienlijk man, had eene hooge betrekking onder de Joden. Welligt behoorde hij tot den grooten raad, die Jesus in het huis van Caiphas veroordeeld had; maar zeker is het, — want dit bevestigt ons de Evangelist Lukas — dat Jozef geen deel heeft genomen in de booze aanslagen van dien Raad. Hij heeft deze aanslagen van priesters en schriftgeleerden afgekeurd; maar wij zien toch niet, dat hij van zijn aanzien en invloed gebruik heeft gemaakt, om Jesus openlijk te verdedigen. Integendeel, de H. Joannes verhaalt ons, dat Jozef gebukt ging onder menschelijk opzigt en geen moed genoeg had om Jesus openlijk aan te hangen. Deze menschenvrees heeft hem beheerscht tot aan den dood des Heeren; want toen hij zag, dat Jesus gestorven was, toen ging hij stoutmoedig naar Pilatus, en verzocht het ligchaam des Heeren te mogen begraven. Toen heeft hij zijn uiterste best gedaan om, door uitwendig eerbetoon jegens het ligchaam van Jesus, te vergoeden waarin hij vroeger ontbroken had.

Welaan, dat Jozef ons geleide en verhale,
hoe het Kruis van Jesus hem geleerd heeft,
alle menschelijk opzigt met voeten te trappen.

ALGEMEEN GEBED VAN VOORBEREIDING.

O God, ik aanbid uwe liefde, dewijl Gij uw' eenigen Zoon voor mij gegeven hebt, en U, lieve Jesus, dank ik duizendmaal voor de onbegrijpelijke goedheid, die Gij mij betoond hebt, door voor mij aan een schandelijk Kruis te sterven. Uit kinderlijke dankbaarheid en wederliefde kom ik hier om uwen bloedigen Kruisweg te overwegen.

O God, ontvang volgens uwe barmhartigheid de oefening, die ik ga beginnen, als eene erkenning uwer opperheerschappij, als eene dankzegging voor het groote werk der verlossing, ter verheffing van onze Moeder de H. Kerk, tot uitroeijing der ketterijen, tot eendracht onder de christen-vorsten, tot bekeering der zondaren en volharding der regtvaardigen.

Ik offer U deze oefening op, in vereeniging der verdiensten van Jesus Christus, van de H. Maagd Maria en alle Heiligen. Ik bid U, barmhartige God, om de aflaten, gunsten en genaden, aan de beoefening van den Kruisweg verbonden, te willen toevoegen, zoo aan mij, als aan de zielen in het vagevuur, bijzonder aan N. N.

O Jesus, op het punt van U op uwen hei-

ligen Kruisweg te volgen, kniel ik in ootmoed voor U neder. Ach, waar uwe heiligen en dienaren van liefde gloeiden, daar blijf ik koud en ongevoelig; waar zoo velen, bij het overwegen uwer smarten, door een heilig vuur werden aangegrepen, om kloekmoedig voor U de grootste offers te brengen, daar blijf ik kleinmoedig en werkeloos. Ik zie uw Kruis en hoor uw' apostel roepen: O, laat ons uitgaan, de schande en smaadheid van Jesus dragende; maar ik beef terug voor alle vernedering en hoon; de gedachte: *Wat zullen de menschen wel zeggen*, is alleen genoeg om mij van deugd en plicht af te schrikken. Goede Jesus, door uw Kruis hebt Gij de wereld overwonnen en zie, de wereld heerscht nog over mij door het zware juk van het menschelijk opzicht. Genees mijn hart en verlos mij van de slavernij der wereld, zooals gij eens Jozef van Arimathea daarvan verlost hebt; dat uw Kruis dan voor mij een geneesmiddel zij, zooals het voor Jozef van Arimathea was.

H. Maria, schrik dèr hel, zie neder op uw arm kind, 't welk als een rietstok beeft onder het juk der wereld; verwerf mij de genade om moedig de schande van Jesus te dragen.

I Statie.

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.
Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jozef. Ik stond van verre, toen Jesus

veroordeeld werd. Twee aandoeningen overmeesterden mijn hart: diepe droefheid over het lijden des Heeren, en groote vrees dat men uit mijne tranen zoude zien, dat ik een leerling van Jesus was. O, hadde ik gedurfd, hoeveel had ik kunnen zeggen om de vijanden te beschamen en Jesus te verdedigen, want ik had dien gloeienden haat, die listen en booze aanslagen van Jesus' vijanden van nabij gezien; ik wist wat die booswichten al be-raamd hadden, om het volk te misleiden en Pilatus tot een onregtvaardig vonnis te dwingen; maar ik was een lafhartige, ik vreesde hun toorn.

O goede Jesus, hoe menigmaal hoorde ik uw heilig woord, deugd en godsdienst bespotten; hoe menigmaal werd mijn hart bedroefd door zondige gesprekken; maar ik verborg mijne droefheid, en durfde U niet verdedigen, uit menschenvrees.

O Maria, vraag voor uw kind eene sterke deugd.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

II Statie.

Jesus neemt het Kruis op Zijne schouders.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U:

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jozef. Jesus werd het Kruis op de schouders gelegd. Ik beefde van verontwaardiging,

toen ik zag dat prieters en schriftgeleerden met een helsch genoegens Jesus' vernedering en smarten aanschouwden. O, dacht ik bij mij zelven, hoe lang zullen die booswichten meester zijn? hoe lang zullen zij met de vernedering van mijn Jesus spotten? Ach, Pilatus, waarom hebt gij hen niet van uwen regterstoel weggejaagd? Zóó zuchte ik, maar ik zelf had niets gedaan om Jesus te verdedigen.

O goede Jesus, hoe dikwijls liet ik mij vrees aanjagen door een of twee zondaren. Ik vreesde hun spot en hunne bedreiging, en zweeg waar ik spreken moest. Wee mij, lafhartige, ik heb gelagchen om hunne ongebonden taal; ja, ik lachte uit louter menschenvrees.

O Maria, vraag voor uw kind eene sterke deugd.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

III. Statie.

Jesus valt den eersten keer onder zijn Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jozef. Daar viel Jesus voor den eersten keer! Mijn hart bloedde; tranen sprongen uit mijne oogen; maar helaas! O, goede Jesus, vergeef het mij; ja, ik wendde mijn aangezicht af, ik vreesde, dat uwe vijanden mijne

smart en tranen zouden zien; ik schaamde mij, te toonen, dat ik U lief had.

O goede Jesus, ook ik heb mij over U geschaamd. Ik liet mijne gebeden en vrome gewoonten achter; ik verwaarloosde de H. Sacramenten; ik durfde U niet op uwen Kruisweg volgen, uit vrees voor de menschen.

O Maria, vraag voor uw kind eene sterke deugd.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, onferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

IV Statie.

Jesus ontmoet zijne bedroefde Moeder.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jozez. O, Hoe groot was hier Maria! De leerlingen waren verstrooid en stonden van verre; ik en vele van Jesus' vrienden, wij verborgen onze tranen, uit vrees voor de Joden. 's Heeren vijanden, deden dan ook wat zij wilden, zelfs Pilatus durfde hen niet wederstaan, Maria alleen treedt hen onder de oogen; zij bedekt hare smarte niet; een ieder mag zien, dat zij de moeder is van den verguisden Jesus. Kan zij niets voor Jesus doen; zij wil ten minste in zijne vernedering deelen. Maria heeft mij hier geleerd, de edele en heilige vrijmoedigheid hoog te schatten. Toen ik Maria zag, toen rees bij mij het verlangen op, om openlijk te toonen wie ik was.

O goede Jesus, geef mij eene heilige vrijmoedigheid.

O Maria, vraag voor uw kind eene sterke deugd.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

V Statie.

*Simon wordt gedwongen het Kruis van
Jesus te dragen.*

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jozef. O! Simon, ik zal mij wel wachten, uwen onwil te veroordeelen. Ik, een leerling, een vriend des Heeren, ik stond van verre; ik onderdrukte mijne liefde en smart, uit vrees voor smaad en hoon; hoe zoude ik van u, een vreemdeling, kunnen vorderen, wat ik zelf niet deed? Gij hebt geweigerd, o, Simon, en ik draag de schuld uwer weigering, want gij hebt zeker gedacht: allen haten Jesus, en niemand verdedigt Hem; waarom zal ik mij zijner aantrekken? Helaas! hadde ik gedurfd en gesproken; anderen zouden zich aan mijne zijde hebben geschaard, want ik bezat invloed en aanzien. Wee mij, ellendige! mijne lafhartigheid draagt schuld aan Jesus' lijden.

O goede Jesus, hoeveel kwaads had ik kunnen beletten, hoeveel goeds bevorderen, wanneer de menschenvrees mij den mond niet gesloten en de handen gebonden had. Geef

mij nu, door de kracht van uw Heilig Kruis, eene edele vrijmoedigheid.

Heilige Maria, vraag voor uw kind eene sterke deugd.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

VI Statie.

Veronica droogt het aangezicht van Jesus af.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jozef. Het deed mij goed te zien, dat Veronica door de woeste menigte drong, de spot- en scheldwoorden trotseerde en openlijk het aangezicht van Jesus afdroogde. Maar aan den anderen kant schaamde ik mij ook over mijne lafhartigheid. O Veronica, gij zijt de priesters onder de oogen getreden en hebt hun getoond, dat gij Jesus lief hadt; ik daarentegen stond van verre en durfde nog tot niets besluiten.

Ach, Heere Jesus, ook ik ontvang eene harde les van deze heilige vrouw. Zij durft in tegenwoordigheid uwer bittere vijanden, wat ik in wereldsche gezelschappen niet durf; ja, zij durft hier openlijk toonen, dat zij U lief heeft. Door de kracht van uw H. Kruis, genees mijne lafhartigheid, opdat ik U overal en openlijk eere en nooit mijne liefde jegens U, uit vrees voor de menschen, verberge.

H. Maria, vraag voor uw kind eene sterke deugd.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VII Statie.

*Jesus valt voor den tweeden keer onder
het kruis.*

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jozef. Mijn hart sidderde van verontwaardiging, toen ik het hoongelach, de bittere spotternijen, de minachtende gebaren der priesters en schriftgeleerden opmerkte, bij den tweeden val van Jesus. Die booswichten, zoo dacht ik, gebruiken al hun invloed om het volk tegen Jesus op te hitsen; moet ik Jesus dan niet beschermen en verdedigen? Nu ontstond er in mijne ziel eene hevige worsteling; ik werd als gedreven om voor Jesus op te treden; het koste mij moeite te zwijgen, en toch overwon de menschenvrees; zij sloot mij wederom den mond, dien ik reeds tot spreken geopend had.

Ach, Heere Jesus, hoe dikwijls voelde ik mij verplicht om de zonde af te keuren en het goede te verdedigen; ik opende reeds den mond tot spreken, maar lafhartige vrees deed mij weder zwijgen, Door de kracht van uw heilig Kruis, genees mijne lafhartigheid.

H. Maria, vraag voor uw kind eene sterke deugd.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars. genadig.

VIII Statie

Jesus spreekt tot de weenende vrouwen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jozef. Heere Jesus, hoe groot waart Gij hier in al uwe zwakheid en vernedering. Gij staat stil en spreekt tot de weenende vrouwen, en terwijl Gij spreekt, durft niemand U storen. Uwe wreedste vijanden staan met U stil en zijn genoodzaakt te wachten, tot dat Gij gesproken hebt. Zij, die meenden, dat zij U overwonnen hadden, hoorden hier uit uwen mond, dat geen lijden uwe grootheid kon breken, geen vernedering U kon ter neder slaan. Neen, zegt Gij, weent niet over Mij, maar weent over u zelve. Toen uwe vijanden dit hoorden, sidderden zij; zij knarsten op hunne tanden, want hun eigen hart zeide, dat Gij te groot waart om door hen overwonnen te worden. O, hoe dwaas was ik, dat ik vreesde voor menschen, die reeds sidderden op de stem van den lijdenden Jesus.

Heer Jesus, door den adem van uw mond zult Gij uwe vijanden dooden, en nogtans heb ik hen meer gevreesd dan U. Door de kracht van uw heilig Kruis, genees mijne lal-

hartigheid en geef mij de edele vrijmoedigheid, die groot maakt in de diepste vernedering.

H. Maria, vraag voor uw kind eene sterke deugd.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

IX Statie.

Jesus valt voor den derden keer onder het kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jozef. Toen ik Jesus voor den derden keer zag vallen, bedwong ik mijne tranen niet meer. Ofschoon ik nog altijd van verre stond, ik had toch geen zorg meer om mijne tranen te verbergen. Menig vijand van Jesus kon reeds zien, dat ik Jesus lief had. O goede Jesus, 't was meer dan tijd; wij waren reeds op Golgotha aangekomen, de smarten en vernederingen waren mateloos; hoe konde ik nog aan mij zelven denken uit lafhartige menschen-vrees.

O goede Jesus, ik was getuige van de gruwelijkste zonden; ik zag U beleedigd door goddelooze gesprekken, en ik was lafhartig genoeg om aan mij zelven en mijne eer te denken, terwijl uw heilige naam en uwe glorie werden aangerand. Door de kracht van uw H. Kruis, genees mijne lafhartigheid.

H. Maria, vraag voor uw kind eene sterke deugd.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

X Statie.

Jesus wordt van zijne kleederen beroofd en met gal gelaafd.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jozef. Toen ik zag, dat men het Kruis voor Jesus voeten wierp, en Hem de kleederen uitrukte, toen twijfelde ik niet meer, of de priesters zouden hun doel bereiken. Ik zag nu met zekerheid, wat ik voor eenige dagen nog niet wilde gelooven: ik zag, dat Jesus zoude sterven. Maar nu was ook mijn besluit onherroepelijk gemaakt; voor altijd zoude ik met de vijanden van Jesus breken, nooit zoude men mij weer in den raad der boosdoeners zien; nooit zoude ik hunne achting en vriendschap zoeken, en moest ik ook door hen gesmaad en vervolgd worden, niets zoude mij beletten, openlijk een leerling van Jesus te zijn.

O goede Jesus, ik bedelde de vriendschap en de achting van hen, die U dagelijks met de gal hunner zonden laven; ik was lafhartig genoeg, om uit menschenvrees mijn pligt te kort te doen en mijn geweten tot zwijgen te brengen. Door de kracht van uw heilig Kruis, geef mij eene edele vrijmoedigheid, opdat ik openlijk en ondubbelzinnig U toebehoore.

H. Maria, vraag voor uw kind eene sterke deugd.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XI Statie.

Jesus wordt aan het Kruis genageld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jozef. Toen de wreede hamerslagen akelig klonken over Golgotha's kruin; toen de lucht weergalmd van de bloedkreten der Joden, toen vloeiden mijne tranen in overvloed, ik snikte overluid. Ik verborg mijne droefheid niet; ik hoopte zelfs, dat Jesus vijanden mijne tranen zouden opmerken. Zij hebben ze opgemerkt en dreven er den spot mede, maar ik verheugde mij, dat ik daardoor eenigszins de oneer herstelde, die ik Jesus door mijne lafhartigheid had aangedaan. Helaas! eerst op Golgotha kon men zien, dat ik een leerling van Jesus was.

O, goede Jesus, door de kracht van uw H. Kruis, genees mijne lafhartigheid en, als de boosheid toeneemt, vermeerder dan ook mijne vrijmoedigheid, opdat ik strijde voor uwe eer.

H. Maria, vraag voor uw kind eene sterke deugd.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

XII Statie.

Jesus sterft aan het Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jozef. Ik zag priesters en schriftgeleerden in dolle woede het Kruis omgeven; ik zag hoe zij hunne handen ophieven tegen Jesus, die in namelooze smart tusschen twee moordenaren hing. Mijn hart was gebroken van droefheid, ik stond dáár in stomme smart. Ach, goede Jesus, zoo dacht ik bij mij zelven, waarom was ik zoo lafhartig? waarom heb ik U niet verdedigd, toen het nog tijd was? maar wat zal ik thans voor U doen, thans, nu uwe vijanden meester zijn? Toen gevoelde ik weder eene groote begeerte om de boosdoeners te beschamen en de ergernis te herstellen, die ik door mijne laf hartigheid gegeven had; ik maakte het vaste besluit om daartoe de eerste gelegenheid aan te grijpen.

O goede Jesus, Gij hebt voor mij smaad en vernedering gedragen tot in den dood; door de kracht van uw H. Kruis; genees mijne lafhartigheid, opdat ik met vreugde oneer en schande, spot en hoon voor U verdrage.

H. Maria, vraag voor uw kind eene sterke deugd.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIII Statie.

Het Ligchaam van Jesus wordt van het Kruis afgenomen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jozef. Ik wist, dat de Joden het ligchaam van Jesus ook na den dood wilden mishandelen, maar ik had reeds besloten voor Jesus' eer te strijden, en zag thans gelegenheid mijn besluit te volvoeren. Ik ging naar Pilatus. De Joden zagen mij gaan en knarsten op hunne tanden, maar ik verheugde mij daarover en besloot alles te doen, wat in mijn vermogen was, om Jesus met de grootste eer te begraven. Zij hebben Jesus gehaat, bespot en vervolgd, welaan, zoo dacht ik, dat zij *mij* ook bespotten, haten en vervolgen, dan zal ik gelukkig genoeg zijn om mijne lafhartigheid eenigzins te herstellen. Met deze gedachte ging ik stoutmoedig naar Pilatus, ik vroeg om het ligchaam des Heeren te mogen begraven, en de landvoogd stond het mij toe.

O goede Jesus, door de kracht van uw heilig Kruis, genees mijne lafhartigheid en geef mij de genade, voor de eer van uwen heiligen naam met moed hoon en smaad te dragen.

H. Maria, vraag voor uw kind eene sterke deugd.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIV Statie.

Jesus wordt in een nieuw graf begraven.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jozef. Ik kan niet zeggen hoe gelukkig ik was, toen ik Jesus' ligchaam door de Joden zoo mishandeld, met kostbaren balsem mogt zalven; hoe gelukkig, toen ik openlijk dat H. ligchaam ten grave mogt dragen; hoe gelukkig, als ik dacht: nu zal ieder inwoner hooren, dat Jesus begraven is in het nieuwe graf van Jozef van Arimathea. Toen wij van het graf wederkeerden, toen drukte ik Nikodemus de hand, wij weenden beiden, omdat wij vroeger zoo lafhartig geweest waren, de vijanden van Jesus te vreezen, wij beloofden elkander voortaan openlijk ons als leerlingen van Jesus te toonen en gaarne om Jesus alles, zelfs den dood te lijden.

O Jesus, door de kracht van uw heilig Kruis, genees mijne lafhartigheid en geef mij de genade, dat ik met blijdschap om U wentwil spot en hoon, vervolging en lijden onderga.

H. Maria, vraag voor uw kind eene sterke deugd.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

SLUITGEBED.

Ik dank U, lieve Jesus, voor de verlichting en opwekking, die Gij mij in dit uur geschonken hebt. Thans zie ik duidelijk, hoezeer ik U door mijne lafhartigheid beleedigd heb. Ach Heer, uit menschenvrees heb ik goedgekeurd wat mijn geweten veroordeelde, uit menschelijk opzigt heb ik somtijds deugd en godsdienst bespot; ik sprak waar ik moest zwijgen, ik zweeg waar ik spreken moest, en ik lachte waar ik treuren moest over ongebonden en zondige gesprekken. Dagelijks bid ik: Geheilgd zij Uw naam, maar de glorie van uw naam ging mij niet ter harte. U liet ik honen en bespotten, uit vrees, dat ik uwen smaad en vernedering zoude deelen. O, goede Jesus, ik veroordeel mijne lafhartigheid, openlijk zal ik aan de wereld toonen, dat ik U bemin en uw glorie zoek. O, hoe gelukkig zal ik zijn, wanneer de wereld mij bespotten zal, omdat ik uw leerling ben. Heere Jesus, door de kracht van uw heilig Kruis, geef mij de genade en den moed om uwen smaad te dragen. Amen.

O Maria, gij hebt het meest in dien smaad gedeeld, neem uw kind bij de hand, geleid mij onder het Kruis van Jesus, opdat ik dáár sterkte en moed vinde om het menschelijk opzigt te trotseeren. Amen.

Zes onze Vader. Zes Wees gegroet. Zes glorie zij den Vader.

VIERDE OEFENING.

Voorbereiding tot eene goede biecht.

VOORBERIGT.

Geene betere voorbereiding tot de biecht dan eene godvruchtige oefening van den Kruisweg. De moordenaar, die aan Jesus regterzijde hing, was wel gelukkig, met Jesus dien smartelijken weg te mogen afleggen; geen wonder, dat hij ten laatste openlijk zijne schuld beled en om vergeving vroeg.

Menigeen, die thans onachtzaam, nalatig, met weinig vrucht, ja welligt tot groot nadeel biecht, zou een beter gebruik maken van dit H. Sacrament, als hij vooraf den Kruisweg bewandelde. Men zal zich misschien hiervan verschoonen, omdat, bij gelegenheid der biecht, de tijd tot de Kruiswegoefening ontbreekt. Wanneer dit het geval is, zal men reeds eenige dagen te voren den Kruisweg kunnen houden, als voorbereiding tot eene goede biecht.

Vooraf tot den zondaar, die zich met God verzoenen wil, mag men zeggen: O mensch, sta een oogenblik stil, en zie, of er eene smart zij, gelijk aan de smart, die Jesus om uwe zonden onderging. Gelukkig de zondaar, die in de wonden van Jesus de afschuwelijkheid zijner zonden en de barmhartigheid des Heeren leest!

ALGEMEEN GEBED VAN VOORBEREIDING.

O God, ik aanbid uwe liefde, dewijl Gij uw' eenigen Zoon voor mij gegeven hebt, en U, lieve Jesus, dank ik duizendmaal voor de onbegrijpelijke goedheid, die Gij mij betoond hebt, door voor mij aan een schandelijk Kruis te sterven. Uit kinderlijke dankbaarheid en wederliefde kom ik hier, om uwen bloedigen Kruisweg te overwegen.

O God, ontvang volgens uwe barmhartigheid de oefening die ik ga beginnen, als eene erkenenis uwer opperheerschappij als eene dankzegging voor het groote werk der verlossing, tot verheffing van onze Moeder de H. Kerk, tot uitroeijing der ketterijen, tot eendragt onder de christen-vorsten, tot de bekeering der zondaren en volharding der regtvaardigen.

Ik offer U deze oefening op, in vereeniging der verdiensten van Jesus Christus, van de H. Maagd Maria en alle Heiligen. Ik bid U, barmhartige God, om de aflaten, gunsten en genaden, aan de beoefening van den Kruisweg verbonden, te willen toevoegen, zoo aan mij als aan de zielen in het vagevuur, bijzonder aan N. N.

O goede Jesus, zie hier mij, armen zondaar, aan uwe voeten neêrgeknielt; ach, mijn hart is zoo koud en ongevoelig, zoo onboetvaardig en versteend: bij uw heilig Kruis kom ik een geneesmiddel voor al mijne kwalen zoeken.

Mijne hartstogten verblinden mij zoo zeer, dat ik de boosheid der zonde niet meer inzie; de wereld sleepte mij door woord en voorbeeld zoo ver mede, dat ik het kwade goed, en het goede kwaad noemde, en de duivel gaf mij allerlei voorwendsels aan de hand om mijne boosheid te verschoonen.

Barmhartige Samaritaan, mijne ziel ontving zoo vele en zoo diepe wonden; zie neder op een ongelukkige, die de grootste behoefte heeft aan genade en waarheid.

Ja, lieve Jesus, aan genade en waarheid! Dat uw heilig Kruis mij leere wat waarheid is; want uitvlugten en verschooningen, voorwendsels en valsche spreekwoorden der wereld, zelfbedrog en verblinding kunnen mij van de toekomstige wraak niet redden. Door uw heilig Kruis, ruk den blinddoek weg, die mij de boosheid der zonde verbergt, opdat ik siddere voor uwe regtvaardigheid en genade vrage. Genade, Heere Jesus, genade; ver-teeder mijn hart door den balsem uwer genade, opdat ik aan uwe voeten weene en in de bitterheid des harten mijne zonden belijde.

O Maria, toevlugt der zondaren, geleid mij naar het Kruis van uwen Zoon en leer mij de boetvaardigheid.

I Statie.

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Sla uwe oogen op en zie de wreede kroon en de bloeddroppelen, die zij perst uit 's Heeren gezegend hoofd, die verscheurde schouders; dat bleeke gelaat en die uitgedoofde oogen, hoor de moordkreten der Joden en het vonnis van Pilatus. Hebt gij ooit zooveel ellende bij zooveel verlatenheid gezien? Niemand spreekt voor Jesus; daar staat Hij letterlijk alléén met zijne wonden en zijne kroon. Zóó zal de onboetvaardige zondaar eens voor Gods regterstoel staan: alléén met zijne zonden.

O goede Jesus, de dwaze gesprekken en zondige voorbeelden der wereld hebben mij verblind; neen, ik zal niet langer met Gods regtvaardigheid spotten; in de bitterheid mijns harten zal ik mijne zonden belijden.

H. Maria, geleid mij naar het Kruis van Jesus en leer mij de boetvaardigheid.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

II Statie.

Jesus neemt het zware kruis op zijne schouders.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Wie is Hij, die daar tusschen twee moordenaren staat te wachten op zijn Kruis? Hij is Jesus, de Zoon van den levenden God. De Engelen weenen over zooveel smaad en vernedering van hun Heer. Maar Jesus beklagt zich niet; neen, met liefde neemt Hij

het Kruis op zijne schouders, want 't is verdiend door uwe zonden. En gij, gij wilt de schande dier zonden niet dragen; gij bewimpelt en verschoont, gij ontkent en verdedigt, gij spiegelt u zelven voor, dat gij zoo schuldig niet zijt. Omhels toch met liefde de boetvaardigheid. Verneder u voor God en den biechtvader, belijd uwe schuld en verschoon u niet.

O goede Jesus, de booze gesprekken en zondige voorbeelden der wereld hebben mij verblind, maar thans werp ik alle verschooningen weg; ik zal tegen mij mijne zonden belijden.

H Maria, geleid mij naar het Kruis van Jesus en leer mij de boetvaardigheid.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

III Statie.

Jesus valt voor den eersten keer onder het Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zie Jesus daar bezwijken onder den last van het Kruis. Hij ligt daar als een schuldige, die in ootmoed en boetvaardigheid zijne redding zoekt. Het wordt tijd, dat gij uw' hoovaardigen eigenwaan aflegt. Waarom stelt gij uwe biecht en boetvaardigheid uit? O, draal niet langer, werp u neder, klop op uw borst, beschuldig u voor God en den biechtvader en verschoon u niet.

O goede Jesus, de booze gesprekken en zondige voorbeelden der wereld hebben mij verblind; maar thans werp ik mij aan uwe zijde neder, om in ootmoed mijne schuld te erkennen.

H. Maria, geleid mij naar het Kruis van Jesus en leer mij de boetvaardigheid.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

IV Statie.

Jesus ontmoet zijn bedroefde Moeder.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Welk een schouwspel! een groote menigte booswichten en zondaren schertst en lacht, vloekt, spot en zondigt; Jesus en Maria staan in hun midden, overstelpt van smart! Ach, Heere Jesus, ik heb al te lang de dwaze wereldlingen gevolgd. Ik zag uwe ledematen door geeselslagen verscheurd en uw hoofd met doornen gekroond; ik zag U beladen met uw Kruis en bedroefd tot den dood, uwe lieve moeder stond aan uwe zijde, een zwaard doorboorde hare reine ziel; dit zag ik, en ik bleef schertsen met de zondaren, ik bleef spelen in ijdele en zondige lichtzinnigheid en dreef den spot met de boetvaardigheid. Wee mij, ongelukkige, ik meende dan, dat voor Jesus het lijden, voor Maria de tranen en voor mij de genoegens en uitpanningen der

zonde waren. O Jesus, geef mij een heiligen ernst; laat mij met U weenen.

H. Maria, geleid mij naar het Kruis van Jesus en leer mij de boetvaardigheid.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

V Statie.

Simon wordt gedwongen het Kruis van Jesus te dragen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Wat de soldaten hier van Simon vorderen; dat eischt Jesus van iederen zondaar. Met Jesus moeten wij het Kruis der boetvaardigheid dragen, willen wij deel hebben aan zijne verlossing. O mensch, volg Simon niet na; vorder niet, dat Jesus *alleen* om uwe zonden vernederd worde. Het is u goed, dat gij in zijne vernedering deelt; het is u goed, bedroefd te zijn over uwe zonden, de schuld te erkennen van uwe misstappen, openhartig uwe overtredingen te belijden. Zie, als gij ootmoedig op uwe borst klopt, als gij u vernedert voor God en den biechtvader, dan draagt gij het Kruis met Jesus.

O goede Jesus, nu zal ik met zorg mijne zonden belijden en mij niet verschoonen, want het is billijk en goed, dat ik beschaamd en vernederd worde.

H. Maria, geleid mij naar het Kruis van Jesus en leer mij de boetvaardigheid.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VI Statie.

Veronica droogt het aangezicht van Jesus af.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Menigmaal, lieve Jesus, hoorde ik David over zijne zonden zuchten, en ik werd ontroerd. Dan stelde ik mij dien grooten boeteling voor, als hij vermoeid van zuchten des nachts opstond om te bidden en te weenen; ik zag zijne oogen verduisterd en zijne haren vergrijsd van smart, en ik werd geneigd met hem te weenen. Maar wat is de boetpleging van David vergeleken bij de uwe?

Veronica zag uw minnelijk en zachtmoedig gelaat met bloed, stof en tranen bedekt; zij zag uwe gezwollen oogen verduisterd door de smarten en den naderenden dood; zij zag U waggelen op uwe voeten; zij zag de bloedige sporen, die Gij bij iedere schrede achterliet, en haar hart was gebroken bij het aanschouwen van zooveel smart.

O goede Jesus, als ik den biechtstoel binnentreed, om mijne zonden te belijden, toon mij dan uw lijdend gelaat, opdat ik mij rouwmoedig nederwerpe.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

VII Statie.

Jesus valt voor den tweeden keer onder zijn Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zie Jesus voor den tweeden keer vallen. O, wie kan de smart beschrijven? Met de doornenkroon, met zooveel wonden te vallen! ja, te vallen onder den zwaren Kruisbalk! Ach, zie eens dien zachtmoedigen en lijdenden blik. Jesus zwijgt bij al zijn lijden; neen, Hij spreekt tot den Vader en zucht: O, Vader, wegens uw' toorn is er geen gezondheid in mijn vleesch, de zonden drukken mij ter neder, Ik ga ten einde toe gebukt, Ik ben bedroefd en vernederd, mijne zuchten zijn U niet verborgen, Gij kent de begeerte van mijn hart; ach, Vader, wees den zondaar genadig.

O goede Jesus, thans zie ik, hoe ik boetvaardigheid moet doen; neen, ik zal niet langer spotten met uwe goedheid en uw geduld; ik zal met U weenen en zuchten; ik zal tegen mij mijne zonden belijden.

H. Maria, geleid mij naar het Kruis van Jesus en leer mij de boetvaardigheid.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VIII Statie.

Jesus spreekt tot de weenende vrouwen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

O mensch, sta stil en luister. Hier spreekt Jesus voor het eerst op zijn smartelijken weg. Waarom breekt Hij het stilzwijgen af? Vraagt Hij, dat men toch die smartelijke kroon zal wegnemen? Of zegt Hij, dat Hij het Kruis niet meer kan dragen. Beklaagt Hij zich over de stooten en slagen der soldaten, of over den bitteren spot zijner vijanden? Roept Hij het medelijden der voorbijgangers in, of vraagt Hij de tranen van gevoelige harten? — Jesus beklaagt zich, omdat er niemand is die boetvaardigheid doet; niemand, die met Hem over de zonden treurt. O, Dochters van Jeruzalem, zoo spreekt Hij, weent toch over u en uwe kinderen.

O goede Jesus, ik zal uwe vermaning involgen; geef dan tranen aan mijne oogen en droefheid aan mijn hart, opdat ik aan uwe voeten over mijne zonde weene.

H. Maria, geleid mij naar het Kruis van Jesus en leer mij de boetvaardigheid.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

IX Statie.

Jesus valt voor den derden keer onder zijn Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jesus valt voor den derden keer. De soldaten vloeken, schelden, slaan en stooten den lijdenden Verlosser; maar Jesus zwijgt. Nog eens heft Hij zijn door bloed en smarten verduisterd oog ten hemel en zucht: Spaar, Vader, spaar de zondaren! Welk een ernst en volharding in de boetvaardigheid. O mensch, zie Jesus, en oordeel over u zelven. Jesus valt en hervalt onder het Kruis en gij valt en hervalt in de zonde; Jesus verzadigt zich met smarten, en gij voedt u met de voldoening der booze lusten; Jesus lijdt, zucht en vernedert zich, en gij klopt eenmaal op uwe borst, beurt daarna uw hoofd op en zegt: Anderen zijn nog slechter dan ik.

Ach, goede Jesus, ik schaam mij over mij zelven, ja, ik ben schuldig, schuldig wegens mijne zonden, welligt nog schuldiger wegens mijne trotschheid en onboetvaardigheid. O goede Jesus, ik werp mij naast U in het stof en roep: Genade, Heer, genade!

H. Maria, geleid mij tot het Kruis van Jesus en leer mij de boetvaardigheid.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

X Statie.

*Jesus wordt van zijne kleederen beroofd en
met gal gelaafd.*

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld
verlost hebt.

Welaan, open thans uwe oogen; Jesus zal
u leeren wat boetvaardigheid is. Daar staat
Hij te midden der woestelingen. Zij naderen
met wreeden glimlach en rukken de kleederen
van Jesus ligchaam; elke wonde opent zich,
het bloed vloeit op nieuw van alle zijden.
Durft gij u thans nog beklagen, als men u
zegt: Gij moet dien persoon, die plaats, dat
gezelschap of vermaak vlugten; gij moet meer
op u zelve letten, meer bidden en tot de
H. Sacramenten naderen?

O goede Jesus, Gij laat uwe wonden open-
rukken, uw bloed stroomt op nieuw en uwe
schuldelooze ledematen sidderen van smart;
ja, nu zie ik, dat schoone woorden alleen
mij niet kunnen redden. Ik verzaak de zonde
en alle gelegenheid tot zonde; ik doe afstand
van personen, plaatsen en vermaken, die ge-
vaarlijk zijn; het moge kosten wat het wille;
waar mijn Jesus in al zijne ledematen bloedt,
dàar mag ook mijn hart wel bloeden.

O Maria, geleid mij naar het Kruis van
Jesus en leer mij de boetvaardigheid.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XI Statie.

Jesus wordt aan het Kruis genageld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zie Jesus hier op den kruisbalk uitgestrekt. Terwijl de wreedaards met zware hamers de grove nagelen door Jesus handen en voeten drijven; terwijl de ledematen des Heeren sidderen en beven van namelooze smart, slaat het goddelijk Lam de oogen ten hemel en zucht: Vader, mijne begeerte is U bekend en mijne zuchten zijn U niet verborgen; spaar dan, o Vader, spaar den zondaar! O mensch; de Engelen weenen bij zooveel goedheid en smart; hoe lang zal uw hart verstokt en gevoelloos blijven?

O lieve Jesus, innig geroerd val ik hier aan uwe zijde neder. Ach, gij hebt zooveel gedaan en geleden voor mijne zonden; hoe zoude ik kunnen weigeren rouwmoedig mijne zonden te belijden en voortaan alle gelegenheid tot zonde te vlugten? O goede Jesus, door de kracht van uw heilig Kruis, geef tranen aan mijne oogen en droefheid aan mijn schuldig hart.

O Maria, geleid mij naar het Kruis van Jesus en leer mij de boetvaardigheid.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XII Statie.

Jesus sterft aan het Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.
Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

O mensch, zie opwaarts naar Jesus, die daar in smarte wegkwijnt aan het Kruis. Zijne vijanden drijven den spot met zijn lijden, zij lagchen en heffen smadelijk hunne handen tegen Hem op, maar Jesus hart blijft zoo zoet. Gedompeld in eene zee van ellende, roept Hij nog: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen! O, wie zal geen moed vatten bij zooveel goedheid en liefde; wie zal Jesus niet beminnen en de zonde haten? Neen, hier mag de grootste booswicht niet wanhopen; hier kan de verstoktste zondaar niet onboetvaardig blijven. De moordenaar, die aan Jesus rechterzijde hing, is dan ook geroerd. Hij belijdt zijne schuld, vraagt vergeving en Jesus neemt hem in liefde aan.

O goede Jesus, hoe zoet is het, bij uw heilig Kruis te weenen; ja, ik zal niet rusten, voor dat ik in ootmoed mijne schuld beleden en, uit liefde tot U, alle zonden en alle gelegenheid tot de zonden verzaakt heb.

H. Maria, geleid mij naar het Kruis van Jesus en leer mij de boetvaardigheid.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIII Statie.

Het gestorven ligchaam van Jesus wordt van het Kruis afgenomen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

O mensch, nader met diepen eerbied het gestorven ligchaam van Jesus, 't welk hier in den schoot zijner moeder nederligt. Maria besproeit het met hare tranen, kniel daar neder, en zij zal u de wonden toonen, O mijn kind, zoo spreekt zij, al die wonden ontving Jesus om uwe zonden; zie zijne gesloten oogen, zijn halfgeopenden mond, zijne doorboorde zijde, zijne verstijfde ledematen. Voor u is Hij gestorven. *Hij* stierf, opdat *gij* zoudet leven!

Goede Jesus, ik kus met eerbied de wonden uwer gezegende voeten, en smEEK U om ééne genade. Geef, Heere Jesus, dat ik op mij uwen dood moge wreken. Ja, lieve Jesus, om *mijnentwille* zijt Gij gestorven; *ik* ben de oorzaak van uw dood; *ik* zal tegen mij mijne zonden belijden en mij niet langer sparen; ik verdien beschaamd te worden, en zal mij zelven beschamen; ik ben bereid tot al de offers, die de biechtvader noodig oordeelt; niets, neen, niets, zal ik U weigeren.

H. Maria, geleid mij naar het Kruis van Jesus en leer mij de boetvaardigheid.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIV Statie.

Het ligchaam van Jesus wordt in een nieuw graf begraven.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zie, o mensch, hoe Jesus hier in het graf nederdaalt en geheel van de wereld verdwijnt. Van uit het graf zal Hij weder opstaan, niet om het oude leven voort te zetten, maar om een nieuw en heerlijk leven te beginnen. Zoo moet gij door de boetvaardigheid geheel vreemd worden aan de zondige wereld, en uit den biechtstoel wederkeerende moet gij met een rein hart en zuivere ziel, een nieuw leven beginnen.

O goede Jesus, Gij hebt den dood ondergaan en zijt in het graf nedergedaald om mij te leeren, hoe ik de boetvaardigheid moet oefenen. Ik zal, o lieve Jesus, een nieuw leven beginnen. Ik zeg aan de zondige en gevaarlijke vermaken vaarwel, ik zal de personen, die mij tot de zonde voerden, de plaatsen, waar ik den ondergang vond, zorgvuldig vermijden. Ik zal waken over mijn hart, ik zal bidden, en mijne sterkte zoeken in uwe H. Sacramenten.

O Maria, wijs mij steeds op het Kruis van Jesus en leer mij de boetvaardigheid.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

SLUITGEBED.

Hartelijk dank, lieve Jesus, voor de verlichting, die Gij mij geschonken hebt. Uw heilig lijden heeft den blinddoek van mijne oogen weggerukt; thans zie ik, dat ik in ware en opregte boetvaardigheid alleen mijn heil kan vinden. Ja, lieve Jesus, ik erken de boosheid mijner zonden en zal ze niet langer bewimpelen; tegen mij zelven zal ik opstaan en mijne schuld belijden. O, ware het mij gegeven, naast uw heilig Kruis over mijne zonden te weenen. Toon mij uwe wonden; herinner mij uwe smarten, doe mij uwe zuchten hooren; dat ik steeds uw lijdend aangezicht aanschouwe, om met U over mijne zonden te treuren.

Leer mij ook den weg kennen, dien ik voortaan moet bewandelen, zie lieve Jesus, ik vlugt tot U; red mij uit de handen der vijanden, die mijne ziel belagen, en als het mij moeite kost om de gelegenheden tot de zonden steeds te vlugten, o, dat dan uwe bloedige wonden mij leeren te lijden en te strijden. Geef mij door de verdiensten van uw heilig Kruis een zuiver hart en vernieuw den regten geest in mijn binnenste; dat uw goede Geest mij op den regten weg geleide; om de eer van uwen heiligen Naam, laat mij in uwe genade leven.

O Maria, geleid mij naar Jesus; wijs mij

steeds op zijn H. Kruis en leer mij de boetvaardigheid.

Voeg hierbij vijf Onze Vader, vijf Wees gegroet en vijf Glorie zij den Vader, ter eere van de vijf wonden. En één Onze Vader, Wees gegroet en Glorie zij den Vader, ter intentie van Z. H. den Paus.

VIJFDE OEFENING.

Het godvruchtig Mishooren.

VOORBERIGT.

Wanneer gij de H. Mis godvruchtig wilt bijwonen, werp dan uwe blikken op het Kruis van Jesus.

De H. Kerk noodigt u daartoe uit: daarom plaatste zij een Kruisbeeld op ieder altaar. Jesus zelf verlangt, dat wij het H. Misoffer zullen opdragen in herinnering aan zijn bitter lijden. En geen wonder, want het H. Misoffer heeft zijne kracht en beteekenis van het Kruisoffer.

Aan het Kruisoffer ontleent het H. Misoffer zijne kracht, want Jesus daalt neder op het altaar, om ons de verdiensten van zijn lijden en sterven mede te deelen.

Aan het Kruisoffer ontleent de H. Mis hare beteekenis, want zij is eene afbeelding daarvan. Jesus daalt neder op het altaar met de teekenen der wonden, die Hij aan het Kruis ontving; met de teekenen des doods, want hij schijnt er op nieuw zijn bloed te vergieten.

Jesus stelde het H. Misoffer in, opdat wij, rondom het altaar geschaard, zijne wonden en zijne liefde met de oogen des geloofs zouden

aanschouwen ; opdat wij er doen zouden , wat zijn getrouwe leerling deed bij het Kruis : met Jesus bidden , ons onderwerpen , boetvaardigheid plegen , loven , prijzen , danken en be-
minnen.

Welaan , laat ons den lijdensweg van Jesus beschouwen , laat ons het H. Kruisoffer van Jesus overwegen , opdat wij met waardiger gevoelens het H. Misoffer bijwonen.

ALGEMEEN GEBED VAN VOORBEREIDING.

O God , ik aanbid uwe liefde , dewijl Gij uw' eenigen Zoon voor mij gegeven hebt , en U , lieve Jesus , dank ik duizendmaal voor de onbegrijpelijke goedheid , die Gij mij betoond hebt , door voor mij aan een schandelijk Kruis te sterven . Uit kinderlijke dankbaarheid en wederliefde kom ik hier om uwen bloedigen Kruisweg te overwegen .

O God , ontvang volgens uwe barmhartigheid de oefening , die ik ga beginnen , als eene erkentenis uwer opperheerschappij , als eene dankzegging voor het groote werk der verlossing , tot verheffing van onze Moeder , de H. Kerk , tot uitroeijing der ketterijen , tot eendracht onder de christen-vorsten , tot bekeering der zondaren en volharding der regtvaardigen .

Ik offer U deze oefening op in vereeniging der verdiensten van Jesus Christus , van de H. Maagd Maria en alle Heiligen . Ik bid U , barmhartige God , om de aflaten , gunsten en

genaden; aan de beoefening van den Kruisweg verbonden, te willen toevoegen, zoo aan mij, als aan de zielen in het vagevuur bijzonderlijk aan N. N.

O Jesus, op het punt van U op uwen bloedigen Kruisweg te volgen, werp ik mij in ootmoed voor uwe voeten neder. Leer mij, goede Jesus, wat er omging in uw heilig hart, toen Gij voor mij leedt en stierft; deel ook mij de heilige gevoelens mede, die uwe leerlingen bezielde, toen zij U zoo smartelijk zagen lijden.

O lieve Jesus, Gij roept ons bij uw altaar, opdat wij getuigen zouden zijn van de liefde, waarmede Gij U opdraagt voor onze zonden, en opdat wij steeds levendig aan uwe smarten ons zouden herinneren. Ik gehoorzaamde aan uwe stem en woonde dikwijls het heilig Misoffer bij, maar mijn hart bleef zoo koud en ik heb naauwelijks aan uw lijden gedacht. Dat uw heilige Kruisweg mij thans leere, wat het H. Misoffer is, en welke gevoelens mij tijdens dit groote offer moeten bezielen.

O Maria, moeder van Jesus, geleid mij langs den Kruisweg en leer mij wat ik denken, gevoelen en doen moet onder de H. Mis.

I Statie.

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

Wij aanbidden U; Christus, en loven U.
Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Aanschouw Jesus, die dáár geboeid voor

den landvoogd staat. Zie hier, hoe zijn heilig bloed in dikke druppels over zijne bleeke wangen rolt; Hij slaat de oogen ten hemel en zegt: Vader, ik zal den kelk drinken, dien Gij te drinken geeft, ik ben tot alles bereid, maar aanschouw mijn lijden en spaar de zondaars.

O lieve Jesus, zoo bidt Gij nog dagelijks op het altaar, als Gij uwe smeekende handen ten hemel heft en de teekenen uwer wonden toont. Vader, zoo bidt Gij dan, uit de diepte der vernedering roep Ik tot U, spaar den zondaar; ware het noodig, gaarne zoude Ik nog eens den lijdenskelk drinken, maar herinner U mijne gehoorzaamheid en mijne smarten, om mijnentwille, wees den zondaar genadig.

O lieve Jesus, nu zal ik voortaan tijdens de H. Mis met U om vergeving vragen; ik zal op mijn schuldig hart kloppen en roepen: Spaar, Vader, spaar.

O Maria, moeder van Jesus, bid voor mij dat ik de H. Mis met vrome gevoelens moge bijwonen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

II Statie.

Jesus neemt het zware kruis op zijne schouders.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

De Engelen zien, hoe Jesus het Kruis gretig

aanneemt en aan zijn hart drukt. Die hemelsche geesten zijn verteederd; ziet eens, zoo roepen zij tot elkander, ziet eens, hoe Jesus de menschen bemint!

O lieve Jesus, uwe engelen zijn ook geschaard rondom uw altaar, als Gij dáár nederdaalt om voor ons te bidden. O, mogte ik eens zien, hoe zij verteederd en ontroerd zijn over uwe liefde en goedheid, dan zoude ik in hunne gevoelens deelen en uitroepen: Ziet eens, hoe Jesus ons, zondige menschen, bemint.

O Maria, bid voor mij, dat ik de H. Mis met vrome gevoelens moge bijwonen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

III Statie.

Jesus valt voor den eersten keer onder het Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zie Jesus daar kruipen onder zijn kruis. Zie Hem op zijne voeten waggelen en ten laatste nederzigen op den grond. Mij dunkt, terwijl Hij zijn bloedend aangezicht drukt in het stof, hoor ik Hem zuchten: Uit de diepte der vernedering roep ik tot U, o Vader, verhoor mijn gebed!

Lieve Jesus, dagelijks aanschouw ik op het altaar de diepte uwer vernedering. Gij hebt U daar voor ons oog van alle teeken der glorie ontdaan. Gij zijt er als een levenloos

lam, 't welk geslagt is voor onze zonden;
 Gij zijt er met de teekenen der boetvaardigheid.
 O geef, dat ik steeds aan uwe zijde moge
 nederknielen, mij diep voor de Majesteit des
 Vaders buigen, op mijne borst kloppen en
 roepen: O God, verhoor mijn gebed!

O Maria, bid voor mij, dat ik de H. Mis
 met vrome gevoelens moge bijwonen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

IV Statie.

Jesus ontmoet zijn bedroefde Moeder.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld
 verlost hebt.

Zie daar Jesus' lieve moeder staan met rood-
 beschreide oogen. Hoe diep is haar hart ge-
 wond. Helaas, zij staat daar tusschen eene
 menigte, die ongevoelig is voor hare tranen
 en hare liefde; o wilde men maar luisteren,
 hoeveel zoude Maria van Jesus' liefde verhalen.

Goede Jesus, Gij hebt mij geroepen bij uw
 altaar, opdat ik als getuige uwer goedheid
 van liefde zoude branden: geef dan, dat ik
 met Maria weene en beminne, ach, neem de
 ongevoeligheid van mij weg.

O Maria, bid voor mij, dat ik de H. Mis
 steeds met vrome gevoelens moge bijwonen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

V Statie.

Simon wordt gedwongen het Kruis van Jesus te dragen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

O Simon, was ik in uwe plaats geweest, hoe blijde had ik dan het kruis opgenomen en aan mijn boezem gedrukt. Neergebogen, zoo als Jesus, was ik dan den Calvarieberg opgegaan, en met hoe groot een vertrouwen had ik aan Jesus' zijde gebeden en gezegd: Spaar, Vader, spaar mij, armen zondaar! Lieve Jesus, ik dank U, dat Gij mij bij uw altaar roept, met blijdschap zal ik er verschijnen, om aan Uwe zijde in de diepste verootmoediging neer te knielen en met U te roepen: Spaar, Vader, spaar!

O Maria, bid voor mij, dat ik de H. Mis steeds met vrome gevoelens moge bijwonen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VI Statie.

Veronica droogt het aangezicht van Jesus af.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

O Veronica, hoe gelukkig waart gij, toen Jesus het beeld van Zijn lijdend gelaat afdruckte in uwen doek! Hoe zorgvuldig hebt gij deze

beeldtenis bewaard, met hoeveel aandoening en liefde haar dikwijls uren achtereen beschouwd.

Lieve Jesus, op het altaar vind ik een veel schooner beeld van uw lijden en ik heb het niet geteld. Gij zelf daalt daar neder met de lidteekenen uwer wonden. Uw bloed schijnt op nieuw te vloeijen, terwijl uw Goddelijk hart er van liefde klopt en uw mond om genade en barmhartigheid roept. Geef dan, Heer Jesus, dat ik mijn geluk en mijn rijkdom kenne, als ik bij de heilige Mis tegenwoordig ben.

H. Maria, bid voor mij, dat ik de H. Mis steeds met vrome gevoelens moge bijwonen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

VII Statie.

Jesus valt voor den tweeden keer onder zijn Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

O mensch, vergeet het niet, Jesus vernedert zich om den Vader de eer en de onderwerping te betuigen, die gij geweigerd hebt. Zie hem daar magteloos liggen, met het aangezicht in het stof, dat hij verft met zijn bloed. Als een worm, die vertrappt wordt, ligt hij voor den hemelschen Vader. Deze vernedering herhaalt Hij in de H. Mis, opdat gij aan zijne zijde zoudt nedervallen en in de diepte der vernedering uwen eerbied, uwe

onderwerping en uw berouw aan den Vader zoudt betuigen.

Lieve Jesus, als ik weder de H. Mis bijwoon, dan zal ik mij zoo diep mogelijk vernederen; ik zal mijne oogen neerslaan, mijn hoofd buigen, op mijne borst kloppen en zeggen: Spaar, Vader, spaar!

H. Maria, bid voor mij, dat ik de H. Mis met vrome gevoelens moge bijwonen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VIII Statie.

Jesus spreekt tot de weenende vrouwen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

O Mensch, gij zaagt Jesus in onbeschrijfelijke ellende zijn kruis voortslepen; gij zaagt Hem, als sprakeloos lam, ter slagbank gevoerd; thans staat Hij stil en spreekt zijn eerste woord. Wat zegt Hij? Hij vermaant de weenende vrouwen, om niet over zijn lijden te weenen, maar om zich met Hem voor den Vader te vernederen en vergeving te vragen.

Lieve Jesus, zoo dikwijls zag ik U sprakeloos op het altaar. Helaas, 't was wel noodig, dat Gij ook daar tot ons riept: Weent over u en uwe zonden. Thans weet ik wat Gij van mij begeert, als ik het H. Misoffer bijwoon; ik zal aan uw verlangen voldoen en vergeving vragen.

H. Maria, bid voor mij, dat ik de H. Mis
steeds met vrome gevoelens moge bijwonen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

IX Statie.

Jesus valt voor den derden keer onder zijn Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld
verlost hebt.

O mensch, zie Jesus daar omgeven van
vijanden; voor den derden keer valt Hij neder.
Men vloekt en scheldt, men slaat en stoot
Hem. Zijne vrienden staan van verre en
weenen. Zoo gaarne zouden zij tot Jesus
naderen, om Hem hunne droefheid en liefde
te betuigen, maar zij worden teruggestooten.

U, o mensch, is het thans vergund, met
Jesus boetvaardigheid te plegen en aan zijne
zijde te weenen. Zie, Jesus zelf roept u bij
zijn altaar; nader dan, betuig uwe liefde; uw
berouw, uwe onderwerping, ween daar over
Jesus lijden.

Ja, lieve Jesus, ik dank U, dat ik in de
H. Mis zoo dicht tot U mag naderen; met
blijdschap en ijver zal ik voortaan gebruik
maken van dit geluk.

H. Maria, bid voor mij, dat ik de H. Mis
steeds met vrome gevoelens moge bijwonen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

X Statie.

*Jesus wordt van zijne kleederen beroofd en
met gal gelaafd.*

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zie Jesus daar staan; het kruis ligt voor zijne voeten. De woestelingen strekken onder wreedten glimlach de hand tot Hem uit, rukken de kleederen van zijn heilig ligchaam en scheuren al zijne wonden open. O, zie Hem, gewond van het hoofd tot de voeten, geheel geverfd in zijn bloed. Geen verwijt komt er uit zijn mond, geen klagt vloeit er van zijne lippen, geen ontevredenheid staat er op zijn gelaat.

O Jesus, als ik in de H. Mis voor uw altaar lig neergeknield, toon mij dan dat zoete gelaat, opdat ik hopen en beminnen moge.

H. Maria, bid voor mij, dat ik de H. Mis steeds met vrome gevoelens moge bijwonen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.,

XI Statie.

Jesus wordt aan het Kruis genageld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Ziet gij Jesus daar op den kruisbalk uitgestrekt? Bij iederen hamerslag siddert het

schuldellooze ligchaam van naamlooze smart; pijnlijke trekken vertoonen zich op zijn ge-
laat, maar het goddelijk lam slaat de oogen
ten hemel en draagt zijn lijden op en zijn
dood. O! welk een eerbied voor den Vader;
welk eene heilige onderwerping; welke boet-
vaardigheid!

Goede Jesus, Gij daalt op het altaar neder,
opdat ik mij herinneren zoude aan uw smart-
vol lijden. Ik zal dan voortaan in de H. Mis
naast U nederknielen, om mijn eerbied en
mijne onderwerping den Vader te betuigen,
en om boetvaardigheid te plegen over mijne
zonden. Geef mij dan ook deel aan de ver-
diensten van uw heilig lijden.

H. Maria, bid voor mij, dat ik steeds met
vrome gevoelens de H. Mis moge bijwonen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

XII Statie.

Jesus sterft aan het Kruis. —

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld
verlost hebt.

Ziet gij Jesus daar wel hangen tusschen
hemel en aarde aan een smartelijk kruis?
Hij wil door een ieder gezien worden, daar-
om is Hij den berg opgeklommen en sterft
Hij aan een kruis, omringd van duizenden.
Welk een schouwspel voor hemel en aarde!
Zie eens, hoe Hij zijne armen uitstrekt, opdat

allen mogen komen en uitrusten aan zijn minnend hart. Zeg niet: Ach, hadde ik bij zijne leerlingen gestaan op den Calvarieberg; ik had er gehoopt en bemind, geweend en gebeden; ik had mij in rouw en droefheid neergeworpen bij Jesus' kruis. O mensch, Jesus daalt neder op het altaar, opdat gij in de H. Mis zoudt doen, wat de leerlingen deden bij het kruis.

Lieve Jesus, dank, duizendmaal dank, dat Gij op het altaar wilt nederdalen, om mij te herinneren aan uwe goedheid en liefde. Voortaan zal ik bij de H. Mis beminnen en vertrouwen, bidden, weenen, vergeving vragen en danken.

II. Maria, bid voor mij, dat ik steeds met vrome gevoelens het H. Misoffer moge bijwonen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIII Statie.

Het Ligchaam van Jesus wordt van het Kruis afgenomen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Als het ligchaam is afgenomen van het Kruis, wordt het neergelegd op den schoot van Maria en al de vrienden van Jesus naderen en knielen rondom het gestorven ligchaam. Maria wijst op de wonden en allen weenen. Wat is de oorzaak hunner tranen; het lijden is immers geëindigd? O, wil zoo niet spreken;

iedere wonde doorboort het hart der moeder;
iedere wonde doet de leerlingen van liefde en
droeve herinnering weenen.

O Lieve Jesus, ik mag dan in de H. Mis
ook niet ongevoelig zijn. Gij lijdt er niet
meer, maar Gij toont er toch aan mijn ge-
loovig oog uw bloed en uwe wonden. Geef
dan, dat ik met uwe leerlingen moge neer-
knielen in droefheid en liefde.

H. Maria, bid voor mij, dat ik steeds met
vrome gevoelens de H. Mis moge bijwonen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIV Statie.

Jesus wordt in een nieuw graf begraven.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld
verlost hebt.

Hoe gelukkig en blijde waren de leerlingen
en vrome vrouwen, dat zij Jesus de laatste
eer mogten bewijzen. Zie eens, welke spoed,
zorg en ijver om Jesus ligchaam te zuiveren,
te balsemen, in kostbaar lijnwaad te wikkelen!
Met welk eene godsvrucht en ingetogenheid dra-
gen zij het ten grave! Ach, denkt ge, ware
ik daarbij tegenwoordig geweest! Welaan,
uw wensch wordt bevredigd. Jesus daalt op het
altaar neder, zoodat gij de laatste eer aan zijn
heilig ligchaam kunt bewijzen. Reinig uwe ziel;
oefen u in deugd en godsvrucht; dat de zoete
geur der liefde uw hart vervulle, en ontvang

dan uwen lieven Jesus in de H. Communie.

Goede Jesus, geef, dat ik nooit de H. Mis bijwone, zonder een verlangen op te wekken van spoedig tot uwe tafel te naderen, zonder het vaste voornemen te maken, om mij daartoe waardig voor te bereiden.

H. Maria, bid voor mij, dat ik steeds met vrome gevoelens het Misoffer bijwone.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars. genadig.

SLUITGEBED.

Ik dank U, lieve Jesus, voor de H. verlichting, die Gij mij geschonken hebt. Geef, dat ik steeds een diepen eerbied voor het H. Misoffer moge hebben, en het tot een groot geluk moge rekenen, daarbij te kunnen tegenwoordig zijn. Geef, dat ik nooit de H. Mis bijwone, zonder mij geheel en onverdeeld met U den Vader op te dragen. Dat ik, geknield voor uw altaar, mij onderwerpe aan Gods heilige beschikkingen, God love en danke, in ootmoed des harten hulp en bijstand vrage, en rouwmoedig op mijne borst kloppe. Geef, goede Jesus, dat ik mij dan ook levendig herinnere aan Uw heilig lijden, over uwe smarten treure, op U vertrouwe en U beminne. Amen.

H. Maria, bid voor mij, dat ik steeds met zulke vrome gevoelens het H. Misoffer bijwone. Amen.

Zes onze Vader. Zes Wees gegroet. Zes glorie zij den Vader.

ZESDE OEFENING.

Om de gevoelens van een opregt kind der Katholieke Kerk.

VOORBERIGT.

Door zijn Kruis heeft Jesus de H. Kerk gekocht; door zijn H. bloed heeft hij haar afgewasschen; zij is de vlekkelooze bruid van Christus. Om ons de verdiensten van zijn lijden en sterven mede te deelen, heeft Jesus de H. Kerk ingesteld en gegrondvest op eene steenrots.

Die het lijden van Jesus overweegt, moet eerbied, liefde, gehoorzaamheid jegens de H. Kerk in zijn hart voelen opgewekt, want de Kerk met alles wat zij bezit: H. Sacramenten, Misoffer, genade, waarheid, is de prijs van Jesus lijden.

De Kerk is het ligchaam, waarvan Jesus het hoofd is. Jesus heeft *eens* zelf den kruisweg bewandeld, maar Hij bewandelt hem nog dagelijks *in* en *door* de Kerk, want alles wat de Kerk wordt aangedaan, rekent Hij als zich zelve geschied.

Zijne waarheid ziet Hij in de Kerk gehoond, bespot, gelasterd; *Zijne* H. Sacramenten verworpen; *Zijn* gezag miskend; *Zijn*

plaatsbekleeder vervolgd; *Zijne* leerlingen en schapen geërgerd.

Kortom, als gij den Kruisweg overweegt, dan moet gij niet denken: Was ik er bij tegenwoordig geweest, ik zoude Jesus vuriger bemind, meer geëerd en gehoorzaamd hebben. Neen, Jesus lijdt thans nog onder uwe oogen; zijne H. Kerk bewandelt thans den Kruisweg, en hare smarten zijn de smarten van Jesus. Waart gij bij Jesus lijden geweest, wat zoudt gij gedaan hebben? Welaan, doe dat thans jegens de Kerk. Dat het Kruis van Jesus u dan leere, welke gevoelens gij jegens de Kerk moet koesteren.

ALGEMEEN GEBED VAN VOORBEREIDING.

O God, ik aanbid uwe liefde, dewijl Gij uw' eenigen Zoon voor mij gegeven hebt, en U, lieve Jesus, dank ik duizendmaal voor de onbegrijpelijke goedheid, die Gij mij betoond hebt, door voor mij aan een schandelijk Kruis te sterven. Uit kinderlijke dankbaarheid en wederliefde kom ik hier om uwen bloedigen Kruisweg te overwegen.

O God, ontvang volgens uwe barmhartigheid de oefening, die ik ga beginnen, als eene erkenenis uwer opperheerschappij, als eene dankzegging voor het groote werk der verlossing, tot verheffing van onze Moeder, de H. Kerk, tot uitroeijing der ketterijen, tot eendragt onder de christen-vorsten, tot bekeering der zondaren en volharding der regtvaardigen.

Ik offer U deze oefening op in vereeniging der verdiensten van Jesus Christus, van de H. Maagd Maria en alle Heiligen. Ik bid U, barmhartige God, om de aflaten, gunsten en genaden, aan de beoefening van den Kruisweg verbonden, te willen toevoegen, zoo aan mij, als aan de zielen in het vagevuur, bijzonder aan N. N.

Lieve Jesus, op het punt van U op uwen heiligen Kruisweg na te volgen, werp ik mij in diepen eerbied voor U neder. Ik smeeek U, goede Jesus, deel mij die gevoelens mede, welke gij met zooveel regt van al uwe kinderen vragen kunt. Dat uw heilig Kruis mij leere, uwe Kerk te beminnen, die Gij door uw bloed gekocht en gereinigd hebt; uwe Kerk, die op uw bevel ons leeren, hoeden en versterken moet met uwe genade en waarheid.

Zij is, lieve Jesus, uwe vlekkeloze bruid; daarom deelt zij in uw lijden en vernedering; daarom bewandelt zij den Kruisweg, dien Gij het eerst bewandeld hebt; geef dan, dat ik jegens haar dezelfde gevoelens moge koesteren, die uwe leerlingen jegens U koesterden, toen zij U zagen lijden; of liever, geef, Heer Jesus, dat ik het lijden der Kerk moge beschouwen als uw lijden.

H. Maria, bid voor mij, opdat ik de Kerk meer moge beminnen, eeren en gehoorzamen, naarmate zij meer wordt vervolgd.

I Statie.

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zie Jesus daar staan tusschen een ontzettende menigte volks. Allen roepen: Kruisig Hem, kruisig Hem; zijn bloed kome over ons en onze kinderen. Pilatus durft niet langer weigeren, en spreekt het doodvonnis uit, terwijl de leerlingen van verre staan en weenen.

Goede Jesus, ook thans nog zie ik eene ontelbare menigte, vol haat en woede jegens uwe heilige Kerk; ik hoor hunne beschuldigingen en lasteringen; ik aanschouw de booze begeerten, die zij in woord en daad toonen; geef, dat ik over zooveel blindheid en boosheid mag treuren en de Kerk, uwe Bruid, nog meer mag eeren en beminnen.

H. Maria, bid voor mij, dat ik een goed schaap moge zijn van Jesus schaapstal.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

II Statie.

Jesus neemt het Kruis op Zijne schouders.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Ziet gij wel, hoe die dwaze menigte lacht, als Jesus het wreede Kruis op de schouders

wordt gelegd? Wat misdeed de Verlosser? Indien de menigte moest antwoorden, zij zoude niet weten, wat te zeggen. Wat is dan de oorzaak van hun haat? Ach, zij lieten zich misleiden, bedriegen, ophitsen door priesters en schriftgeleerden.

O, goede Jesus, ook thans nog wordt uwe waarheid belasterd, verminkt en bespottelijk voorgesteld. Uwe vijanden verzamelen alle lasteringen om ze tegen uwe bruid, de H. Kerk, te bezigen; van daar, dat tallooze dwazen zich verheugen over het onregt, 't welk uwer H. Kerk wordt aangedaan. Geef, dat ik over zooveel blindheid treure, voor de bekeering der blinden bidde en uwe H. Kerk nog meer eere en beminne.

H. Maria, bid voor mij, dat ik een goed schaap moge zijn van Jesus schaapstal.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

III. Statie.

Jesus valt den eersten keer onder zijn Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jesus valt, en de soldaten en dienaren vloeken, schelden en slaan den lijdenden Verlosser. Helaas, wat heeft Jesus dan misdaan, om zoo mishandeld en geslagen te worden? Niets, volstrekt niets; de soldaten, die Hem hier mishandelen, haten Hem ook niet. Zij

slaan en stooten, vloeken en schelden slechts, omdat zij weten, dat dit aangenaam aan de Joden is.

O goede Jesus, hoe velen drijven den spot met uwe waarheid, uwe H. Sacramenten, uwe H. Kerk en haar gezag, alleen om geprezen en toegejuicht te worden. Die dwazen! begrijpen zij dan niet, hoe schuldig zij zijn? Geef, lieve Jesus, dat ik hunne verblindende betreure, mij nimmer door hun voorbeeld late medeslepen, maar steeds toeneme in eerbied en liefde jegens waarheid en deugd, jegens uwe Bruid, de H. Kerk.

H. Maria, bid voor mij, dat ik steeds een goed schaap moge zijn van Jesus schaapstal.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, onferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

IV Statie.

Jesus ontmoet zijne bedroefde Moeder.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zie Jesus en Maria omringd van eene menigte, die den spot drijft met hunne tranen en smart. Ach, is dan de barmhertigheid en het medelijden geheel geweken van de aarde? Ja, voor Jesus en Maria is geen medelijden.

Goede Jesus, hoe kan ik mij dan nog verwonderen, als ik uwe waarheid en uwe leerlingen bespot en vervolgd zie? Neen, het

moet zoo zijn. Uwe Kerk moet lijden en veracht worden, gelijk Gij en uwe H. Moeder; maar geef mij de genade, dat *ik* ten minste haar nimmer verachte; geef mij de genade, dat *ik* steeds moge toenemen in eerbied en liefde jegens uwe H. Kerk.

H. Maria, bid voor mij, dat ik steeds een getrouw schaap moge zijn van Jesus schaapstal.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons zondaars, genadig.

V Statie.

*Simon wordt gedwongen het Kruis van
Jesus te dragen.*

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Simon haatte Jesus niet en evenwel wilde hij het Kruis niet helpen dragen. Zoo zeer is Jesus bespot, mishandeld en vertrap, dat Simon het voor groote schande rekent, Hem te helpen.

O, wat vermogen de ergernissen, de lasteringen, de bittere spot niet op het hart der zwakken!

Menigeen schaamt zich, een goed kind der Kerk te zijn, hare geboden stipt te onderhouden, hare Sacramenten ijverig te ontvangen, hare waarheid openlijk te belijden, omdat de H. Kerk door de wereldlingen bespot wordt.

O goede Jesus, ik treur over al den smaad,

die uwer bruid wordt aangedaan; ik veroordeel het gedrag van de lafhartigen, die zich niet als kinderen uwer Kerk durven toonen; maar geef mij de genade, dat ik in deze gevoelens volharde, en zelfs toeneme in liefde, eerbied en gehoorzaamheid jegens uwe Bruid, de H. Kerk.

H. Maria, bid voor mij, dat ik steeds een getrouw schaap moge zijn van Jesus schaapstal.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

VI Statie.

Veronica droogt het aangezicht van Jesus af.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Ziedaar de eenigste verkwikking, die Jesus op zijn lijdensweg ontvangt, en hoe gering nog is die verkwikking? Evenwel heeft het aan Veronica veel moeite gekost, dien geringen dienst aan Jesus te bewijzen; zij werd teruggestooten, bespot en bedreigd. Die godvruchtig in Christus Jesus wil leven, zal vervolging lijden, zegt de apostel.

O goede Jesus, het verwondert mij niet, dat de H. Kerk, uwe Bruid, blootstaat aan vervolging, hoon en laster. Hoe meer zij vervolgd wordt, des te duidelijker blijkt het, dat zij U toebehoort. Zij moet uwe doornenkroon, uw kruis en uwe smaadheid dragen; maar geef mij de genade, dat ik haar meer beminne en eere, naarmate zij meer in uw

lijden deelt; geef mij de genade, dat ik in hare vernedering gaarne deele.

H. Maria, bid voor mij, dat ik steeds een getrouw schaap moge zijn van Jesus' schaapstal.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VII Statie.

*Jesus valt voor den tweeden keer onder
het kruis.*

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Met welk eene boosaardigheid zien de Joden Jesus vallen; hoe verheugt het hun, Jesus met bloed en vuilnis bedekt te zien?

Met innige voldoening wijzen zij al het volk op den vertrapten en verguisden Jesus, opdat allen Hem mogen verachten en bespotten, zoo als zij.

Goede Jesus, nu begrijp ik, waarom de wereld met zulke nijdige blikken uwe H. Kerk beschouwt; waarom zij geene gelegenheid laat voorbijgaan om de leer, de wetten, de gebruiken en dienaren uwer Kerk te honen. Geef mij de genade, dat ik haar meer eere, naarmate zij meer wordt veracht.

H. Maria, bid voor mij, dat ik steeds een getrouw schaap moge zijn van Jesus' schaapstal.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VIII Statie

Jesus spreekt tot de weenende vrouwen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Voor eenige dagen trok Jesus Jeruzalem binnen, onder het gejuich van eene overgroote menigte volks; deze blijken van eerbied en liefde waren spoedig vervlogen. Zie eens, hoe beklagenswaardig en ellendig Jesus thans Jeruzalem verlaat, geen gejuich wordt er meer gehoord; men vloekt, hoont en scheldt; de ellende is zóó groot, dat sommige vrouwen overluid weenen. Voor immer heeft men Jesus verworpen; voor immer Hem haat en vijandschap gezworen.

O, goede Jesus, zoo handelt men thans nog met uwe Kerk. Zelden wordt zij geacht en geëerd, meestal wordt zij vervolgd. Geef mij de genade, dat ik een getrouw kind der Kerk moge zijn tot aan mijn dood.

H. Maria, bid voor mij, dat ik een getrouw schaap moge zijn van Jesus schaapstal.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

IX Statie.

Jesus valt voor den derden keer onder het kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Vreeselijke strijd! Terwijl Jesus bidt, lijdt, valt en hervalt om zielen te winnen, gaan zijne vijanden aan zijne zijde en verlaten Hem geen oogenblik; zij vloeken en lasteren, honen en spotten, slaan en dreigen, om Jesus verachtelijk te maken en Hem zielen te ontrooven.

O goede Jesus, ik zie den strijd der wereld nog voortduren: uwe H. Kerk bidt en zegent, predikt en vermaant, geeft hare voorschriften en biedt hare H. Sacramenten aan, om zielen te redden, doch hare vijanden lasteren en spotten, bedreigen en vervolgen, om zielen te verderven. Thans begrijp ik uw woord: Wee der wereld wegens de ergernis! Geef, lieve Jesus, dat ik niet geërgerd worde, maar steeds de Kerk liefhebbe en gehoorzame en hare lessen opvolge.

H. Maria, bid voor mij, dat ik steeds een getrouw schaap moge zijn van Jesus schaapstal.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

X Statie.

Jesus wordt van zijne kleederen beroofd en met gal gelaafd.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Ziet gij die opengescheurde wonden; ziet gij hoe Jesus heilig bloed van alle zijden vloeit? Die wreedaards! en nu spotten zij met Jesus smarten en geven Hem de bittere

gal. Er is echter nog ééne zonde, die Jesus veel grooter smarten veroorzaakt; zij is de zonde van ergernis waardoor men zielen aan Jesus ontrooft. Gaarne wil Jesus alle smarten lijden en al Zijn bloed vergieten; maar dat men Hem zóó duur gekochte zielen ontrooft, dat is ondragelijk.

O goede Jesus, als ik zie, dat de wereld uwe waarheid, uwe H. Sacramenten, uwe dienaren en uwe H. Kerk vervolgt om zielen te verderven, zou ik dan niet treuren? Ja, ik zal daarover treuren; ik zal, zooveel in mijn vermogen is, de ergernis wegnemen; ik zal voor de bedrogene en blinde menigte bidden.

H. Maria, bid voor mij, dat ik steeds een getrouw schaap moge zijn van Jesus schaapstal.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XI Statie.

Jesus wordt aan het Kruis genageld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Ziet gij Jesus daar wel op den Kruisbalk uitgestrekt? O, wie kan de smarten raden, door Hem reeds geleden bij de geeseling, bij de doornenkrooning en langs den smartelijken Kruisweg? Doch luister, de zware hamerslagen zullen u verkondigen, hoe duur Jesus de zielen koopt.

Welk eene boosheid is het dan niet, de zielen, door Jesus zoo duur gekocht, te willen verderven! Wee der wereld wegens de ergernis?

Goede Jesus, hebt Gij zooveel gedaan om zielen te redden, o bewaar mij dan voor de zonde van ergernis; geef mij dan de genade, dat ik door woord en voorbeeld anderen stichte, en uwe H. Kerk liefhebbe, die voor de zaligheid der zielen werkt.

H. Maria, bid voor mij, dat ik steeds een getrouw schaap moge zijn van Jesus schaapstal.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

XII Statie.

Jesus sterft aan het Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Ziet gij Jesus daar hangen aan het Kruis? geen bitterheid is er in zijn hart. Vader, zoo bidt Hij, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen. Tot aan zijn dood houdt Hij zijne armen uitgestrekt, om allen, zelfs zijne bitterste vijanden, uit te noodigen rust te zoeken aan zijn hart. Maar velen wilden niet en bespott'en Hem tot zijn jongsten snik. Doch Jesus' liefde is niet uitgeput; Hij zendt thans de H. Kerk in zijne plaats, Hij beveelt haar, dat zij doen zal, zoo als Hij gedaan

heeft, dat zij een ieder zal uitnoodigen, tot een ieder hare armen zal uitstrekken.

Welk eene liefde! En evenwel zijn er zoo velen, die alle goedheid versmaden. O goede Jesus, geef mij de genade, dat ik nooit onder hun getal mij voege; geef, dat ik het woord, de wetten, de vermaningen der Kerk steeds beschouwen moge als uw woord, uwe vermaningen en uwe wetten.

H. Maria, bid voor mij, dat ik steeds een getrouw schaap moge zijn van Jesus' schaapstal.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIII Statie.

Het gestorven ligchaam van Jesus wordt van het Kruis afgenomen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zie het gestorven ligchaam van Jesus daar hangen aan het Kruis. Jesus' vijanden zijn heengegaan; zij hebben, zoo zij meenen, hun doel bereikt. Vele leerlingen van Jesus gingen ook, het hoofd schuddende, henen; zij werden misleid door zooveel laster, geërgerd door alle vernedering van Jesus, doch nu naderen de getrouwe leerlingen, zij nemen met eerbied het ligchaam van het kruis, zij besproeijen het met hunne tranen en overladen het met eerbewijzingen.

O goede Jesus, geef, dat ik ook behooren

moge onder de leerlingen, die door hoon noch spot, door list noch bedrog, door smaad noch vernedering, van U en uwe heilige Kerk gescheiden worden.

H, Maria, bid voor mij, dat ik steeds een getrouw schaap moge zijn van Jesus schaapstal.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIV Statie.

Het ligchdam van Jesus wordt in een nieuw graf begraven.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jesus is dan begraven en van de aarde verdwenen. Nu rusten zijne vijanden een oogeblik uit; zij meenen overwonnen te hebben, en de dwaze menigte meent het met hen.

Hetzelfde zien wij ook thans. De ongeloovigen en wereldlingen lasteren en spotten; zij misleiden en verschrikken de dwazen, en gelooven dan geheel overwonnen te hebben. Gelukkig de mensch, die zich niet aan hunne dwaze redeneringen stoort, maar Jesus en zijne Kerk getrouw aanhangt, tot dat Jesus zich verheft om zijne vijanden te beschamen.

O goede Jesus, geef, dat ik steeds volharden moge in kinderlijke gevoelens jegens de H. Kerk, uwe bruid.

H. Maria, bid voor mij, dat ik steeds een getrouw schaap moge zijn van Jesus schaapstal.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

SLUITGEBED.

Ik dank U, lieve Jesus, voor de verlichting, die Gij mij geschonken hebt. Thans begrijp ik, waarom de booze wereld uwe H. Kerk vervolgt, maar ik zie ook, hoe schuldig zij daardoor wordt. Neen, lieve Jesus, ik zal nooit vertrouwen stellen in het woord van uwe vijanden en die der Kerk. Ik zal hunne lasteringen niet gelooven en ik verfoei hunne spotternijen; geef mij de genade, dat ik nimmer misleid worde door hunne listen.

Ik betreur het, goede Jesus, dat er zoo velen geërgerd worden door het woord en voorbeeld, de beloften en bedreigingen der wereld; ik maak het vaste besluit om, zoo veel in mij is, uwe waarheid en uwe H. Kerk te verdedigen, de ergernissen weg te nemen en te bidden voor aller bekeering.

Geef verder, lieve Jesus, dat ik steeds moge toenemen in eerbied, liefde en gehoorzaamheid jegens uwe H. Kerk, en dat de aanslagen uwer vijanden voor mij nieuwe beweegredenen worden om Haar als eene Moeder te eeren.

H. Maria, bid voor mij, dat ik steeds een getrouw schaap moge zijn van Jesus schaapstal. Amen.

Zes onze Vader. Zes Wees-gegroet. Zes glorie zij den Vader.

ZEVENDE OEFENING.

Om ware kinderen van Maria te zijn.

VOORBERIGT.

Eerst onder het Kruis ontving Joannes Maria tot moeder; geen wonder, want eerst onder het Kruis leert men Maria en haar moederlijk hart volkomen kennen; onder het Kruis leert men, hoe Maria ons in smarten baarde en hoe groote regten Zij op ons heeft.

Daar leert men ook, wat men aan Maria verschuldigd is, hoe groot een eerbied en vertrouwen, welk eene liefde men aan haar moet schenken.

Een goed kind lijdt met zijne moeder, haat wat de moeder haat, bemint wat de moeder bemint, en heeft al de genegenheden zijner moeder. Hoe zouden wij nu kinderen van Maria kunnen zijn, als wij niet met haar hebben geleden en bemind, niet hebben omhelsd wat zij zocht, niet verfoeid wat zij verwierp?

Wilt gij dan een goed kind zijn van Maria; ga naar het kruis van Jesus; daar zult gij hooren: Zoon, ziedaar uwe moeder.

ALGEMEEN GEBED VAN VOORBEREIDING.

O God, ik aanbid uwe liefde, dewijl Gij uw' eenigen Zoon voor mij gegeven hebt, en U, lieve Jezus, dank ik duizendmaal voor de onbegrijpelijke goedheid, die Gij mij betoond hebt, door voor mij aan een schandelijk Kruis te sterven. Uit kinderlijke dankbaarheid en wederliefde kom ik hier, om uwen bloedigen Kruisweg te overwegen.

O God, ontvang volgens uwe barmhartigheid de oefening, die ik ga beginnen, als eene erkenenis uwer opperheerschappij, als eene dankzegging voor het groote werk der verlossing, tot verheffing van onze Moeder, de H. Kerk, tot uitroeijing der ketterijen, tot eendracht onder de christen-vorsten, tot bekeering der zondaren en volharding der regtvaardigen.

Ik offer U deze oefening op in vereeniging der verdiensten van Jesus Christus, van de H. Maagd Maria en alle Heiligen. Ik bid U, barmhartige God, de aflaten, gunsten en genaden, aan de beoefening van den Kruisweg verbonden, te willen toevoegen, zoo aan mij, als aan de zielen in het vagevuur, bijzonderlijk aan N. N.

Lieve Jezus, op het punt van uwen H. Kruisweg te overwegen, werp ik mij in ootmoed voor u neder. Ik bid U, wek die heilige gevoelens in mij op, welke mij betamen bij het aanschouwen uwer smarten.

Gij hebt mij gekocht, Heere Jesus, door uw bloed, ik ben derhalve uw eigendom; o, geef, dat ik in dit uur beseffe, hoe innig ik met U verbonden ben; ja, met U, doch daarom ook met uwe heilige Moeder, want wat Gij vereenigd hebt, hoe zal de mensch dat scheiden?

O lieve Jesus, ik zoude U niet toebehooren, indien ik uwe Moeder niet lief had. Geef dan, dat deze oefening eene hartelijke liefde bij mij opwekke jegens haar, die zoo zeer met U geleden heeft.

H. Maria, gij ziet met moederlijke liefde op mij neer; bid voor mij, dat ik ook met kinderlijke gevoelens tot U moge opzien. Amen.

I Statie.

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

Wij aanbidden U; Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Toen Pilatus Jesus veroordeelde, heeft hij ook het hart der Moeder doorboord. Toen de Joden riepen: Weg met Hem, weg met Hem, toen hebben zij ook Maria verworpen, want de moeder is niet van den Zoon te scheiden.

Lieve Jesus, ik zie uwe Moeder in matelooze smart, omdat Gij veroordeeld wordt. Gij kondet mij dan niet verlossen door uw heilig bloed, zonder dat Maria bitter leed; geef dan, dat ik nimmer de smarten van Maria vergeete en dat ik haar met kinderlijke liefde beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

II Statie.

Jesus neemt het zware kruis op zijne schouders.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jesus neemt het zware Kruis op zijne schouders, en het zwaard van droefheid dringt dieper door in Maria's hart. O zie, hoe die bedroefde moeder de oogen ten hemel slaat, tranen vloeijen overvloedig langs hare wangen; zij zegt: Uit gehoorzaamheid jegens den hemelschen Vader en tot heil der menschen, draag ik Jesus op.

O lieve Jesus, geef, dat ik nooit vergete, hoe zeer de smarten van Maria verbonden zijn aan mijne verlossing.

O Maria, gij zijt mijne moeder, maak, dat ik u met kinderlijke gevoelens beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

III Statie.

Jesus valt voor den eersten keer onder het Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Wie durft Maria van Jesus scheiden? Zie eens, geen oogenblik verliest zij haren Zoon

uit het oog. Jesus was steeds haar geluk, hare vreugde, hare liefde, niets kon Jesus deeren, wat Maria niet kwelde. Ach, hoe werd haar moederlijk hart van droefheid gebroken, toen zij Jesus met moeite zag voortkruipen, waggelen en vallen onder het kruis.

O goede Jesus, Gij hebt mij vrijgekocht; om mijnentwille zijt Gij vertrappt en geslagen; om mijnentwille zijt Gij gevallen onder het kruis, maar dit alles kostte overvloedige tranen aan Maria; geef dan, dat ik *haar* beminne, die zoo veel om mij heeft geweend.

O Maria, gij zijt mijne moeder, maak, dat ik u met kinderlijke gevoelens beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

IV Statie.

Jesus ontmoet zijn bedroefde Moeder.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Hier ontmoette Maria haren lijdenden Zoon. Niemand vroeg: Wie is die vrouw, die daar in tranen baadt, en waarom heeft eene stomme smart haar overweldigd? Allen, die Maria zagen, zeiden aanstonds: „*Ziet, deze is de moeder, want nimmer was eene vrouw zoo bedroefd.*”

O lieve Jesus, met hoeveel medelijden hebt Gij uwe lieve moeder aangezien! in uw lijdend oog kon men uwe overgroote liefde jegens

haar lezen. Zoude ik *haar* niet beminnen; die zoo zeer door U wordt bemind? O geef, goede Jesus, dat ik uwe moeder hartelijk liefhebbe.

O Maria, gij zijt mijne moeder, maak, dat ik u met kinderlijke gevoelens beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

V Statie.

Simon wordt gedwongen het Kruis van Jesus te dragen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Met stomme smart ziet Maria, dat er niemand is, die Jesus zijn kruis wil helpen dragen. O mijn volk, zoo zucht zij, waardoor heeft Jesus uwen haat en uwe onverschilligheid verdiend? Hij heeft uwe bedroefden getroost, uwe zieken genezen, uwe ongelukkigen bijgestaan. Ach, wie heeft u misleid? Wie heeft de herinnering aan Jesus' liefde aan uw geheugen ontnomen? O, wildet gij maar luisteren naar mijne stem; ik zoude u zooveel van Jesus' goedheid en liefde verhalen, dat gij Hem met mij zoudt beminnen.

O lieve Jesus, ik zie uwe moeder in diepe smart over de zonden van haar volk, maar zij vloekt of beschuldigt de ondankbaren niet; zij blijft eene teedere moeder, die verschoont in hare smarten en met geduld op de bekee-

ring wacht. Geef goede Jesus, dat ik steeds mijn toevlugt neme tot *haar*, die geen bitterheid kent, en die Gij ons gegeven hebt als toevlugt der zondaren.

O Maria, gij zijt mijne moeder, maak, dat ik u met kinderlijke gevoelens beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VI Statie.

Veronica droogt het aangezicht van Jesus af.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

O, hoe verheugd was Maria, toen zij bemerkte, dat het hart van Veronica voor Jesus klopte. Het was wel een geringe dienst, dien Veronica bewees, maar het kostte toch veel moeite, dat weinige aan Jesus te schenken. Veronica werd bespot, uitgelagchen, gescholten door de booze Joden; in de liefde van Jesus en Maria vond zij echter eene honderdvoudige belooning.

O lieve Jesus, ik zie het duidelijk, ik kan U niet liefhebben, zonder het hart van Maria te verkwikken, maar evenmin kan ik Maria liefhebben, zonder U genoeg te geven; geef dan, dat ik Maria beminne.

O Maria, gij zijt mijne moeder, maak, dat ik u met kinderlijke gevoelens beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

VII Statie.

Jesus valt voor den tweeden keer onder zijn Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Met welk een boosaardigheid wordt Jesus door de Joden bespot, als Hij weder magteloos ter aarde valt! Ach, het hart van Maria is van droefheid overstelpt. Mijn volk, zoo zucht zij, wat heeft mijn Zoon u misdaan, dat gij Hem zoo mishandelt? Maar Maria vloekt de booswichten niet. Men kan haar hart bedroeven, doch niet verbitteren, want haar hart is het hart eener moeder. Zij lijdt in stille smart met haren Jesus en zij bidt, dat allen zich tot Jesus mogen bekeeren.

O goede Jesus, waarom is het hart uwer moeder zoo goed? waarom hebt Gij haar gemaakt tot eene teedere moeder, die zoo gaarne verschoont en beschermt? Opdat wij haar zouden beminnen, die zoozeer, door U wordt bemind. Geef dan, lieve Jesus, dat ik haar liefhebbe.

O Maria, gij zijt mijne moeder, maak, dat ik u met kinderlijke gevoelens beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VIII Statie.

Jesus spreekt tot de weenende vrouwen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Gedompeld in eene zee van smarten, met een van droefheid gebroken hart, volgt Maria haren Zoon op den bloedigen Kruisweg. Zij zwijgt, maar hoor de weeklagten en het gesnik der vrouwen, en gij kunt begrijpen hoe mateloos de smart van Maria was. De angsten des doods hebben haar omgeven; zij doet niets dan weenen. Neen, zoo lang zij leeft, zal Maria aan Jesus' lijden denken; nooit zal zij dit vreeselijk uur vergeten.

O goede Jesus, altijd zal Maria denken aan de smarten, die ik haar heb gekost. Zij is dan mijne moeder, geef, dat ik mij dit steeds herinnere.

O Maria, gij zijt mijne moeder, maak, dat ik u met kinderlijke gevoelens beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

IX Statie.

Jesus valt voor den derden keer onder zijn Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jesus valt en hervalt; zijn lijden stijgt tot aan den dood. Wilt gij weten, wat Jesus

leed bij zijn derden val; vestig slechts uwe blikken op Maria. Geen slag heeft Jesus ontvangen, waarvan Maria den weerslag niet gevoelde; geen nieuwe smart werd Jesus aangedaan, die niet doordrong in het hart der moeder. Aan het smartelijk gelaat van Maria kan men zien, hoe zeer het lijden van Jesus met nieuwe smarten wordt vermeerderd.

O goede Jesus, hoe innig is Maria met U verbonden. Uwe smart is hare smart, waarom zouden uwe leerlingen ook niet hare kinderen zijn? Zie, Heere Jesus, Gij wilt, dat ik U beminne, geef dan, dat ik ook haar beminne, want zoo lang ik Maria niet liefheb, behoort ik niet geheel aan U.

O Maria, gij zijt mijne moeder, maak, dat ik u met kinderlijke gevoelens beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

X Statie.

Jesus wordt van zijne kleederen beroofd en met gal gelaafd.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zie Jesus daar staan, badende in zijn bloed; al zijne wonden zijn opengescheurd; er is geen gezondheid meer in zijn vleesch. O, wie siddert niet bij zooveel ellende en smart? Maar welk een schouwspel voor Maria!

O goede Jesus, waarom wildet Gij, dat

Maria U in dezen ellendigen toestand zoude aanschouwen? Het was immers niet noodig, dat zij U zoo zag lijden? Hadt Gij het maar gewild, zij zoude in dit uur der smarte niet op Golgotha zijn geweest. — Mijn zoon, zoo hoor ik U antwoorden. Ik wilde u Maria tot moeder geven. Zij moest u dus in smarten baren. Geef dan, goede Jesus, dat ik Maria als mijne moeder beminne.

O Maria, gij zijt mijne moeder, maak, dat ik u met kinderlijke gevoelens beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XI Statie.

Jesus wordt aan het Kruis genageld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Hoort gij die wreede hamerslagen? Ook Maria hoort ze, zij siddert en beeft; bij iederen slag steekt en dringt het zwaard der droefheid in haar hart. Wat denkt, wat doet Maria? Zij heft hare roodbeschreide oogen ten hemel en bidt, zoo als Jesus bidt.

Den Vader biedt zij haren Zoon en zegt: O God, uit gehoorzaamheid aan U en uit liefde tot de menschen breng ik U een offer, grooter dan ooit eene moeder bragt.

O goede Jesus, zoo zeer heeft Maria de wereld bemind, dat zij gaarne het smartelijkste offer voor ons bragt; zij zal ons dan

nooit vergeten, geef, dat wij ook Maria niet vergeten.

O Maria, gij zijt mijne moeder, maak, dat ik u met kinderlijke gevoelens beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XII Statie.

Jesus sterft aan het Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Daar staat Maria onder het Kruis. Het is de wil van Jesus, dat zij er staat, en er zoo veel smarten lijdt. Jesus wil, dat de moeder zien zal, hoe zeer Hij bemint en zegent, dat Maria zien zal, hoe Jesus zijne armen uitstrekt tot die Hem vloeken. Zij ziet het en gevoelt tot in het diepst harer ziel, hoe duur wij zijn vrijgekocht. Zij bemint nu de wereld met grenzenlooze liefde; Zij heeft een mateloos verlangen naar de zaligheid van hen, voor wie Jesus stierf; zij wordt geheel en al eene teeder bezorgde moeder. Jesus zegt dan ook tot haar: Vrouw, ziedaar uw Zoon.

O goede Jesus, Gij hebt mij Maria tot moeder gesteld; geef, dat ik haar als kind beminne.

O Maria, gij zijt mijne moeder, maak, dat ik u met kinderlijke gevoelens beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIII Statie.

*Het Ligchaam van Jesus wordt van het Kruis
afgenomen.*

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld
verlost hebt.

Aanschouw het gestorven ligchaam van Jesus
op den schoot van Maria; kniel daar neder;
Maria zal u Jesus' wonden toonen; zij zal u
van Jesus liefde verhalen. Ziet gij wel, welk
eene teedere liefde daar straalt uit haar droevig
oog? De wonden van Jesus spreken tot haar
hart; iedere wonde zegt tot Maria: Lieve
Moeder, uw Jesus heeft de menschen ten
einde toe bemind; wees gij de toevlugt der
zondaren, de troosteres der bedrukten, de
bijstand der Christenen.

O goede Jesus, ik dank U, dat Gij mij
Maria geschonken hebt, geef, dat ik haar
steeds als eene moeder beminne.

O Maria, gij zijt mijne moeder, maak, dat
ik u met kinderlijke gevoelens beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIV Statie.

Jesus wordt in een nieuw graf begraven.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jesus wordt in het graf gelegd en het graf zorgvuldig gesloten. Daar staat nu de arme moeder, even eenzaam en verlaten, als wel-
eer de weduwe van Naim, die ook haar eenigen zoon verloor. Doch neen, die dit denkt vergist zich; de aarde die Maria bewandelt, is haar zoo dierbaar, zij is besproeid met het bloed van haren Zoon; de leerlingen van Jesus zijn haar zoo dierbaar, want zij behooren aan Jesus en daarom ook aan haar; voor alle menschen koestert zij de teederste zorgen, want zij zijn vrijgekocht door het bloed van Jesus.

Van Golgotha keert zij terug, niet eenzaam en verlaten, maar als eene moeder van duizenden, die *allen* de grootste behoefte hebben aan hare liefde en zorgen.

O goede Jesus, ik dank U dat Gij ons Maria geschonken hebt; maak, dat ik haar als eene moeder beminne.

O Maria, gij zijt mijne moedē, maak, dat ik u met kinderlijke gevoelens beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

SLUITGEBED.

Hartelijk dank, lieve Jesus, voor de verlichting, die Gij mij op dezen Kruisweg geschonken hebt. Thans zie ik duidelijk, dat ik U niet kan liefhebben, als ik onverschillig

jegens uwe moeder ben. Gij hebt mij vrijgekocht door uw H. bloed, maar Gij hebt gewild, dat dit niet zoude geschieden, zonder dat een zwaard van droefheid het hart uwer lieve Moeder doorboorde; Gij hebt gewild, dat zij mij onder het Kruis in smarten zoude baren; geef dan, dat ik haar steeds als moeder eere.

Hartelijk dank, lieve Jesus, dat Gij mij zulk eene teedere, zorgvuldige en verschoonende moeder geschonken hebt; geef, dat ik haar aanroep in allen nood, dat ik haar eere en beminne, als toevlugt der zondaren, troosteres der bedrukten, bijstand der Christenen; geef, dat ik tot U nadere aan de moederlijke hand van Maria.

O Maria, gij zijt mijne moeder, maak, dat ik u met kinderlijke gevoelens beminne. Amen.

Zes onze Vader. Zes Wees gegroet. Zes glorie zij den Vader.

Oefening van de goddelijke deugd des geloofs.

VOORBERIGT.

In de dagen zijner omwandeling heeft de goddelijke Verlosser met onuitputtelijk geduld, met brandenden ijver, met onweerstaanbare kracht de waarheden des heils verkondigd. Op den Kruisweg herhaalt Jesus deze waarheden in even krachtige als korte trekken en bevestigt ze door zijn bloed. Beladen met zijn Kruis stelt de Koning der martelaren ons de waarheden des Evangelies voor oogen, terwijl elke druppel van zijn allerkostbaarst bloed ons uitnoodigt, om met levendig geloof die waarheden te omhelzen, openlijk te belijden, ijverig te overwegen en er ons leven naar in te rigten.

Zien we, dat de wereld Jesus en zijne waarheid verwerpt en vervolgt tot op den Kalvariënberg, wij behooren over zoo groot eene boosheid te treuren en de waarheid hartelijker te omhelzen, naarmate de wereld haar in heviger woede vervolgt.

Laat ons heden in dezen geest den H. Kruisweg overwegen.

ALGEMEEN GEBED VAN VOORBEREIDING.

O God, ik aanbid uwe liefde, dewijl Gij uw' eenigen Zoon voor mij gegeven hebt, en U, lieve Jesus, dank ik duizendmaal voor de onbegrijpelijke goedheid, die Gij mij betoond hebt, door voor mij aan een schandelijk Kruis te sterven. Uit kinderlijke dankbaarheid en wederliefde kom ik hier om uwen bloedigen Kruisweg te overwegen.

O God, ontvang volgens uwe barmhartigheid de oefening, die ik ga beginnen, als eene erkenning uwer opperheerschappij, als eene dankzegging voor het groote werk der verlossing, tot verheffing van onze Moeder, de H. Kerk, tot uitroeijing der ketterijen, tot eendragt onder de christen-vorsten, tot bekeering der zondaren en volharding der regtvaardigen.

Ik offer U deze oefening op in vereeniging der verdiensten van Jesus Christus, van de H. Maagd Maria en alle Heiligen. Ik bid U, barmhartige God, om de aflaten, gunsten en genaden, aan de beoefening van den Kruisweg verbonden, te willen toevoegen, zoo aan mij, als aan de zielen in het vagevuur, bijzonder aan N. N.

Kom, lieve Jesus, kom onze zwakheid te hulp bij de oefening, die wij thans gaan houden. Verlicht ons verstand, opdat wij zien mogen, met hoe groot eene liefde Gij ons de waarheden des heils op uwen smartelijken

Kruisweg verkondigt; beweeg onzen wil, opdat wij met een levendig geloof de goddelijke waarheden omhelzen, haar steeds met zorg overwegen, om er geheel ons leven naar in te rigten en haar blijmoedig te belijden in het aangezicht eener wereld, die niet ophoudt tegen het H. Evangelie te strijden. Amen.

H. Maria, verwerf ons de genade, om met vrome aandacht het lijden van uwen goddelijken Zoon te overwegen en aan den voet van Jesus' Kruis ons geloof te versterken en te verlevendigen. Amen.

I Statie.

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Wie sleurden Jesus voor den regterstoel van Pilatus; wie dwongen den landvoogd tot de wreede geeseling; wie drukten de wreede kroon op 's Heeren gezegend hoofd; wie ballen hier de vuisten en schreeuwen: Kruisig Hem, kruisig Hem? Het waren de Joden, die de waarheden des Evangelies niet wilden. Doch Jesus ging voort met ze te verkondigen. Hij sprak tot Pilatus: *Daartoe ben ik geboren en in de wereld gekomen, om getuigenis van de waarheid af te leggen.* Hij herhaalde het voor den landvoogd, dat Hij de Koning, de beloofde Verlosser was. Hij wordt dus ook tot het Kruis veroordeeld, omdat hij zich den Zoon Gods noemde.

Eeuwige dank, lieve Jesus, voor de goddelijke waarheid, die Gij tot in den dood verkondigd hebt; met al de krachten onzer ziel omhelzen wij alle waarheden des geloofs; geef, dat wij ze steeds met een blijmoedig hart voor de wereld belijden.

H. Maria, verwerf ons de genade, dat wij het heilig geloof steeds als onzen grootsten schat beschouwen, bewaren en belijden. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

II Statie.

Jesus neemt het Kruis op Zijne schouders.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zie eens, hoe hartelijk Jesus het Kruis omhelst, met hoe groot eene liefde Hij het op zijne schouders neemt. Geen wonder; want het Kruis is het werktuig der verlossing en de korte inhoud van het gansche Evangelie. Het predikt de regtvaardigheid zoowel als de barmhartigheid Gods. Het wekt den regtvaardigen tot volkomen gehoorzaamheid en den zondaar tot opregte boetvaardigheid op. Het is het teeken van ons heilig geloof en wordt door Jesus omhelsd, opdat wij zouden opzien tot het kruis en door zijn licht zouden beschenen worden.

Met hart en ziel, lieve Jesus, omhelzen wij

uw Heilig Kruis; geef, dat wij er steeds door onderrigt worden in de waarheden des heils.

H. Maria, verwerf ons de genade van in alle omstandigheden des levens licht en troost te zoeken bij het kruis van Jesus.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

III. Statie.

Jesus valt den eersten keer onder zijn Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zie eens, met welk eene razernij de Joden uwen Verlosser en zijn kruis omgeven; hoor, hoe zij Jesus honen en bespotten bij zijn eersten val. Doch Jesus staat zwijgend op, om, met het kruis beladen, zijn weg te vervolgen en om de nederigheid en onderwerping, de zachtmoedigheid en het geduld, de boetvaardigheid en volharding, waarheid en deugd te verkondigen.

Geef, o goede Jesus, dat ik te midden der verdwaasde wereld de waarheid des kruises zonder schroom omhelze, aanhange en belijde.

H. Maria, verwerf ons de genade van een krachtig en levendig geloof.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

IV Statie.

Jesus ontmoet zijne bedroefde Moeder.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Diepe smart leest gij op het gelaat en in de houding van Maria. De tranen, die over hare wangen vloeijen, zeggen u hoeveel de Moeder lijdt. Doch verbazing vindt ge bij haar niet, veel minder nog verslagenheid. Hare moederlijke ziel is tot in het diepst geschokt en ontroerd, maar gij hoort haar geen jammerklagt uiten, want zij heeft Jesus begrepen en weet, welke verhevene deugd en waarheid het kruis verkondigt. De onmetelijke droefheid verhindert Maria niet, om de waarheden des kruises met liefde te omhelzen.

Geef, o goede Jesus, dat het licht van uw H. Kruis ons steeds beschijne en onderwijze in alle waarheid en deugd.

Maak, o goede Moeder, dat het kruis van Jesus ons altijd strekke tot licht en troost.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

V Statie.

Simon wordt gedwongen het Kruis van Jesus te dragen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Simon kon niet besluiten om vrijwillig met Jesus het kruis te dragen. Hij verzett'e zich tegen den dwang, die men hem aandeed; want hij vreesde, dat hij later zou bespot worden, omdat hij het kruis van Jesus gedragen had. Laat ons Simon daarom niet veroordeelen, want wij zijn misschien veel schuldiger dan hij. Hebben wij ons nooit geschaamd voor het teeken der Verlossing, voor het kruis, door Jesus gedragen? Schaamden wij ons niet de christelijke eenvoud en nederigheid, de zachtmoedigheid en het geduld, de gehoorzaamheid en naauwgezette plichtsbetrachting, de boetvaardigheid en godsvrucht te beoefenen? En al deze deugden worden ons toch door het kruis gepredikt.

Hoelang, lieve Jesus, hoelang zullen wij ons schamen, om openlijk te belijden, dat wij leerlingen zijn van uw H. Kruis! Hoelang zullen wij ons schamen, om voor het oog der wereld de deugden te beoefenen, die uw H. Kruis ons leert!

O, Maria, verwerf ons de genade, dat het menschelijk opzigt ons niet langer terughoude om Jesus na te volgen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

VI Statie.

Veronica droogt het aangezicht van Jesus af.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Veronica ziet voor een oogenblik al de smarten des Heeren voorbij, om geheel haar medelijden op het misvormd gelaat van Jesus te vestigen. Met gebroken hart, gloeiend van verontwaardiging, dringt zij door het volk, om het H. aangezicht te reinigen. Hoe misvormd en ontgaan, hoe besmeurd en onkenbaar, hoe bespot en veracht moet het aangezicht des Heeren dan niet geweest zijn!

Zóó worden de waarheden des Evangelies; zóó wordt het kruis des Heeren door de dwaze wereld gelasterd, misvormd en bespot; mogten wij met Veronica van verontwaardiging gloeien, steeds bereid het heilig geloof te verdedigen en te belijden door een heiligen levenswandel.

Geef ons, lieve Jesus, wat Gij in Veronica geprezen en beloond hebt.

H. Maria, verwerf ons een vurigen ijver voor de eer van ons heilig geloof.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VII Statie.

*Jesus valt voor den tweeden keer onder
het kruis.*

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jesus valt voor den tweeden keer, om aan de wereld te betuigen, dat Hij zijn kruis niet zal loslaten, dat Hij niet zal ophouden het woord des kruises te verkondigen en door zijn kruis aan allen te prediken: de ijdelheid der wereld, de noodzakelijkheid om te lijden en te strijden voor een eeuwig geluk, de strenge oordeelen Gods, den plicht der boetvaardigheid, de ware wijsheid, die in onderwerping aan God en in de vreeze des Heeren te vinden is. Kortom, alle waarheid en alle deugd.

Lieve Jesus, terwijl ik hier stil sta bij uwen tweeden val, geef mij de genade om met onvermoeiden ijver uw kruis te beschouwen en daaruit heilzame lessen te trekken.

H. Maria, verwerf mij de genade nooit het kruis van Jesus uit het oog te verliezen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VIII Statie

Jesus spreekt tot de weenende vrouwen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

De vrouwen zien, zijn ontroerd en weenen, maar begrijpen niet. Jesus komt hare onwetendheid te hulp en maakt haar opmerkzaam, welke heilzame lessen bij het kruis te vinden zijn. De goede Verlosser zegt tot de vrouwen: *Weent niet over Mij, maar weent over u en uwe kinderen, want als er op deze wijze met het groene hout gehandeld wordt, wat zal er met het dorre geschieden?*

Verlicht lieve Jesus, verlicht mijn verstand, opdat ik niet vruchteloos uw kruis aanschouwe, maar met levendig geloof de heilzame lessen opmerke, die ons door het kruis gegeven worden.

H. Maria, maak dat het kruis van Jesus altijd spreke tot ons verstand en ons hart.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

IX Statie.

Jesus valt voor den derden keer onder het kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Nog eens valt Jesus onder het kruis om ons te toonen, dat Hij het kruis lief heeft en vasthoudt tot den dood. Mag ik dan wel ophouden het kruis te beschouwen en met vrome aandacht te overwegen? Mag ik mijn

oog en mijn hart van het kruis afwenden om uit te zien naar de aardsche ijdelheden en te luisteren naar de dwaasheden der wereld?

Geef, lieve Jesus, dat uw H. Kruis mij verlichte in voor- en tegenspoed, in gezondheid en ziekte, bij leven en sterven; dat het mij nooit vervele uw kruis voor oogen te hebben en te overwegen.

H. Maria, verwerf mij de genade elken dag op te zien naar het kruis van Jesus en dat mijn laatste blik gevestigd zij op het teeken van ons H. geloof.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

X Statie.

Jesus wordt van zijne kleederen beroofd en met gal gelaafd.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jesus had reeds alles verlaten: zijne eer en zijn goeden naam bij het volk, zijne leerlingen en zijne vrienden, zijne gezondheid en zijne krachten. Hier geeft de Verlosser het laatste wat Hem overbleef: zijne kleederen. Maar zijn kruis verlaat Hij niet; aan het kruis wil Hij sterven om ons te verlossen en om ons van de hoogte des kruises de heilzaamste onderrigtingen te geven.

Maak, o goede Jesus, dat uw heilig Kruis

ons boven alles dierbaar zij, dat wij ons oog en ons hart daarvan nimmer afwenden en met vrome aandacht de heilige lessen aannemen die Gij in zooveel schande en smart ons geeft door uw heilig Kruis.

H. Maria, gij hebt het kruis van Jesus nooit verlaten, schenk ons de genade steeds met u, naast het Kruis van Jesus te staan.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XI Statie.

Jesus wordt aan het Kruis genageld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jesus legt zich op den Kruisbalk neêr, slaat zijne oogen ten hemel en biedt zich den Vader aan als zoenoffer voor de zonden der wereld. Welk een ootmoed, hoe groot eene onderwerping in iederen oogslag, in elken zucht van Jesus; welk een hemelsch geduld ligt er op zijn gelaat; welk eene boetvaardigheid over de zonden der wereld in Jesus' goddelijk Hart; welk eene hemelsche kalmte te midden van de allerwreedste smarten; welk eene zoete liefde in de bitterste smaad en smart! Maar de Joden, die de wreede hamerslagen hoorden, die getuigen waren van de onmetelijke smarten, verstonden niets van hetgeen Jesus deed en sprak tot den Vader,

O goede Jesus, geef, dat wij nooit anders dan met een levendig geloof opzien tot uw kruis en dat wij in uwe heilige wonden al de deugden lezen, die Gij voor ons aan het kruis beoefend hebt.

H. Maria, maak, dat wij steeds met een levendig geloof het kruis beschouwen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XII Statie.

Jesus sterft aan het Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door Uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Gelijk Moses de slang heeft opgeheven in de woestijn, zoo moet de Zoon des menschen worden opgeheven, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar het eeuwig leven hebbe, zoo sprak Jesus lang voor zijn dood tot Nikodemus. Thans ziet gij dit woord vervuld.

Heere Jesus, ik geloof en belijd, dat ik aan uwen kruisdood mijne verlossing te danken heb. Geef, dat uw H. Kruis mij trooste, sterke en verlichte in alle voorvallen des levens en dat ik nooit vergete, hoe duur Gij mij hebt vrijgekocht.

O Maria, verwerf mij de genade, dat het Kruis van uwen Zoon mij steeds voor oogen

sta en dat ik nooit vergete, hoe duur ik ben vrijgekocht.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIII Statie.

Het ligchaam van Jesus wordt van het Kruis afgenomen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Welk een vrome eerbied bij de mannen, die Jesus' ligchaam van het Kruis afnemen; met hoe groot eene zorg worden de wonden gereinigd, wordt het ligchaam gebalsemd en in zijn lijnwaad gewikkeld! Hun vloeden de tranen uit de oogen, toen zij de lidteekenen van zoovele smarten aanraakten!

Goede Jesus, geef mij zulk een levendig geloof, dat ik uw lijden steeds voor oogen hebbe om nimmer te vergeten hoe duur Gij mij hebt vrijgekocht en hoe groot eene dankbaarheid ik U schuldig ben.

H. Maria, verwerf mij de genade dat de wonden, de dood en het kruis van Jesus gedurig het voorwerp zijn van mijne overweging.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIV Statie.

Jesus wordt in een nieuw graf begraven.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Stomme smart heeft allen aangegrepen, die Jesus ten grave brengen. Men ziet slechts tranen, men hoort slechts snikken. De Joden echter juichten, zij waanden zich overwinnaars en waren reeds van Golgotha huiswaarts gekeerd, in de overtuiging dat nu alles met Jesus geëindigd was.

Ook gij, mijne ziel, zult zuchten en weenen als gij de zonden der wereld aanschouwt en getuige zijt van de schijnbare overwinning der boosheid, maar uwe droefheid zal in vreugde veranderen, indien gij met een vast geloof op de zegepraal van waarheid en deugd blijft wachten.

Geef, Heere Jesus, geef mij zulk een levendig geloof.

H. Maria, verwerf mij de genade, dat ik in alle voorvallen des levens bezielde zij met een levendig geloof. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer
O God, wees ons, zondaars, genadig.

SLUITGEBED.

Dank, lieve Jesus, eindeloze dank, dat Gij de waarheden des heils aan ons hebt be-

kend gemaakt. Gij hebt ze verkondigd, o mijn goede Verlosser, niet slechts door de woorden van uwen goddelijken mond, maar ook door de smarten en de schande van uw kruis. Bevestig mijn geloof, terwijl ik uw H. Kruis dankbaar omhels; verlevendig mijn geloof, terwijl ik in vrome aandacht mijn oog op uw kruisbeeld vestig; ontsteek in mij een heilig verlangen om de waarheden des geloofs openlijk voor de wereld te belijden, zoo als Gij ze beleden hebt tot in den smartelijksten dood. Dat uw kruis mij verlichte op al mijne wegen; dat uw kruis mij opwekke tot heiligen levenswandel, mij trooste in elke kwelling, mij sterke in de benauwdheden en angsten des doods; dat ik ten allen tijde in niets anders roeme dan in mijn Jesus en in zijn heilig kruis. Amen.

O Maria, lieve Moeder, boven alle heiligen en engelen weet gij, wat men in het kruis aanschouwen en vinden kan. Verwerf mij de genade, dat ik gedurig opzie tot het kruis om mijn geloof te versterken, te verlevendigen en met alle kracht te omhelzen te midden der wereldsche duisternis. Amen.

Zeven onze Vader. Zeven Wees gegroet.
Zeven glorie zij den Vader

Oefening van de goddelijke deugd der hoop.

VOORBERIGT.

Gelukkig de mensch, wiens begeerten en verwachtingen, wiens oog en hart niet op aardische goederen, maar op den hemel en wat tot den hemel noodig is, gevestigd zijn:

Gelukkig de mensch, die, opgewekt door een levendig verlangen naar de eeuwige goederen, bezielde met een vast vertrouwen op Gods beloften, voor den hemel werkt en lijdt.

Hij is verre verheven boven alle teleurstellingen, boven alle zorgen en boven alle angsten der wereldlingen; hij vervult met blijmoedig hart zijne pligten, brengt met vreugde zijne offers, en lijdt zonder neerslagtigheid, want niets kan hem zijne hoop ontnemen.

Ik geloof, dat gij genoeg christen zijt om met vast vertrouwen van God den hemel te hopen en alles wat u tot den hemel noodig is. Maar is uwe hoop levendig, krachtig en heilig genoeg? *Krachtig?* Zoodat zij nooit wankelt. *Levendig?* Zoodat zij u opwekt tot veel arbeid en groote offers, u troost in allen tegenspoed, u sterkt bij alle smart; zoodat ge met den apostel zeggen kunt: wij juichen in onze kwellingen, want onze hoop wordt

niet beschaamd. *Heilig?* Zoodat ge de aard-sche goederen geringschat, om al uwe begeerten op de hemelsche te vestigen; zoodat ge met Bernardus zegt: hoe vuil wordt mij de aarde, als ik den hemel aanschouw?

God heeft u duidelijk, ontelbare malen en met de krachtigste woorden den hemel beloofd en alles wat tot den hemel noodig is. Wat wilt ge meer? Wilt ge ook een teeken, 't welk u Gods woord beter doet verstaan en u nog inniger overtuigt, dat de Heer uwe zaligheid wil? Welaan, begeef u in den geest naar Kalvariën, vergezel Jesus op den kruisweg, gij zult daar meer dan *hooren*, gij zult *zien* en *gevoelen*, dat God uwe zaligheid wil.

ALGEMEEN GEBED VAN VOORBEREIDING.

O God, ik aanbid uwe liefde, dewijl Gij uw' eenigen Zoon voor mij gegeven hebt, en U, lieve Jesus, dank ik duizendmaal voor de onbegrijpelijke goedheid, die Gij mij be-toond hebt, door voor mij aan een schandelijk Kruis te sterven. Uit kinderlijke dankbaarheid en wederliefde kom ik hier, om uwen bloe-digen Kruisweg te overwegen.

O God, ontvang volgens uwe barmhartig-heid de oefening, die ik ga beginnen, als eene erkentenis uwer opperheerschappij, als eene dankzegging voor het groote werk der ver-lossing, tot verheffing van onze Moeder, de H. Kerk, tot uitroeijing der ketterijen, tot eendracht onder de christen-vorsten, tot be-

keering der zondaren en volharding der regtvaardigen.

Ik offer U deze oefening op, in vereeniging der verdiensten van Jesus Christus, van de H. Maagd Maria en alle Heiligen. Ik bid U, barmhartige God, om de aflaten, gunsten en genaden, aan de beoefening van den Kruisweg verbonden, te willen toevoegen, zoo aan mij, als aan de zielen in het vagevuur, bijzonder aan N. N.

Geef, lieve Jesus, dat ik moge zien en gevoelen, hoe duur Gij mij hebt vrijgekocht en hoe ernstig Gij mijne zaligheid wilt. Geef, dat mijn hart zich verheuge in de schoone hoop op een eindeloos geluk, dat alle krachten van mijne ziel en mijn ligchaam opleven bij de heerlijke belofte, die uw H. Kruis mij zoo krachtig herhaalt. Geef, dat mijn geest op de vleugelen eener zalige hoop zich verheffe boven de ijdelheden der wereld en de stormen des levens, opdat mijn oog en mijn hart steeds gericht zijn ten hemel.

Maria, moeder der zalige hoop, wijs mij op Jesus' Kruis, wonden en liefde, opdat mijn hart zich verblijde over deze teekenen van Gods oneindige goedheid. Amen.

I Statie.

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U. Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

In welk een toestand staat Jesus hier voor Pilatus! Zijn hoofd is met doornen gekroond, opdat ik de kroon der onsterfelijkheid ontvangen zou. Hij is van het hoofd tot de voeten gewond, opdat ik zou ingaan in de vreugde mijns Heeren. Hij is van bloeddorstige vijanden omringd, opdat ik niet in de handen des duivels zou blijven. Hij wordt ter dood veroordeeld, opdat ik eeuwig zou leven.

Dank, lieve Jesus, eeuwige dank voor uwe overvloedige verlossing.

O, Maria, maak dat een blik op uwen gewonden en veroordeelden Zoon mijn hart met zoete hoop vervulle.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

II Statie.

Jesus neemt het Kruis op Zijne schouders.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

In het Kruis ligt mijn heil. Jesus begroet en omhelst hier mijne zaligheid, omdat Hij het kruis omhelst en met liefde aanneemt. Zou de Goede Herder mij niet met liefde opnemen en op zijne schouders naar de schaapsstal brengen, daar Hij om mijnentwille het kruis omhelsd en gedragen heeft.

Lieve Jesus, goede Herder, met het volste vertrouwen stel ik mij in uwe handen.

H. Maria, maak, dat ik dikwijls mijn oog vestige op Jesus, die in het kruis mijne zaligheid omhelst.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

III. Statie.

Jesus valt den eersten keer onder zijn Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zoo zwaar was de kruisbalk, zoo uitgeput van krachten was Jesus, dat de goede Verlosser zeer spoedig bezweek. Zijn verlangen om mij te redden was dus zoo groot, dat Hij meer deed dan zijne krachten toelieten.

Ik stel mij voor, dat Jesus, onder zijn kruis op den grond liggend, mij aanziet en zegt: Ziet ge nu, hoezeer Ik uwe zaligheid wil?

Ja, lieve Jesus, ik heb het gezien en begrepen. Op u stel ik al mijne hoop; in uwe handen ben ik veilig.

H. Maria, wanneer onmatige vrees mijn vertrouwen zou doen wankelen, toon mij Jesus, die voor mij onder zijn kruis bezwijkt.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

IV Statie.

Jesus ontmoet zijne bedroefde Moeder.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Hoe eenzaam en verlaten stond hier Maria. Zij is overstelpt van droefheid en er is niemand, die eenig woord van troost tot haar rigt. Voor het oog der wereld schijnt zij zelfs van God verlaten te zijn. Doch Maria weet, dat Jesus' lijden en hare moederlijke smart niet altijd zullen duren; zij weet, dat de hand des Vaders met haar is, zoowel als met haren goddelijken Zoon. Zij vindt troost in den liefdevollen blik van Jesus.

Werp, lieve Jesus, een blik van liefde op mij, wanneer rampen mij treffen en de menschen mij verlaten, opdat mijn vertrouwen niet wankele, maar zoete hoop mijn hart verblijde.

H. Maria, maak dat ik mij in lijden en tegenspoed nooit van God verlaten wane.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

V Statie.

Simon wordt gedwongen het Kruis van Jesus te dragen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Simon hield het lijden en de schande dezer aarde voor de grootste rampen, die de mensch met alle geweld moet afwenden. Hadde hij geweten, dat in de oneer en de smarten van het kruis de zaligheid te vinden was, hij zou met vreugde het kruis hebben aangenomen.

Hoe dikwijls, lieve Jesus, liet ik den moed zinken bij tijdelijke rampspoeden. Ik dacht er niet aan, dat Gij digter bij mij waart, naarmate mijn kruis zwaarder was. Leer mij in het kruis een onderpand zien van uwe vaderlijke zorg en van mijne toekomstige zaligheid.

H. Maria, moeder van smarten, maak dat ik in het lijden geen anderen troost zoek, dan dien, welke het vertrouwen op God ons schenkt.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons zondaars, genadig.

VI Statie.

Veronica droogt het aangezicht van Jesus af.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Het was eene geringe verkwikking, die Veronica aan Jesus schonk. De goede Verlosser neemt deze verkwikking aan, om ons te leeren, dat ons nooit eenige verademing

in het lijden ontbreken zal. Was Veronica door medelijden jegens Jesus bewogen, hoe veel te meer zal de goede Meester medelijden met ons hebben, wanneer rampen ons treffen. Nooit zal Hij toelaten, dat wij boven onze krachten beproefd worden.

Lieve Jesus, goede Herder, ik stel mij geheel in uwe handen. Gij zult mij troosten, bijstaan en versterken in het lijden, wanneer mij zulks noodig en nuttig is.

H. Maria, maak dat ik nimmer vreeze, dat het lijden mij ondragelijk worden zal.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VII Statie.

*Jesus valt voor den tweeden keer onder
het kruis.*

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Met welk een ernst, met hoe groot eene volharding zoekt Jesus mij op! Hij valt voor den tweeden keer, doch laat het kruis, het werktuig mijner zaligheid, niet los. Zou Jesus mij ooit kunnen verlaten? Onmogelijk. Hij begeert mijne zaligheid oneindig meer dan ik. Wie zal tegen mij zijn, indien Jesus voor mij is? Wie zal mij schaden, als Jesus mij verdedigt?

Lieve Jesus, op uwe barmhartigheid en goedheid stel ik mijn vertrouwen.

H. Maria, gij weet hoezeer Jesus mijne zaligheid wil, maak, dat ik geheel op Hem mijn vertrouwen stelle.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VIII Statie

Jesus spreekt tot de weenende vrouwen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

In het allervreeselijkst lijden houdt Jesus zich bezig met het droevig lot van zijne verbitterde vijanden. Weent niet, zoo spreekt hij, weent niet over Mij, maar weent over u en uwe kinderen.

Lieve Jesus, wanneer Gij aldus bezorgd zijt voor hen, die U haten en vervolgen, zult Gij mij van U stooten, die U zoek en U beminnen wil? Laat de wereld hopen op hare ijdelheden, ik zal mij verheugen in uwe barmhartigheid, o mijn God.

H. Maria, maak, dat ik steeds roeme en juiche in de barmhartigheid van mijn Jesus.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

IX Statie.

Jesus valt voor den derden keer onder het kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Vrees niet. Neen, Jesus zal zijn kruis niet verlaten, hoe zwaar het hem ook valt. De goede Herder zoekt zijn schaap en laat niet af, alvorens Hij het gevonden heeft. Hij valt hier voor den derden keer, staat op en vervolgt zijn weg aan u denkend, u zoekend. O mijn ziel, denk toch nimmer, dat gij te ver zijt afgedwaald, om door Jesus gevonden en teruggebracht te worden. De goede Herder vreest moeite noch inspanning. Hoe groot en menigvuldig uwe zonden ook zijn, het geduld van Jesus is nog niet uitgeput.

Met vertrouwen, lieve Jesus, stel ik mij in uwe handen; Gij zult mij ontslaan uit de boeien der zonde.

H. Maria, maak, dat de menigte mijner zonden mij doe vlugten in de armen van Jesus.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

X Statie.

Jesus wordt van zijne kleederen beroofd en met gal gelaafd.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Waarom, lieve Jesus, laat Gij u uwe klederen uitrukken? Opdat ik al uwe wonden zou aanschouwen; opdat elke wonde mij zou toeroepen: zoo zeer heeft Jesus u bemind; zoo duur koopt Hij u vrij.

Terwijl ik dan uw goddelijk bloed zie vloeijen en met weemoed uw opengereten wonden aanschouw, werp ik mij aan uwe voeten neder en zeg: Genoeg, Heere Jesus, genoeg; op U stel ik al mijn vertrouwen. Gij zult mijne zwakheden genezen, mijne zonden uitwischen en mij brengen in het hemelsch Vaderland.

O, Maria, wanneer mijne zonden mij bovenmate verschrikken, wanneer mijne zwakheid mijn vertrouwen mogt doen wankelen, toon mij dan het bloed en de wonden van Jesus.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XI Statie.

Jesus wordt aan het Kruis genageld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Het is geen droom, het is geen ijdele voorstelling van eene bedriegelijke inbeelding. In werkelijkheid liet Jesus zich nagelen aan het Kruis! Ik hoor de wreede hamerslagen, ik zie de grove nagelen, maar boven alles zie

ik het zoete gelaat van het goddelijk Lam, 't welk zich den Vader aanbiedt voor mij. Meermalen had Jesus zijn bitter lijden voorspeld, doch de apostelen konden niet begrijpen dat het zoo ver komen zou. Het is echter geschied en ik aanschouw het als met mijne oogen. Lieve Jesus, ik werp mij naast uw kruis op mijne knieën en terwijl de hamerslagen mij verkondigen, dat Jesus werkelijk voor mij gaat sterven aan het kruis, betuig ik U dat ik geheel mijne hoop op U stel.

H. Maria, breng mij gedurig naar Jesus' kruis, opdat mijn vertrouwen daar geheiligd, versterkt en verlevendigd worde.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader, enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XII Statie.

Jesus sterft aan het Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door Uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jesus sterft, opdat ik zou leven. Hij sterft aan het kruis voor het oog der gansche wereld, opdat allen zien zouden hoezeer Hij hunne zaligheid wil.

Zoo waar ik leef, zegt God, ik wil den dood des zondaars niet, maar dat hij zich bekeere en leve. Opdat ik den diepen ernst, de ruime beteekenis van dit woord zou begrijpen, sterft Jesus als onder mijne oogen.

Jesus sterft aan het Kruis, opdat ik het kruis met vertrouwen zou omhelzen en aan den voet van het kruis mijn angst, mijne vrees en alle mistrouwen zou afleggen.

O goede Jesus, ik druk het kruis aan mijn hart, terwijl een traan van dankbaar vertrouwen aan mijn oog ontwelt; geef, dat ik eens met het kruis in mijne hand, met het kruis aan mijne lippen vol vertrouwen de eeuwigheid intrede.

H. Maria, wijs mij dikwijls, doch vooral in het uur van mijn dood naar het kruis van Jesus.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader. enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIII Statie.

Het Ligchaam van Jesus wordt van het Kruis afgenomen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zie, mijne ziel, zie het doorwonde, gestorven en verstijfde ligchaam van Jesus, zoo als het van het kruis werd afgenomen. Het predikt u de ijdelheid van alles wat de wereld najaagt. Zonder de geringste moeite had Jesus u de goederen der aarde kunnen aanbieden. Hij zelf zou dan in zooveel smaad en smart niet gestorven zijn. Om u de eeuwige goederen te verwerven heeft Hij den bitteren dood geleden. Opwaarts dan met uw hart

en al uwe begeerten; wat staart gij op goederen, die Jesus voor zich en voor u verworpen heeft!

H. Maria, verwerf mij eene heilige hoop, maak, dat ik geen schatten zoek van eene aarde, die slechts getuige was van Jesus' armoede, smarten en dood.

Onze Vader. Wees gegroet.

Glorie zij den Vader enz.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIV Statie.

Jesus wordt in een nieuw graf begraven.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jesus wordt begraven; het graf met een zwaren steen gesloten. Nu is alles ten einde. De koning van hemel en aarde heeft zijn weg van de kribbe tot het graf afgelegd zonder iets te genieten van alles wat de wereld hoogschat en najaagt. Eerst in het graf zal zijn heerlijk leven beginnen. Zoo, mijne ziel, zijn al uwe verwachtingen eerst na den dood te vervullen. In het graf wordt de Christen gezaaid om in heerlijkheid op te staan. Verwacht, begeer, hoop niets anders.

Geef, lieve Jesus, dat ik mijne hoop niet op aardsche goederen vestige, opdat ik bij mijn dood niet behoef te klagen, dat mijne wenschen verijdeld zijn.

H. Maria, maak, dat ik sterve, niet be-

droefd over het bedrog der wereld, maar verheugd over de beloften van Jesus. Amen.

SLUITGEBED.

Gij hebt mij dan uw goddelijk aangezicht getoond, uw aangezicht, lieve Jesus, vol zoetheid en barmhartigheid. Ik heb uwe wonden, uwe smarten en uw kruis gezien, opdat ik mij vol vertrouwen aan U zou overgeven.

Ik hoop, lieve Jesus; maar dat de herinnering aan uw kruis steeds mijne hoop versterke. Ik hoop op U; maar dat de overweging van uw lijden steeds mijne hoop verlevendige. Zuiver en heilig ook mijne hoop, door de herinnering aan uwen smartelijken en smadelijken dood, opdat ik mij verheffe boven aardsche zorgen en boven de vrees voor tijdelijke rampspoeden, om mijne verwachtingen en begeerten geheel naar het hemelsche te rigten.

H. Maria, maak, dat ik in het kruis van Jesus het eenigst voedsel vinde voor al mijne hoop. Amen.

Zes onze Vader. Zes Wees gegroet. Zes glorie zij den Vader.

Oefening van de goddelijke deugd der liefde.

VOORBERIGT.

Aldus heeft God de wereld bemind, dat Hij zijn eenigen Zoon geschonken heeft. Om dit hoogste bewijs van Gods liefde in zijne grootste kracht te zien, moeten we ons oog vestigen op het kruis. Hij, die in mateloos lijden zijn kruis voortsleept; die, aan het kruis genageld, in de vreeselijkste folteringen sterft, is de Zoon Gods. Zoo is Hij ons door den Vader geschonken; zóó heeft Hij zich zelf voor ons gegeven!

Er staat geschreven: Gij zult den Heer, uwen God beminnen uit geheel uw hart, uit geheel uwe ziel, uit al uw verstand en uit alle uwe krachten; maar luider en dringender spreekt God tot ons door het kruis van Jesus om al onze liefde te eischen.

Het kruis roept ons niet slechts tot liefde op, het leert ons ook hoe wij de liefde in geduld en onderwerping, in het vervullen van Gods heiligen wil en in het onderhouden van zijne geboden moeten beoefenen.

Welaan laat ons den Kruisweg volgen om onze liefde te doen ontvlammen en om uit het voorbeeld van Jesus te leeren hoe wij de liefde beoefenen moeten.

ALGEMEEN GEBED VAN VOORBEREIDING.

O God, ik aanbid uwe liefde, dewijl Gij uw' eenigen Zoon voor mij gegeven hebt, en U, lieve Jesus, dank ik duizendmaal voor de onbegrijpelijke goedheid, die Gij mij betoond hebt, door voor mij aan een schandelijk Kruis te sterven. Uit kinderlijke dankbaarheid en wederliefde kom ik hier, om uwen bloedigen Kruisweg te overwegen.

O God, ontvang volgens uwe barmhartigheid de oefening, die ik ga beginnen, als eene erkenenis uwer opperheerschappij, als eene dankzegging voor het groote werk der verlossing, tot verheffing van onze Moeder, de H. Kerk, tot uitroeijing der ketterijen, tot eendracht onder de christen-vorsten, tot bekeering der zondaren en volharding der regtvaardigen.

Ik offer U deze oefening op, in vereeniging der verdiensten van Jesus Christus, van de H. Maagd Maria en alle Heiligen. Ik bid U, barmhartige God, om de aflaten, gunsten en genaden, aan de beoefening van den Kruisweg verbonden, te willen toevoegen, zoo aan mij, als aan de zielen in het vagevuur, bijzonder aan N. N.

Goede Jesus, terwijl wij thans uwen smartelijken Kruisweg bewandelen, doe ons hart van liefde gloeijen en leer ons tevens hoe wij de deugd der deugden, de goddelijke liefde, te

beoefenen hebben. Verlicht ons verstand, opdat wij zien mogen hoe wij niet met woorden, maar met de daad en in waarheid, door gehoorzaamheid, door ijverige pligtsvervulling en door geduld beminnen moeten; beweeg ons hart, opdat het van liefde brande en met vreugde omhelze alles wat U welgevallig is.

H. Maria, uw heilig hart heeft onder het Kruis door een onmetelijk liefdevuur gebrand; maak, Moeder der schoone liefde, dat ons hart ook door dat hemelsch vuur ontstoken worde. Amen.

I Statie.

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

Wij aanbidden U; Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Het is de hemelsche Vader, die den smartelijken lijdenskelk aan Jesus overreikt, want Pilatus, die het vonnis uitspreekt; zou geen magt over Jesus hebben, indien zij hem niet van boven gegeven was.

Wie staat daar dan voor den hemelschen Vader om het kruis uit zijne handen aan te nemen; wie staat daar gekroond met doornen, gewond van het hoofd tot de voeten? De eenige Zoon Gods, in wien de Vader zijn eeuwig welbehagen gesteld heeft. Zoo zeer heeft God de wereld bemind, dat Hij zijn eenigen Zoon gegeven heeft.

O Goede Jesus, mogt ik toch de matelooze

liefde beseffen, waarmee de Vader mij, zijn nietswaardig schepsel, bemind heeft.

O Maria, moeder der reine liefde, maak, dat ik Hem beminne, die mij het eerst heeft liefgehad.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

II Statie.

Jesus neemt het zware kruis op zijne schouders.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zal ik den kelk niet drinken, dien de Vader Mij te drinken geeft, zoo sprak Jesus in den hof. Zie nu hier met welk een teedere liefde Jesus den kelk aanneemt en zijn kruis omhelst. Niet de smarten van het kruis, niet de vernedering, die in het kruis gelegen is, maar de liefdevolle gehoorzaamheid, waarmee Gods eenigen Zoon het kruis uit 's Vaders handen aanneemt, maakt de oneindige verdiensten van 's Heeren lijden uit.

O goede Jesus, geef, dat ik mijne liefde door oprechte gehoorzaamheid toone.

H. Maria, moeder der reine liefde, maak, dat ik mij uit liefde aan God onderwerpe.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

III Statie.

Jesus valt voor den eersten keer onder het Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jesus kende zijne krachten. Alvorens Hij het kruis aannam, wist Hij, dat Hij er onder bezwijken zou. Maar Hij heeft het met grooter liefde omhelsd, naarmate het zwaarder drukte op zijn gewonde schouders. Jesus viel en wilde gaarne vallen om den Vader te betuigen, dat Hij uit liefde tot alles bereid was.

Lieve Jesus, hoe dikwijls heb ik gemord, hoe dikwijls werd ik zelfs toornig, omdat naar mijne inzigten het lijden te zwaar was. Geef, dat ik mij voortaan met liefde onderwerpe aan alles, wat God mij overzendt.

O Maria, moeder der schoone liefde, maak, dat ik mij met liefde aan Gods heilige beschikkingen onderwerpe.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

IV Statie.

Jesus ontmoet zijn bedroefde Moeder.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Het hart van Maria is verscheurd van droefheid, het zwaard der smarte dringt al dieper en dieper door. Zij ziet haren Jesus,

doch haar oog is verduisterd van tranen. Snikkend staat zij daar in de onmiddellijke nabijheid van haar lijdenden Zoon. Zij mort evenwel niet; in de liefde tot God vindt zij alle kracht tot volkomen onderwerping. Er is niemand die haar troost, maar zij zoekt ook geen menschelijken troost; zij wil van haar lijden niet ontslagen worden, omdat zij den wil Gods erkent in hare moederlijke smart. Hare tranen leggen getuigenis af van hare droefheid, doch veel meer van hare liefde.

H. Maria, uit uw voorbeeld zie ik hoe de tranen der smart door de liefde kunnen geheiligd worden, maak dat ik nooit anders als in liefde weene.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

V Statie.

Simon wordt gedwongen het Kruis van Jesus te dragen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

De soldaten leggen met geweld het kruis op Simons schouder. De arme man begreep niet, dat het kruis uit de handen van den hemelschen Vader voortkwam, daarom werd hij toornig en verzette zich uit alle kracht. Indien Simon de waarde van het kruis gekend had, hij zou het niet van zich gestooten hebben. Maar *ik*, ik weet, dat er niets zonder

toelating van God geschiedt en dat de verongelijkingen mij door de menschen aangedaan, een kruis zijn, mij door de hemelschen Vader opgelegd, opdat ik door geduld en zachtmoedigheid mijne liefde toone. Helaas, ik beantwoord niet aan de heilige inzigten van God, maar geef mij over aan toorn en ongeduld.

Lieve Jesus, toen Simon het kruis van zich stiet, zaagt Gij hem met medelijden aan, alsof Gij zeggen wildet: Kom Simon, wees welgemoed, in het kruis ligt voor u een groote zegen. Toon, goede Verlosser, ook aan mij uw medelijden, geef, dat ik met dankbare liefde elk kruis, elke vernedering aanneme.

H. Maria, moeder der schoone liefde, maak, dat ik begripe hoe ik in geduld, zachtmoedigheid en onderwerping mijne liefde te toonen heb.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

VI Statie.

Veronica droogt het aangezicht van Jesus af.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Tot loon voor haren liefdedienst ontving Veronica een afdruksel van Jesus' lijdend gelaat in haren doek. Met hoeveel aandacht, met hoe groot eene ontroering heeft zij later

die beeldtenis van haar lijdenden Verlosser beschouwd. Dikwijls, uren achtereen, staarde zij ongetwijfeld op dat treffende beeld. En hoe gloeide dan haar hart van liefde en medelijden, hoezeer wenschte zij door liefdevol geduld en door onderwerping in lijden Jesus na te volgen.

Toon mij, lieve Jesus, toon mij dikwijls uw lijdend gelaat, opdat ik uwe liefde ziende, mij schame zoo weinig met liefde voor U gedaan en geleden te hebben.

H. Maria, moeder der schoone liefde, toon mij het lijdend gelaat van uwen Zoon, zoo dikwijls ik bekoord worde om te morren over de zwaarte van den arbeid of de lasten der tegenspoeden.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VII Statie.

Jesus valt voor den tweeden keer onder zijn Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Een hongerige verheugt zich niet zoo zeer in eene welvoorzienne tafel, als Jesus zich verheugt in zijn kruis. Het is zwaar; Jesus bezwijkt er onder voor den tweeden keer; doch 't is voor Jesus eene spijs den wil te doen van den hemelschen Vader.

Indien de liefde slechts met woorden beoefend werd, ik zou mij niet behoeven te

schamen, maar wat zal ik zeggen nu er voor de ware liefde offervaardige daden, gehoorzaamheid en tevredenheid met Gods heiligen wil gevorderd worden?

Geef, Heere Jesus, geef mij opregte liefde.

H. Maria, moeder der schoone liefde, verwerf mij de liefde der opofferingen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

VIII Statie.

Jesus spreekt tot de weenende vrouwen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Het was in de vrouwen te prijzen, dat zij medelijden met Jesus hadden. Doch de goede Verlosser leert haar, dat het kruis niet ongelukkig maakt, indien het met liefde gedragen wordt. Beklagenswaardig was Jeruzalem, beklagenswaardig is elk mensch, die buiten Gods liefde leeft; beklagenswaardiger nog zijn wij, indien wij buiten Gods liefde lijden. Daarom zegt Jesus, weent niet over Mij, maar weent over u en uwe kinderen.

Goede Jesus, geef mij de heilige liefde, met haar zal ik rijk zijn in armoede, gelukkig in rampspoed, blijmoedig in lijden en dood.

H. Maria, moeder der schoone liefde, maak, dat ik altijd en in alle omstandigheden God boven alles beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

IX Statie.

Jesus valt voor den derden keer onder zijn Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

De krachten kunnen uitgeput worden, maar de liefde niet. De soldaten mogen vloeken, slaan en Jesus mishandelen, maar de zwijgende Verlosser toont, dat de liefde sterker is dan alle smart en smaad.

Welk eene hemelsche kalmte ligt er op het gelaat des Heeren; welk een heilige vrede straalt er uit zijn lijdend oog.

O, lieve Jesus, geef, dat mijne liefde allerinnigst zij, opdat geen lijden haar uitdoove, maar ik bij alle smart rust vinde in de liefde tot U.

Maria, moeder der schoone liefde, maak, dat ik God regt vurig beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

X Statie.

Jesus wordt van zijne kleederen beroofd en met gal gelaafd.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zonder eenige klagt te uiten tegen de wreede beulen, laat Jesus zich de kleederen uitrukken en de wonden openrijten; zwijgend proeft Hij de bittere gal; met kalmen blik ziet Hij naar het kruis, 't welk aan zijne voeten ligt en op het smartelijk zoenoffer wacht. O met welke heilige verzuchtingen sprak Jesus toen tot den Vader; met welk een innige liefde droeg Hij zich toen als offer op!

Helaas, lieve Jesus, ik klaag, ik mor en geef op alle wijzen mijne ontevredenheid te kennen, als ik iets verdragen, iets dulden of lijden moet; geef mij uwe heilige liefde, opdat ik uw voorbeeld volg.

H. Maria, moeder der schoone liefde, uw hart kromp ineen, toen gij Jesus daar voor zijn kruis zaagt staan; gij hebt zeker gebeefd van ontsteltenis, toen gij zaagt, dat nu het allervreeselijkst lijden tot zijne hoogste hoogte klom, maar gij hebt bemind en met liefde uw zwaarste offer gebracht, maak, dat ik toch in waarheid beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

XI Statie.

Jesus wordt aan het Kruis genageld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.
Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Hoort ge de vreeselijke hamerslagen; ziet

ge hoe het Goddelijk Lam, uitgestrekt op den kruisbalk, met pijnlijk gelaat het minnend oog ten hemel slaat en zich den Vader aanbiedt!

Mijn God, hemelsche Vader, hoe is het mogelijk, dat Gij hier een offer laat voltrekken, 't welk zoo pijnlijk is voor uw eenigen Zoon!

Zóó, mijn ziel, zóó heeft God de wereld bemind; maar verwonder u, sta stom van verbazing, dat dit offer onder uwe oogen voltrokken wordt, zonder dat gij van liefde gloeit.

Lieve Jesus, ik smeeke U bij uwe matelooze smarten, geef, dat ik beminne met al de innigheid mijner ziel en met al mijne krachten.

H. Maria, moeder der schoone liefde, maak, dat ik God allerhartelijkst beminne.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XII Statie.

Jesus sterft aan het Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zie Jesus bloeden en sterven aan het kruis. Hoog is uw Verlosser opgeheven, opdat gij al zijne wonden zien zoudt. De Vader wil, dat Hij zijne gewonde handen uitstrekke, opdat uw hart door zijne liefde gewond worde. De Zoon roept u tot zijn kruis, om u tot

zich te trekken door de zoete banden zijner liefde.

O, mijn God, ik heb te veel gezien om niet te begrijpen, dat ik U beminnen moet. Lieve Jesus; ik bezweer U bij al uwe wonden, bij elken bloeddoppel, dien Gij vergiet, bij uwen smartelijken dood, geef mij de heilige liefde.

H. Maria, maak dat ik God beminne uit geheel mijn hart, uit geheel mijne ziel, uit al mijn verstand, met al mijne krachten.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIII Statie.

*Het gestorven ligchaam van Jesus wordt van
het Kruis afgenomen.*

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Nu zagen de vrome leerlingen het gewonde ligchaam van nabij. Elke wonde, die zij aanraakten en reinigden, verkondigde hun hoeveel Jesus geleden en bemind had, hoe groot zijn geduld, zijne gehoorzaamheid en zijne liefde waren. Men hoorde niets dan het snikken en weenen der leerlingen. Groot was hunne droefheid, maar grooter hunne liefde.

Geef, lieve Jesus, dat ik dikwijls met vrome aandacht uw kruisbeeld in handen neme en met hartelijke liefde uwe wonden beschouwe.

H. Maria; moeder der schoone liefde, toon mij dikwijls het kruisbeeld.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

XIV Statie.

Het ligchaam van Jesus wordt in een nieuw graf begraven.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jesus sprak, toen Hij de wereld intrad: Vader, Gij hebt geen offergaven gewild, maar Mij hebt Gij een ligchaam gegeven, toen heb Ik gezegd: Zie Vader, Ik kom om Uwen wil te doen. Hier kunt gij nu zien, hoe Jesus zijn woord vervuld heeft. Zijn H. ligchaam stierf in onderwerping en uit liefde tot den hemelschen Vader; geheel afgestreden is het bezweken onder smart en wonden. Het wordt niet ten grave gebracht alvorens alles volbragt is.

Lieve Jesus, geef dat ik mijn ligchaam met alle zijne krachten aan den dienst van God toewijde.

H. Maria, moeder der schoone liefde, maak, dat ik in de liefde Gods leve en sterve. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

O God, wees ons, zondaars, genadig.

SLUITGEBED.

Op uwen bloedigen kruisweg hebt Gij mij getoond, lieve Jesus, hoezeer Gij mij hebt lief gehad, terwijl Gij mij tevens onderwezen hebt wat ik doen en laten moet om U eene dankbare en hartelijke wederliefde te betoonen. Ja, ik heb begrepen, minnelijke Verlosser, dat ik niet met woorden alleen, maar met daden mijne liefde aan U te betuigen heb. In geduld en zachtmoedigheid, in onderwerping aan uwe heilige beschikkingen en in ijverige pligtsvervulling, zal ik voortaan mijne liefde oefenen, sta mij hiertoe bij met uwe heilige genade. Te vergeefs, geheel vruchteloos zoudt Gij mij door uw voorbeeld onderwerpen, indien uwe genade mij niet hielp, om uit te voeren wat ik uit uwe heilige lessen leerde. Geef mij dan de heilige liefde; vermeerder en versterk mijne liefde, opdat ik alles uit liefde lijde en werke. Amen.

H. Maria, moeder der schoone liefde, maak dat ik uit liefde tot God werke, lijde en sterve. Amen.

Zeven onze Vader. Zeven Wees gegroet.
Zeven glorie zij den Vader.

Oefening voor de Overledenen.

VOORBERIGT.

Er is een vagevuur, eene zuiveringsplaats, waarin vele zielen, nadat zij in staat van genade uit het ligchaam gescheiden zijn, nog moeten boeten voor dagelijksche zonden en voor reeds vergeven doodzonden.

Er is een vagevuur; de H. Schrift leert het en zegt ons, dat het heilzaam is voor de overledenen te bidden.

Er is een vagevuur; zoo roept de overlevering door alle eeuwen en zij riep nooit vergeefs, want ten alle tijde zien wij de geloovigen voor de overledenen bidden.

Er is een vagevuur; zoo leert de Kerk uitdrukkelijk, terwijl zij ons ernstig vermaant de geloovige zielen toch niet te vergeten.

Wilt gij weten, hoe zeer de zielen in het vagevuur te lijden hebben, bewandel dan den kruisweg en bij elke statie zal u worden toegeroepen, dat het vreeselijk is te vallen in de handen van den regtvaardigen God.

De geloovigen zielen zijn in vriendschap met God; maar als de Vader zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, omdat Hij vrijwillig onze zonden op zich nam, zullen de zielen gespaard

worden, die nalatig waren in het plegen der boetvaardigheid?

Zegt Jesus niet, dat wij allen ons kruis moeten opnemen en Hem navolgen? Zie nu eens, hoe Jesus zijn kruis draagt en met welk een onuitputtelijk geduld Hij tot den laatsten droppel van zijn lijdenskelk drinkt; zullen de zielen gespaard worden, die, tijdens hun aardisch leven, met ongeduld en weerzin, met nalatigheid en klagten het kruis der boete droegen?

Denk niet: waarom zouden de zielen nog lijden, Jesus heeft immers voor haar volstaan? Op den kruisweg hoort gij Jesus tot allen roepen: Wanneer er aldus met het groene hout (met Mij) gehandeld wordt, wat zal er dan met het dorre (met u) geschieden?

De zielen in het vagevuur zullen gered worden, maar als door het vuur, want zij hebben verzuimd door genoegzame boetvaardigheid zich *volkomen* te reinigen in het bloed van het goddelijk Lam.

Wij zien de lijdende zielen niet en hunne jammerklagen dringen niet tot ons oor; maar Jesus, de minnaar der zielen, zal ons leeren hoe zwaar een kruis zij dragen.

ALGEMEEN GEBED VAN VOORBEREIDING.

O God, ik aanbid uwe liefde, dewijl Gij uw' eenigen Zoon voor mij gegeven hebt, en U, lieve Jesus, dank ik duizendmaal voor de onbegrijpelijke goedheid, die Gij mij be-

toond hebt, door voor mij aan een schandelijk Kruis te sterven. Uit kinderlijke dankbaarheid en wederliefde kom ik hier, om uwen bloedigen Kruisweg te overwegen.

O God, ontvang volgens uwe barmhartigheid de oefening, die ik ga beginnen, als eene erkenning uwer opperheerschappij, als eene dankzegging voor het groote werk der verlossing, tot verheffing van onze Moeder, de H. Kerk, tot uitroeijing der ketterijen, tot eendracht onder de christen-vorsten, tot bekeering der zondaren en volharding der regtvaardigen,

Ik offer U deze oefening op in vereeniging der verdiensten van Jesus Christus, van de H. Maagd Maria en alle Heiligen. Ik bid U, barmhartige God, om de aflaten, gunsten en genaden, aan de beoefening van den Kruisweg verbonden, te willen toevoegen, zoo aan mij, als aan de zielen in het vagevuur, bijzonder aan N. N.

BIJZONDER GEBED VAN VOORBÈREIDING.

Lieve Jesus, ik heb het lijden der geloovige zielen niet aanschouwd, ik heb hun hulpgeschrei niet gehoord, maar de H. Kerk, uwe Bruid, leert mij, dat zij lijden in de plaats der zuivering; ik zal thans den Kruisweg bewandelen om mij levendig voor te stellen, wat de Kerk zoo uitdrukkelijk leert, ik zal mij een denkbeeld vormen van de vreeselijke straffen, die de zielen treffen, welke op aarde

verwaarloosd hebben door behoorlijke boete alle smetten af te wasschen.

O lieve Jesus, uw kruis aanschouwende, moet ik erkennen: het is billijk dat wij lijden, het is billijk dat wij de bitterheid der zonde proeven, het is billijk dat de geloovigen zielen in tranen hunne laatste schulden boeten. Maar ach, het lijden valt zoo zwaar, onze zwakke natuur huivert voor elke smart, diep medelijden grijpt mij aan, wanneer ik het lijden der zielen mij voorstel, gaarne wil ik haar hulpe bieden. Vermeerder dit medelijden in mijn hart en verhoor dan de gebeden die ik voor de zielen stort. Ja, dit zult gij doen, lieve Jesus; mij dunkt, als ik uw kruis en uwe wonden aanschouw, dan hoor ik u roepen: bemint elkander zoo als Ik u heb lief gehad; hebt medelijden met elkander, zoo als Ik medelijden met u heb gehad. O, hoe aangenaam is het U dan, dat ik voor de geloovige zielen bid en hoe gaarne zult gij dat gebed verhooren.

O Maria, Moeder der geloovige zielen en ook onze Moeder, ondersteun mijne zwakke gebeden door uwe krachtige tusschenkomst. Amen.

I Statie.

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.
Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zie Jesus daar voor Pilatus staan; hoe wreed is zijn hoofd met doornen gekroond; dikke bloeddroppels rollen over zijne bleeke wangen; zijn H. ligchaam is letterlijk verscheurd, doch geen enkele klagt komt er over zijne lippen, met hemelsch geduld aanhoort Hij zijn doodvonnis.

Eens stonden de zielen voor den alwetenden Regter. Hoe menigvuldig waren hunne zonden, hoe gering was de gepleegde boetvaardigheid. Ja, zij moesten het erkennen, zij hadden Jesus al te weinig nagevolgd; in tegenspoed waren zij ongeduldig; zij morden welligt nog in de laatste ziekte; om door vasten, bidden en het uitdeelen van aalmoezen een weinig aan Gods regtvaardigheid te voldoen, daaraan werd bijkans nooit gedacht. Toen trof haar de hand des Heeren; zij daalden neder in den kerker des vagevuurs en thans roepen zij weenende: O God, Gij zijt regtvaardig en uwe oordeelen zijn geregt.

O Jesus, om onze zonden veroordeeld, spaar de zielen des vagevuurs.

O Maria, Moeder der barmhartigheid, kom de geloovige zielen te hulp.

Onze Vader. Wees gegroet.

Dat de geloovige zielen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

II Statie.

Jesus neemt het zware kruis op zijne schouders.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Welk een aandoenlijk schouwspel! De onschuldige Jesus, de driewerf heilige Godmensch omhelst met liefde het Kruis door onze zonden verdiend. De zielen die in het vagevuur lijden, hadden het gezien, het werd haar verhaald; het werd haar voorgesteld toen zij nog op aarde leefden, maar zij hebben dit voorbeeld niet behoorlijk gevolgd. Ach, hadden zij alle Kruisen, die God haar overzond, met liefde aangenomen, hadden zij, met het oog op Jesus, in bidden, vasten en tranen hare zonden geboet! Thans zijn hare oogen geopend, zij hebben voor Gods regterstoel de grootte harer schulden gezien, zij zijn beschaamd geworden en omhelzen thans in ootmoed het lijden, waartoe zij zoo regtvaardig veroordeeld zijn.

Lieve Jesus, zie de tranen, hoor de zuchten der zielen, die Gij door uw bloed hebt vrijgekocht; helaas, zij waren niet ijverig genoeg in de boetvaardigheid, maar thans belijden zij hare nalatigheid; toon haar uw minnend aangezicht en droog hare tranen af.

O Maria, Moeder der barmhartigheid, kom de geloovige zielen te hulp.

Onze Vader. Wees gegroet.

Dat de geloovige zielen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

III. Statie.

Jesus valt den eersten keer onder zijn Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Jesus valt, de engelen weenen, maar komen niet te hulp, want de berg is nog niet beklommen, de lijdenskelk niet geledigd, alles is nog niet volbragt.

Wanneer de eeniggeboren Zoon aldus behandeld wordt, zal het ons dan verwonderen dat de geloovige zielen tot den laatsten penning moeten betalen?

Laat ons veeleer de goddelijke goedheid prijzen, daar Hij, die zijne engelen niet afzond om zijnen eenigen Zoon te helpen, ons toestaat, ons beveelt, om de geloovige zielen bij te staan. De H. Kerk roept ons in naam Gods toe: Kinderen, helpt uwe ouders: ouders, staat uwe kinderen bij; broeders, vergeet uwe bloedverwanten niet; geloovigen, komt de geloovige zielen te hulp.

Lieve Jesus, met vertrouwen nader ik uwen troon, ik spreek een gebed 't welk Gij zelf mij bevolen hebt: Spaar de zielen des vagevuurs.

O Maria, Moeder der barmhartigheid, kom de geloovige zielen te hulp.

Onze Vader. Wees gegroet.

Dat de geloovige zielen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

IV Statie.

Jesus ontmoet zijn bedroefde Moeder.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Waarom wilde Maria haren lieven Zoon ontmoeten, zij konde toch niets voor Jesus doen?

Haar droeve blik, de tranen, die over hare wangen biggelden, zouden Jesus toonen, dat zijne Moeder met Hem leed; zij zouden eenige verkwikking brengen in die groote verlatenheid. En inderdaad, is er wel iets dat meer verkwikt in het lijden dan een medelijdend woord, eene medelijdende traan?

Hoe zwaar moet het eene ziel in het vagevuur niet vallen, wanneer zij zich geheel verlaten ziet! Helaas, zoo hoor ik haar schreiende zuchten, ik heb ouders, kinderen, broeders, naastbestaanden en vrienden, er is niemand die aan mij denkt. Tijdens mijne laatste ziekte, om mijn sterfbed smolten zij in tranen, maar hoe spoedig was ik vergeten!

Lieve Jesus, minnaar der zielen, ontferm u over mijne nabestaanden, ontferm u over de zielen die het meest verlaten zijn.

O Maria, Moeder der barmhartigheid, kom de geloovige zielen te hulp.

Onze Vader. Wees gegroet.

Dat de geloovige zielen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

V Statie.

Simon wordt gedwongen het Kruis van Jesus te dragen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.
Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Overdenk eens in welke verlatenheid Jesus

hier staat! Niemand heeft medelijden, men spot en lacht met zijne smarten. Waar zijn de vrienden, waar zijne leerlingen? Geen enkele biedt zich aan. Simon, een vreemdeling moet gedwongen worden Jesus te helpen.

Welk een bitter verwijt zoude het voor mij zijn, als ik te eeniger tijd moest hooren: uw vader, uwe moeder, uwe naaste betrekkingen en dierbaarste vrienden leden in het vagevuur en *gij* hebt hen vergeten. Zij ontvingen nog eenige hulp en troost van sommige godvruchtige zielen, maar *gij* hebt niet aan hen gedacht. Waar waart *gij*, wat deedt *gij*, toen zij klagend riepen: ontfermt u mijner, ontfermt u mijner, *gij* ten minste, mijne vrienden? *Gij* hebt gescherst en gelachen, *gij* zocht uwe uitspanningen, geene aalmoes werd er door u gegeven, geen gebed gestort, nooit een aflat voor hen verdiend.

Lieve Jesus, ik heb de zielen der afgestorvenen al te zeer vergeten, ik maak het voorkomen mijn verzuim te herstellen, ik zal elken dag voor haar bidden en smeek U ook thans: wees haar genadig.

O Maria, Moeder der barmhartigheid, kom de geloovige zielen te hulp.

Onze Vader. Wees gegroet.

Dat de geloovige zielen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

VI Statie.

Veronica droogt het aangezicht van Jesus af.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Het was weinig, hetgeen Veronica voor Jesus doen konde en dat weinige heeft haar veel moeite, inspanning en versmaadheid gekost, maar hoe zal zij zich later over dezen kleinen dienst hebben verheugd, later toen zij Jesus verrezen zag!

Wij kunnen met weinig inspanning zeer veel voor de geloovige zielen doen, waarom zouden wij het verwaarloozen? Dagelijks kunnen wij voor haar bidden, ons lijden, onze kleine tegenspoeden voor haar opdragen, de H. Mis bijwonen, een aalmoes voor haar uitreiken. Welk eene bron van heilig zielsgevoegen, van zegen en genade voor ons! De ziel door ons geholpen, zal op hare beurt ons te hulp komen, wanneer wij eens in het vagevuur zijn neergedaald. Zij zal ons blijde begroeten als wij den hemel binnengaan en ons nog hartelijk danken.

Lieve Jesus, gij hebt ons door de zoete banden der liefde aan elkander verbonden, Gij wilt dat wij den een den anderen helpen, verhoor dan mijn gebed: spaar de zielen des vagevuurs, spaar ze allen, maar inzonderheid bid ik U voor de ziel, die het meest verlaten is.

O Maria, Moeder der barmhartigheid, kom de geloovige zielen te hulp.

Onze Vader. Wees gegroet.

Dat de geloovige zielen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

VII Statie.

*Jesus valt voor den tweeden keer onder
het kruis.*

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

O goedheid, o onbegrijpelijke liefde van mijn Jesus! Om mijne zonden valt en hervalt Hij onder het Kruis; Hij staat toe, dat men Hem in zijne namelooze smart mishandele, bespotte, verguize. Hij wil geheel verlaten zijn, maar voor *ons* is Hij vol teederheid. Hij kan niet dulden dat *wij* in het lijden vergeten worden. Hij riep ons allen te zamen in ééne Heilige gemeenschap. Het is niet goed, zoo sprak Hij, dat ze alleen zijn, Hij gaf ons millioenen broeders en zusters en bond ons aan elkander met banden zoo sterk, dat zij zelfs door den dood niet gebroken worden. Dit is mijn bevel, zoo sprak Hij tot ons allen, dat gij elkander lief hebt; wat gij den minsten der mijnen gedaan hebt, dat hebt gij aan Mij gedaan.

Lieve Jesus, hoe zoude ik thans nog de zielen des vagevuurs vergeten? Neen, ik zal de banden niet breken, waarmede Gij ons zoo liefdevol verbonden hebt, ik zal de geloovige zielen helpen, omdat het U zoo aangenaam is. Wil dan het gebed verhooren, 't welk ik voor de geloovige zielen stort, het gebed dat Gij zelf bevolen hebt.

O Maria, Moeder der barmhartigheid, kom de geloovige zielen te hulp.

Onze Vader. Wees gegroet.

Dat de geloovige zielen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

VIII Statie

Jesus spreekt tot de weenende vrouwen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Ziet de vrouwen van Jeruzalem weenen? Zóó is de mensch; slechts wat hij met eigen oogen aenschouwt, wat hij met de handen aanraakt, dat treft hem. Hij smelt in tranen, als hij aan het sterfbed staat, maar is ongevoelig voor het lijden der zielen, die eens van de aarde vertrokken zijn.

Jesus vermaant de vrouwen om niet uit het zinnelijk gevoel, maar uit het geloof te leven. Weent niet, zoo spreekt Hij, over Mij, (die onder uwe oogen lijdt) maar weent over u zelve en over uwe kinderen, (over de wraak, die nog onzichtbaar over uwe hoofden hangt). Zoude het overbodig zijn dat wij dezelfde vermaning ontvingen? ook wij zijn dikwijls teergevoelig bij het lijden, dat ons omringt en worden niet getroffen door het lijden, waarvan het geloof alleen ons spreekt. De regtvaardige leeft uit het geloof. Het is derhalve een groot bewijs van waarachtige Christelijke deugd, wanneer wij veel bidden voor de zielen des vagevuurs.

Lieve Jesus, verlevendig mijn geloof, maak, dat ik als kind Gods uit het geloof leve en wil het gebed des geloofs niet versmaden, dat ik voor de geloovige zielen tot U opzend.

O Maria, Moeder der barmhartigheid, kom de geloovige zielen te hulp.

Onze Vader. Wees gegroet.

Dat de geloovige zielen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

IX Statie.

Jesus valt voor den derden keer onder zijn Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Naauwelijks heeft Jesus gezegd: »Weent niet over mij,» of Hij valt voor den derden keer onder zijn Kruis, badende in zijn bloed. Kan ons de gestrengte regtvaardigheid Gods levendiger worden afgeschilderd? Aanschouw den lijdenden Jesus, gij siddert bij zoo veel smart en Jesus zegt u: Ween over u zelve, niet over Mij.

Mijn God, wat wacht mij dan, wat hangt er boven mijn hoofd? Helaas, tot nu toe heb ik nooit over mij en mijne overledenen betrekkingen geweend. Ik was zoo spoedig gerust gesteld over het lot mijner dierbaren, zij hebben nog al Christelijk geleefd, zoo dacht ik, en zij ontvingen de laatste H. Sacramenten met overgave aan Gods wil; mogt ik sterven zoo als zij gestorven zijn!

Lieve Jesus, uwe oordeelen zijn anders dan

de oordeelen der menschen; waar *wij* geen smetten zien vindt *Gij* nog vele schulden; ontferm U over de zielen des vagevuurs en geef mij de genade, dat ik niet langer in verblinde nalatigheid voortleve.

O Maria, Moeder der barmhartigheid, kom de geloovige zielen te hulp.

Onze Vader. Wees gegroet.

Dat de geloovige zielen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

X Statie.

Jesus wordt van zijne kleederen beroofd en met gal gelaafd.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zie, hoe Jesus hier van zijne kleederen beroofd wordt. Zóó werd eens aan de zielen des vagevuurs alles ontnomen. Geen rust, geen verkwikking, geen troostwoord meer. Zij zijn dien bangen en akeligen nacht binnengegaan, waarin de slaap haar niet kan naderen, geen vriend haar kan verzorgen. Van alles ontbloot, proeven zij niets dan de bitterheid der zonde. Hadt gij geen medelijden met uwe naaste betrekkingen, toen zij, op het ziekbed nederlagen? Maar thans hebben zij niets van alles, wat hun in het laatste uur nog verkwikte.

Lieve Jesus, ik zal uw Heiligen wil volbrengen, ik zal weenen over het lijden der zielen in het vagevuur, ik zal weenen over

mijne ouders, bloedverwanten en vrienden; verhoor mijn gebed en versmaad mijne zuchten niet. Ontferm U, Heer, ontferm U over de arme zielen.

O Maria, Moeder der barmhartigheid, kom de geloovige zielen te hulp.

Onze Vader. Wees gegroet.

Dat de geloovige zielen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

XI Statie.

Jesus wordt aan het Kruis genageld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Hoor mijne ziel, hoor de wreede hamerslagen die de dikke nagelen drijven door de handen en voeten van het goddelijk Lam. Dat zij dreunen in uwe ooren, opdat gij beseffen moogt wat Gods regtvaardigheid eischen kan. Jesus zwijgt, maar luister: hoor het hartverscheurend klagen der moordenaren, die met Jesus gekruisigd worden; dat de moordenaren u leeren voor u zelve te vreezen en medelijden te hebben met de zielen in het vagevuur.

Lieve Jesus, wanneer ik U als een sprakeeloos lam op den kruisbalk zie uitgestrekt, dan moest ik aan niets anders denken dan aan uwe liefde en smarten, maar Gij zelf hebt mij bevolen over mij en de mijnen te weenen. Ontferm U dan over mij en leer mij de boetvaardigheid, ontferm U over al mijne betrek-

kingen, die in het vagevuur lijden, en geef hun de eeuwige rust.

O Maria, Moeder der barmhartigheid, kom de geloovige zielen te hulp.

Onze Vader. Wees gegroet.

Dat de geloovige zielen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

XII Statie.

Jesus sterft aan het Kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door Uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Ziedaar het Lam Gods, 't welk wegneemt de zonden der wereld. Zie zijn bloed tot den laatsten druppel vloeijen, zie zijne armen tot elken zondaar uitgestrekt. Is het zijne schuld, dat er een moordenaar onboetvaardig aan zijne zijde sterft? Is het zijne schuld, dat er zoo vele zielen uit het ligchaam scheiden, voor dat zij al hare smetten hebben afgewasschen in zijn bloed? Dat de zielen des Vagevuurs zelve antwoorden. O, hoe treuren zij, dat zij verzuimd hebben zich volkomen af te wasschen in het bloed van Jesus, hoezeer beschuldigen zij zich dat zij de kleine zonden niet meer hebben gevluugt, niet meer de regtvaardigheid Gods gevreesd.

Lieve Jesus, terwijl ik uw Kruis met liefde omhels en U dank voor uwe overvloedige verlossing, erken ik met schaamte, dat ik verzuimd heb door ijverige boete mij volkomen te zuiveren in uw bloed; al te zeer heb ik

de straffen des Vagevuurs verdiend, ik zal voortaan ijveriger zijn in vasten, bidden en versterving, ik zal in den geest van boetvaardigheid mijn lijden dragen; maar de zielen des vagevuurs kunnen niet meer hestellen wat zij verwaarloosd hebben, ik bid U, wees haar genadig.

O Maria, moeder der barmhartigheid, kom de geloovige zielen te hulp.

Onze Vader. Wees gegroet.

Dat de geloovige zielen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

XIII Statie.

Het ligchaam van Jesus wordt van het Kruis afgenomen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Het is volbragt, sprak Jesus, boog zijn hoofd en stierf; thans wordt zijn H. ligchaam van het Kruis afgenomen.

Velen onzer betrekkingen zijn gestorven. Het is volbragt, zoo spraken wij bij hun jongsten snik. Maar was wel alles volbragt? Waren de laatste smetten uitgewischt; waren de dagelijksche zonden opregt verfoeid; was de laatste ziekte in heilige onderwerping gedragen; was de stof der zonden en aardschgezindheid afgeschud?

Wanneer de liefde ons ook het beste doet hopen, dat zij ons ten minste niet verblinde. Heer, treedt niet in het gerecht met uw'

dienaar, zoo sprak de psalmist, zoo bidden duizende vrome zielen hem na. In dat gerecht hebben onze betrekkingen gestaan, en wie kan zeggen wat de uitslag was?

Lieve Jesus, bij uw dood hield uw lijden op, bij onzen dood kan het dubbel worden verzaard, neen wij mogen onze nabestaande niet vergeten, wij mogen hun onze hulp niet onttrekken. Aanhoor dan mijn gebed en spaar de zielen mijner nabestaanden, spaar alle geloovige zielen.

O Maria, moeder der barmhartigheid, kom de geloovige zielen te hulp.

Onze Vader. Wees gegroet.

Dat de geloovige zielen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

XIV Statie.

Jesus wordt in een nieuw graf begraven.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw Heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Toen Jozef van Arimathea en Nicodemus het gebalzemde ligchaam van Jesus in het graf hadden neergelegd, sloten zij den ingang met een grooten steen, gingen huiswaarts en konden met regt zeggen: nu is alles volbragt.

Wanneer wij onze nabestaanden in deftige lijkstatie hebben grafwaarts gedragen, wij mogen niet zeggen: alles is nu volbragt.

O, hoe velen putten zich uit, sparen moeite noch kosten om hunnen dierbaren overledenen

eene rijke lijkstatie te bezorgen, terwijl voor de ziel niets of weinig wordt gedaan. Het is volbragt, zegt men dan als men van zulk eene begravenis huiswaarts keert. Ja, aan den eisch eener ijdele wereld is voldaan, maar niet aan den eisch der Christelijke liefde.

Helaas, indien de zielen des Vagevuurs zich konden doen hooren, welke bittere klagen zouden wij vernemen!

Lieve Jesus, ik smEEK U, ontferm U over de zielen des Vagevuurs en geef mij de genade, dat ik nooit mijne overledene bloedverwanten en vrienden vergete en dat ik dikwijls moge bidden voor de zielen in het Vagevuur.

O Maria, moeder der barmhartigheid, kom de geloovige zielen te hulp.

Onze Vader. Wees gegroet.

Dat de geloovige zielen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

SLUITGEBED.

Ik dank u, lieve Jesus, dat Gij mij thans geleerd hebt uwe oordeelen te vreezen. Ach, hoe traag en nalatig was ik in de boetvaardigheid. Ik dacht er niet aan, dat er van de vergevene zonden nog dikwijls straffen overblijven die wij hier of hierna moeten afboeten; ik dacht er niet aan, dat ook de dagelijksche zonden gestraft worden. Gij beveelt ons, dat wij ons kruis opnemen en U ook in de boetvaardigheid volgen, maar ik meende alle versterving te mogen ontvlugten, ik morde en was ongeduldig in lijden en tegen-

spoed. Als ik konde bidden, ik dacht er niet aan om vergiffenis mijner zonden te vragen, als ik aalmoezen konde uitreiken, ik begreep niet dat ik barmhartigheid moest betoonen om barmhartigheid te verkrijgen: wanneer ik aflaats konde verdienen, ik gevoelde niet dat ik daaraan behoefte had. Geheel onbezorgd leefde ik voort; ik vreesde het Vagevuur niet. Ik vergat mij zelven, ik vergat ook de lijdende zielen; thans heeft uw heilig lijden mij de oogen geopend; ja, lieve Jesus, ik zie dat ik ernstig bedreigd word met de straffen des Vagevuurs, ik zie nu duidelijk, dat ik mijne bloedverwanten en vrienden, die reeds uit de wereld vertrokken zijn, niet mag vergeten.

Voor uw H. Kruis neergeknield, maak ik het besluit de zielen des Vagevuurs nimmer meer te vergeten; ik zal gaarne voor haar bidden, te meer omdat ik weet, hoezeer Gij beveelt dat wij elkander liefhebben.

Spaar, liefdevolle Verlosser, spaar alle geloovige zielen en verhoor het gebed, 't welk Gij zelf bevolen hebt.

O Maria, moeder der geloovige zielen en ook onze moeder, kom haar te hulp en verwerf mij de genade haar nimmer te vergeten. Amen.

Zesmaal het Onze Vader, Wees gegroet en Glorie zij den Vader enz.

STABAT MATER.

1. Stabat Mater dolorosa
Juxta Crucem lacrymosa
Dum pendebat Filius;
2. Cujus animam gementem,
Contristatam et dolentem
Pertransivit gladius.
3. O quam tristis et afflicta.
Fuit illa benedicta
Mater Unigeniti!
4. Quae moerebat et dolebat,
Et tremebat, cum videbat.
Nati poenas inclyti.
5. Quis est homo, qui non fleret
Christi Matrem si videret
In tanto supplicio?
6. Quis posset non contristari,
Piam Matrem contemplari
Dolentem cum Filio?

STABAT MATER. *)

1. Naast het kruis, met schreiende oogen,
Stond de Moeder, diep bewogen,
Daar de Zoon te sterven hing,
2. En haar door het zuchtend harte,
Overstelt van wee en smarte,
't Zevenvoudig slagzwaard ging.
3. O hoe droef, hoe vol van rouwe
Was die zegenrijkste vrouwe
Om Gods Eengeboren Zoon.
4. Ach, hoe streed zij, ach, hoe kreet zij,
En wat folteringen leed zij
Bij 't aanschouwen van dien hoon.
5. Wie die hier niet schreijen zoude,
Die het grievend leed aanschouwde,
Dat Maria's ziel verscheurt?
6. Wie kan zonder diep meêdoogen.
Zonder tranen in de oogen,
Zien hoe zij haar zoon betreurt?

*) Deze vertaling, met vergunning van den Hoogleeraar P. van der Ploeg hier overgenomen, kan op dezelfde wijze worden gezongen, als de oorspronkelijke latijnsche tekst.

7. Pro peccatis suae gentis,
Vidit Jesum in tormentis
Et flagellis subditum.
8. Vidit suum dulcem Natum
Morientem desolatum,
Dum emisit spiritum.
9. Eja Mater fons amoris,
Me sentire vim doloris
Fac ut tecum lugeam.
10. Fac ut ardeat cor meum,
In amando Christum Deum
Ut sibi complaceam.
11. Sancta Mater istud agas,
Crucifixi fige plagas
Cordi meo valide:
12. Tui Nati vulnerati,
Tam dignati pro me pati
Poenas mecum divide.
13. Fac me vere tecum flere,
Crucifixo condolere,
Donec ego vixero;
14. Juxta Crucem tecum stare
Te libenter sociare
In planctu desidero.
15. Virgo Virginum praeclara,
Mihi jam non sis amara,
Fac me tecum plangere.

7. Voor de zonden van de zijnen,
Zag zij Jesus in de pijnen
En in wreede geeselsraf.
8. Zag ze haar lieven Zoon zoo lijden,
Heel alleen den doodkamp strijden,
Tot dat Hij zijn leven gaf.
9. Geef, o Moeder! bron van liefde,
Dat ik voele wat u griede,
Dat ik met u mede klaag;
10. Dat mij 't hart ontgloeï van binnen
In mijn Heer en God te minnen,
Dat ik Hem alleen behaag.
11. Heil'ge moeder! wil mij hooren,
Met de wonden mij doorboren,
Die Hij aan het kruishout leed;
12. Ach, dat ik de pijn gevoelde,
Die uw lieven Zoon doorwoelde,
Toen Hij stervend voor mij streed.
13. Mogt ik klagen al mijn dagen,
En zijn plagen altijd dragen
Tot mijn jongste stervenssmart.
14. Met u onder 't Kruis te weenen,
Met uw rouwe mij vereenen,
Dat verlangt mijn weenend hart.
15. Maagd der Maagden! nooit volprezen,
Wil mij nu niet tegen wezen,
Laat mij treuren aan uw zij;

16. Fac ut portem Christi mortem,
Passionis fac consortem,
Et plagas recolere.

17. Fac me plagis vulnerari,
Cruce hac inebriari
Ob amorem Filii.

18. Inflammatum et accensum,
Per te, Virgo, sum defensus
In die Judicii.

19. Fac me Cruce custodiri,
Morte Christi praemuniri
Confoveri gratia.

Quande Corpus morietur,
Fac ut animae donetur
Paradisi gloria. Amen.

16. Laat mij al de wreede plagen
En den dood van Christus dragen
Laat mij sterven zoo als Hij.
 17. Laat mij, in zijn kruis verslonden
Laat zijn wonden mij doorwonden,
Om de liefde van Uw Zoon.
 18. Dan, in wederliefde ontstoken,
Worde ik door u voorgesproken,
Moeder, voor zijn regtertroon.
 19. Maak, dat mij het kruis beware,
Dat dan Christus' dood mij spare,
Dat Hij mij genâ bewijz';
 20. En als 't ligchaam eens zal sterven,
Doe mij dan de glorie erven
Van het hemelsch Paradijs.
-

LITANIE

OP HET LIJDEN

VAN ONZEN HEER JESUS CHRISTUS.

Heer , ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Cristus , hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God hemelsche Vader, ontferm U onzer,

God zoon, Verlosser der wereld,

God H. Geest,

H. Drievuldigheid, één God.

Jesus, om onze zonden in den hof van Oliveten
benaauwd en bedroefd tot den dood toe.

Jesus, door eenen Engel versterkt, opdat wij
onze hulp in allen nood van den Hemel
zouden leeren verwachten,

Jesus, die uwen verrader met minzaamheid
hebt ontvangen, om ons de zachtmoedigheid
te leeren,

Jesus, van uwe Discipelen verlaten, opdat
wij op God alleen zouden leeren betrouwen.

Jesus, van de joden gebonden, om ons van de
zonden te ontbinden,

Jesus, voor Annas en Caïphas valschelijk be-
schuldigd, opdat wij alle ongelijk zouden
leeren verdragen,

Jesus, door Petrus verloochend, opdat wij onze
krankheid zouden leeren kennen en ons zel-
ven mistrouwen,

Ontferm U onzer.

Jesus, door Herodes met een wit kleed bespot,
omdat wij het kleed der onschuld verloren
hadden, Ontferm U onzer.

Jesus achter Barabas gesteld, opdat wij ons
nooit boven anderen zouden verheffen,

Jesus, wreedelijk gegeeseld en met doornen
gekroond, opdat wij de gemakken en alle
eierzucht zouden verfoeijen,

Jesus, gelasterd, bespogen en geslagen, opdat
wij onze zinnen zouden versterven,

Jesus, aan het volk ten toon gesteld, opdat
wij uw voorbeeld zouden voor oogen heb-
ben en naar hetzelfde leven,

Jesus, van Pilatus aan uwe vijanden geleverd,
om ons van onze vijanden te verlossen,

Jesus, met het kruis beladen, om ons te leeren
ons kruis met vlijt te dragen,

Jesus, aan het kruis genageld, opdat wij het
vleesch met zijne driften en begeerlijkheden
zouden kruisigen,

Jesus, tusschen twee moordenaren gekruist,
om ons de vernederingen te leeren beminnen.

Jesus, die den goeden moordenaar in genade
hebt ontvangen, opdat wij nooit zouden
mistroutwen,

Jesus, die aan het kruis hangende voor uwe
vijanden hebt gebeden, om ons te leeren
onze vijanden te beminnen,

Jesus, met gal en mirre gelaafd, opdat wij
onze tong van alle zonden zouden bewaren,

Jesus, die stervende uwen geest in de han-
den uws Vaders bevolen hebt, opdat wij
stervende ook onzen geest in uwe en zijne
handen zouden bevelen,

Jesus, die voor ons den bitteren dood ge-
storven zijt, om ons de boosheid onzer zon-
den te doen kennen,

Jesus, die door uwen dood ons het leven ge-
geven hebt, opdat wij niet voor ons, maar
voor U zouden leven,

Ontferm U onzer.

Jesus, wiens zijde na uwen dood geopend is om in dezelve onze zonden en krankheden te verbergen, ontferm U onzer.

Jesus, begraven en ten derde dagen verrezen, opdat wij gestorven en begraven aan de zonden, tot een deugdzaam leven zouden verrijzen, ontferm U onzer.

Wees genadig, spaar ons, Heer.

Wees genadig, verhoor ons, Heer.

Van alle kwaad, verlos ons, Heer.

Van alle zonden,

Door uw bloedig zweet,

Door uwe geeseling,

Door uwe doornenkroon,

Door uw kruis en lijden,

Door uwe allerheiligste vijf wonden,

Door uwen dood en uwe begrafenis,

Door uwe H. verrijzenis,

Door uwe wonderbare hemelvaart,

In den dag des oordeels,

Wij zondaren, wij bidden U, verhoor ons.

Dat uw H. lijden ons leere, hoe zwaar en schrikkelijk de zonde is, om welke Gij zoo veel geleden hebt, wij bidden U, verhoor ons.

Dat wij door het overdenken van uwe pijnen en smarten, alle ziekten, pijnen en tegenspoed geduldiglijk mogen verdragen,

Dat wij in alle angst, droefheid en nood ons tot U keeren en uwe hulp afsmeeken,

Dat wij alle schade, verachting en tegenspoed, met overgeving aan Gods wil, mogen ontvangen,

Dat wij de valsche beschuldigingen en onregtvaardige oordeelen, naar uw voorbeeld mogen verdragen,

Dat Gij de vruchten van uw kruis ons wilt mededeelen,

Dat wij door de kracht van uw kruis, den duivel, de wereld en het vleesch mogen overwinnen,

Verlos ons, Heer.

Wij bidden U, verhoor ons.

Dat wij in uw bloed van alle zonden mogen gereinigd worden, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij ons wilt verleenen, ons kruis dagelijks op te nemen, en U gaarne na te volgen, wij bidden U, verhoor ons,

Dat wij eene genegenheid mogen verkrijgen om uw H. lijden met liefde en dankbaarheid dikwijls te overdenken, wij bidden U, verhoor ons.

Dat wij, dagelijks bemerkende, dat Gij uit liefde voor ons gestorven zijt, door wederliefde ontstoken worden, om niet voor ons zelve, maar ten uwen dienste te leven, wij bidden U, verhoor ons.

Dat wij onzen troost in uwe H. wonden mogen vinden, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij ons door uw kruis en bitteren dood, in het uur onzes doods wilt versterken, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij ons door uw kruis in uw glorie wilt brengen, wij bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons; Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Onze Vader, enz.

LAAT ONS BIDDEN.

Almagtige, eeuwige God! die onzen Zaligmaker het vleesch hebt doen aannemen, en den dood des kruises doen lijden, opdat de mensch het voorbeeld van zijne ootmoedigheid zoude navolgen, geef genadiglijk, dat wij leven naar de lessen zijner lijdzaamheid, en deel verkrijgen in zijne verrijzenis, door denzelfden Jesus Christus onzen Heer. Amen.

